

Ivan Pučnik, kmet iz Črešnjevca pri Slovenski

Bistrici:

"Oblast, ki noče popraviti krivic, ni nič boljša od tiste, ki jih je delala."

Tone Bohinc, župnik iz Reteč pri Škofji Loki

Na svetu ni ne hudičev in ne angelov, ampak samo ljudje

Na pohodu je stroka

Telematika je bila šest let kranjski bolnik številka ena, zdaj jo je zamenjal Tekstilindus. Razglabljali bi lahko o vzrokih, ki tovarno pripeljejo v globoko krizo in vlekli primerjave med njima, toda tokrat nas zanimiva vprašanje, kako je še pred leti in kako danes občinska vlada in z njo seveda politika skrbijo za takšno tovarno.

Vprašanje so sami načeli na seji kranjske vlade, ko so razrešili delovno skupino, ki je pet let spremljala sanacijo zdaj že bivše Telematike, ki se je ne le preimenovala, temveč preoblikovala v Telekom (šest podjetij), kar je poleg povezave s zahodnonemškimi Siemensom in nekaterih notranjih potez dalo realne možnosti za uresničitev sanacije. Spraševali so se namreč, je takšna delovna skupina sploh lahko učinkovita, posebej v tovarni, katere problemi niso zgolj lokalnega, temveč slovenskega značaja. Drugače povedano, kakšna je sploh lahko njena vloga. Zgolj informativna, bi lahko rekli, kaj več člani delovne skupine, ki to dolžnost opravljajo poleg svojega dela in občasno pridejo v tovarno, kjer sploh ni rečeno, da so

jih veseli, tudi ne morejo storiti. Včasih, ko se je v občinskih rezervnih skladih zbiral denar za pokrivanje izgub, je bila lahko več kot informativna in občinski politiki so se lahko odločali, komu bodo pomagali. Kako strokovna je bila takšna pomoč, se nismo niti spraševali, saj je veljalo, naj nobena tovarna ne propade.

Odgovor na to vprašanje je kranjska vlada s svojim ravnanjem pravzaprav dala že sama. Najprej je Tekstilindusovo prazno blagajno vsaj malce napolnila s finančno injekcijo (prodaja tovarniških stanovanj), nato pa se je zataknilo pri kadrovskih rešitvah, in v Tekstilindus je pripeljala ljubljansko svetovno podjetje Vis-a-vis, ki bo skupaj s vodstvom tovarno skušalo izvleči iz globoke krize oziroma pred stečajem, kar je prvi takšen primer na Gorenjskem. Kadri pa seveda ne pomenijo nič drugega kot znanje, strokovnost. Zdaj, ko denarja za pokrivanje izgub ni več, je odgovornost veliko večja in na pohodu je stroka.

M. Volčjak

Jenkova nagrada

Kranj - Slovenski pesniki so svoje tradicionalno srečanje v Kranju letos povezali z obletnico smrti pesnika Simona Jenka. Pesnikovo ime nosi tudi pesniška nagrada, ki jo je žirija Programskega sveta srečanja slovenskih pesnikov podelila letos Alešu Debeljaku za njegovo pesniško zbirko Slovar tišine. Ob tej priložnosti je bila v Renesančni dvorani Mestne hiše literarna prireditev, na kateri so nagrajenca (trenutno je v ZDA) počastili z esej o njem, igralca Prešernovega gledališča Judita Zidar in Ivan Godnič pa sta brala njegove pesmi. Prireditev je dopolnil tudi nastop pevskega zbora Lek iz Ljubljane, ki je pred tem zapel tudi podoknico pred Jenkovo hišo v Tomšičevi ulici. - L. M. - Foto: F. Perdan

Gradnja čistilne naprave v Radovljici

Zatika se pri denarju

Radovljica, 13. oktobra - Radovljiška občina je pri čiščenju odpadnih voda zaostala za drugimi gorenjskimi občinami, saj razen dveh manjših čistilnih naprav v Bohinjski Bistrici in Ribčevem lazu ni uspela zgraditi tovrstnih naprav in preprečiti, da bi odplake odtekale v vodotoke, predvsem v Savo, in v podtalnico.

Da se v Radovljici lotevajo osrednje čistilne naprave šele v tem srednjoročnem obdobju in šele proti koncu petletke, je več razlogov, med drugim tudi ta, da so doslej pogosto ozki interesi posameznih območij prevladali nad skupinskimi, občinskimi interesi. V novi čistilni napravi, ki jo bodo zgradili zahodno od Gorenjčeve separacije ob reki Savi, naj bi čistili odpadne vode iz mesta Radovljice, Lesc, Begunj in bližnjih vasi ter tudi z Bleda in naselij krajevnih skupnosti Žirovnica. V prvi fazi, v kateri bi zaprosili Svetovno banko tudi za ekološko posojilo, naj bi zgradili čistilno napravo za 20.000 enot ter kanalizacijo Vrhnje - Donica in Jermanka - Kovinske delavnice.

Ko je o gradnji osrednje čistilne naprave razpravljala radovljiški izvršni svet, je ugotovil, da je naložba organizacijsko in tehnično pripravljena, da pa je še veliko nejasnosti pri tem, kako zagotoviti več kot deset milijonov mark, kolikor naj bi stala čistilna naprava in najnujnejša (še nezgrajena) kanalizacija. Območna vodna skupnost Gorenjske naj bi prispevala 30 odstotkov, cestno-komunalna skupnost 20 odstotkov (vendar le ob pogoju, da bodo za to namenili tudi denar, ki se namenijo združuje za blejsko cestno obvoznico), Svetovna banka 35 odstotkov, ostali pa 15 odstotkov. Izvršni svet se strinja s posojilom Svetovne banke in tudi z letnim obrokom odplačila v znesku 520 tisoč mark, sicer pa ugotavlja, da so med finančnimi viri, ki naj bi zagotovili skupno 15-odstotni delež tudi nekateri nerealni.

C. Zaplotnik

Po letu 1990

Novi način ravnanja z odpadki

Ljubljana, 17. oktobra - Republiška konferenca SZDL je v sodelovanju z republiškim komitejem za varstvo okolja in urejanje prostora pripravila v torek tiskovno konferenco, na kateri so predstavili celovito zasnovano ravnanje z odpadki v naši republiki. Ker v SZDL želijo, da bi strokovne podlage za izvedbo te zasnove dobile najširšo podporo (vse z namenom, da bi jih začeli uresničevati leta 1990), bodo od začetka novembra do konca leta organizirali regijske posvete, na katerem naj bi predstavniki posameznih območij povedali, kaj mislijo o predlaganem načinu ravnanja z odpadki.

Zasnova sistema varovanja odpadkov izhaja iz tega, da je

treba omejiti nastanek odpadkov že pri izvoru, s čimer bi količino komunalnih odpadkov zmanjšali za desetino, količino posebnih odpadkov pa za 30 odstotkov. Zdaj ima vsaka občina "svoje" odlagališče, po novem naj bi jih bilo precej manj - za več občin oz. za regijo skupaj. Lokacijska dovoljenja za regijske objekte za komunalne in posebne odpadke naj bi izdal republiški upravni organ, merila za izbor lokacij pa bodo veliko ostrejša, kot so bila doslej. Za ravnanje z nevarnimi odpadki bo ustanovljeno javno podjetje na republiški ravni, sicer pa bo za vzpostavitev celotnega sistema za posebne in komunalne

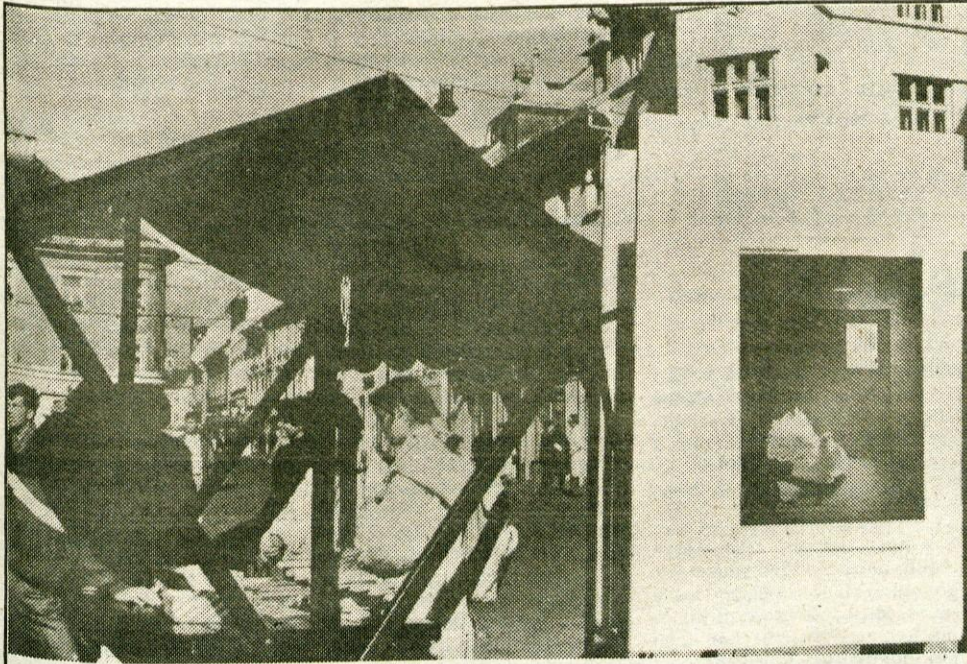
odpadke treba zagotoviti skoraj 90 milijonov dolarjev. C.Z.

KOMPAS KLANJ

**Vaš turistični servis
V GLOBUSU - II.
nadstropje
Tel.: 28-472,
28-473, 21-892**

SE PRIPOROČAMO!

Kranj, 18. oktobra - Ta teden poteka v Kranju akcija Amnesty International pod skupnim naslovom "Otroci". Na Titovem trgu je vsak dan postavljena posebna stojnica, v večernih urah pa poteka v Carniumu festival izbranih kvalitetnih celovečernih filmov, akcija pa bo zaključena v nedeljo zvečer v avli kranjske občinske skupščine, ko bo organiziran "kitajski večer" z glasbo, diapozitivi in večerjo, ki jo bodo pripravili kuharji iz ljubljanske kitajske restavracije Sečuan. (V. B.) Foto: Franc Perdan

Ustavili peč v jeklarni

Jesenice, 19. oktobra - V jeseniški Železarni so se odločili, da do konca oktobra ustavijo obratovanje ene peči v jeklarni. Tako se bo v Železarni zmanjšala proizvodnja jekla za 8.000 ton. V tem času bodo nabavili manj jeklenega odpadka, ferolegur in ognjevarnega materiala, porabili bodo tudi manj električne energije. Tako bodo vsaj deloma izboljšali likvidnostni položaj jeseniške Železarnice. DV Železarni so zaostali za planom prodaje za več kot 10.000 ton, od tega so samo septembra zaostali za več kot 5.000 ton. Samo v hladni valjarni Bela so uspeli realizirati plan prodaje v letošnjem letu. V ostalih obratih zaostajajo, tako da so morali nujno zmanjšati proizvodnjo jekla. D.S.

Školč v Kranju

Predsednik Republiške konference ZSMS Jože Školč bo v torek, 24. oktobra, na povabilo novega občinskega kranjskega mladinskega vodstva preživel delovno popoldne v Kranju. V programu je pogovor z družbenopolitičnim aktivom kranjske občine in zvečer ob 18. uri v kadih Prešernovega gledališča javna tribuna, na kateri bo prvi mož slovenske ZSM odgovarjal na vprašanja navzočih (vstop prost!) pod naslovom: "Kaj bo ZSMS storila spomladi, ko bo prišla na oblast?"

Akcija je po besedah predsednika kranjske OK ZSMS Tomaža Gabra pripravljena v smislu afirmacije tako kranjske kot hkrati republiške ZSMS oziroma kot neposredna priprava na 13. kongres ZSMS.

V. B.

Z alternativne scene

Zamik okrogle mize

Za današnji dan, 20. oktobra je Jože Smole sklical nadaljevanje prekinjene 2. seje okrogle mize, ki pa je po vsej verjetnosti ne bo. Tako bi lahko vsaj sklepali na osnovi zadnjega sestanka alternativne koordinacije, kjer so skozi dolgo polemiko uspeli priti do sklepa, naj se predlaga preložitve že sklicane seje do odgovora, še posebej Zveze komunistov, na izjavo alternativne koordinacije: Zakaj na takšni okrogli mizi nečemo sodelovati? Ob naslednjem sklicu okrogle mize mora biti ta odgovor po oceni alternativne koordinacije vsekakor priložen, v nobenem primeru pa se okroglih miz ne bo več udeleževala SZDL, kar ne pomeni, kot so na sredini seji izrecno dejali, kršitve pravilnika delovanja alternativne koordinacije.

Sklenili so tudi, da bodo Ivan Oman, Tone Peršak in Matvez Krivic zastopali alternativno koordinacijo v delu novoustanovljene komisije slovenske skupščine, ki bo obravnavala pripravo volilne zakonodaje. Za namestnike omenjene trojice pa so izvolili Lea Šešerka, Andreja Magajno in Rajka Pirnata.

V. B.

Primer JBTZ

Kako do resnice?

Igor Bavčar in Jože Školč sta v imenu Odbora za varstvo človekovih pravic in RK ZSMS v sredo, 18. oktobra, v Ljubljani sklicala tiskovno konferenco, na kateri sta pojasnila stališča obeh organov v zvezi z zadnjo sejo skupine delegatov za celovito proučitev vseh okoliščin in posledic procesa proti četverici, ki so imeli na dnevnem redu proučevanje začetnih postopkov procesa (preiskava na Mikroadi...) in se nihče od vabljenih predstavnikov RSNZ seje ni udeležil. Po Bavčarjevem mnenju gre med drugim za bojkot, ki ga je minister Ertl napovedal, sedaj pa se že uresničuje. Odklonitev sodelovanja povabljenih delavcev RSNZ s skupino delegatov predstavlja nedopustno ignoriranje skupščine, je med drugim tudi menil Igor Bavčar.

Razmišljanja na seji je bilo očitno razumeti tudi kot razpad "Ravnikarjeve komisije" in odtod je verjetno tudi prišlo do predloga, da se vprašanje celovite proučitve procesa proti četverici odpre neposredno v skupščini in od nje zahteva stališče.

Zaradi vsega tega je po Bavčarjevih besedah dejanje policije vredno vsega obsojanja in bo zaradi tega moral Odbor začeti razmišljati o novih oblikah pritiska na del pristojnih organov.

Podoben je bil tudi nastop predsednika slovenske mladinske organizacije Jožeta Školča, ki je navzoče med drugim spomnil na javno objavljeno gradivo, ki ga je slovensko mladinsko vodstvo izdalo julija ob vmesnem poročilu skupine delegatov, ki se ukvarja s četverico, v katerem pa so zastavili določena vprašanja, ki so še do danes ostala brez odgovora.

V. B.

Mednarodni strokovnjaki za diabetes na Bledu

Bled, oktobra - V hotelu Toplice na Bledu bo od 23. do 26. oktobra mednarodno srečanje strokovnjakov za diabetes pri otrocih in mladostnikih. To bo 15. sestanek skupine ISGD, ki jo sestavljajo najuglednejši medicinski strokovnjaki s tega področja z vsega sveta. V štirih dneh se bo na temo sladkorne bolezni pri otrocih in mladostnikih na posvetovanju zvrstila parada uglednih znanstvenih imen. Srečanje, ki je v Jugoslaviji prvič, je omogočilo 26 domačin in tujih firm. Z Gorenjske sta to Iskra Kibernetika iz Kranja in Železarna Jesenice.

D. Ž.

Nov znesek najnižje plače

Oktober najnižji osebni dohodek znaša 8.600.000 dinarjev, so sporočili z republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, kjer znesek najnižje plače sproti določajo po posebnih metodologiji. Izhodišče za določanje minimalne plače za ta mesec so bili septembrski življenjski stroški.

GORENJSKI GLAS

Ob 35.—letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzin

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavček

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl** - **Žlebir** (socialna politika, Trzin), **Dušan Humar** (šport), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Draksler** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500—603—31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28—463, novinarji in odgovorna urednica 21—860 in 21—835, ekonomska propaganda 23—987, računovodstvo, naročnine 28—463, mali oglasi 27—960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421—1/72.

uredništvo tel. 21860

Nezavidljiv gmotni položaj otrok

Cela generacija ogroženih

Kranj, oktobra - Palica gospodarske in družbene krize se zadnja leta lomi na plečih družine, najhuje pa jo občuti njen najšibkejši člen, otrok. Misel, ki smo jo med drugim slišali tudi na posvetu o položaju otrok v kranjski občini, ki so ga pripravili ob mesecu otroka, resda zveni deklarativno, toda nekaj trdnih številk potrjuje njeno brdko resničnost.

Iz podatkov kranjskega Centra za socialno delo je razvidno, da je okoli 1300 otrok doma v gmotno ogroženih družinah. Okoli 1600 otrok prejema preživnino, kar pomeni, da so rojeni v nepopolnih družinah ali pa so njihovi starši razvezani (kar 35 odstotkov v Kranju sklenjenih zakonov se namreč razdre). Precejšnje število otrok je pod skrbništvom ali v rejniških družinah, ker so iz kakršnihkoli razlogov oropani za odrasčanje pri krvnih starših, mnogo jih odrasča z motnjami v duševnem in telesnem razvoju, številni z motnjami v vedenju in osebnosti, tako da center letno obravnava okoli 1800 otrok, ki so kakorkoli prizadeti.

Glede na dejstvo, da se v občini letno rodi 1100 otrok, je

več kot cela generacija otrok materialno ogrožena, poldruga generacija pa prikrajšana za družinsko toplino ali normalno otroštvo. Bolj ali manj izdelani socialni programi (denimo denarne pomoči otrokom, subvencionirani vrtci, cenena prehrana v šolah, podaljšano bivanje, ki so ga večidel financirale ustrezne ustanove in v manjši meri starši) so donedavna tešili stisko ogroženih. Zdaj se tudi pomoč poprejšnje države blagostanja ustavlja. Nemara zato, ker se je število ogroženih močno pomnožilo, kupček denarja v socialnih ustanovah je splahnel in manj so ga deležni tisti, ki so ga potrebni. Tudi otroci! Tako kot za neosveščene družine pogosto rečemo, da začenja varčevati pri otrocih, žal velja tudi za to državo. For-

malno sicer za gmotno ogrožene otroke dobro skrbi. V Kranju denimo denarne pomoči izplačujejo blizu 6000 otrokom. Toda starši, ki za potomstvo prejema simbolični znesek, so najboljši razsodniki, v kolikšni meri je denarna pomoč otrokom še pomoč za preživetje. In še en dokaz, kako država varčuje pri otrocih: pred leti uvedena poceni šolska kosila

D. Z. Žlebir

Ponovno srečanje po uspeli avgustovski gasilski vaji na Jezerskem - Predstavniki kranjske občine - predsednik skupščine Ivan Torkar, predsednik izvršnega sveta Henrik Peternelj in sekretar sekretariata za ljudsko obrambo Zlato Erzín - so sredi tega tedna izpolnili obljubo, dano avgusta letos ob veliki skupni gasilski vaji na Jezerskem. 19. avgusta je namreč 74 gasilcev Jezerskega, Črne na Koroške in Železne Kaple v organizaciji gasilskega društva Jezersko, katerega predsednik je Dušan Šemrov, v akciji gasenja visokogorske kmetije Viktorja Robnika na nadmorski višini 990 metrov s tremi motornimi brizgalnicami in 1300 cevmi v 27 minutah premagalo višinsko razliko 160 metrov. Takratno uspešno akcijo (že drugo tovrstno na Jezerskem) so po naročilu sekretariata za ljudsko obrambo posneli tudi na video kaseto. V sredo zvečer so si predstavniki vseh treh gasilskih društev, župan Železnice Kaple dr. Dieter Haller in predstavniki kranjske občine Ivan Torkar, Henrik Peternelj ter Zlato Erzín na Jezerskem vrhu ogledali posnetek z uspele skupne akcije. Ob tej priložnosti so še enkrat pozdravili tovrstno skupno sodelovanje, izmenjali izkušnje na področju požarne varnosti in opremljenosti ter predstavnikom obeh sosednjih gasilskih društev izročili kaseto s posnetkom avgustovske gasilske vaje. - A. Ž.

Večina nalog uresničenih

Radovljica, 18. oktobra - Ko je radovljiški izvršni svet na nedavni seji pregledal, kako v cestno-komunalni skupnosti uresničujejo letošnji program, je ugotovil, da naložena dejavnost poteka po načrtu, da na področju komunalne niso bile uresničene naloge, ki so povezane z drugimi nalogami, da so pri koncu priprave za gradnjo osrednje čistilne naprave v Radovljici in da pri vlaganjih v ceste niso bili izpolnjeni vsi načrti pri urejanju regionalnega cestnega omrežja.

Na področju komunalne dejavnosti so od 32 nalog investicijskega vzdrževanja cest uresničili vse naloge razen sedmih, do konca leta pa jih čakajo še dela na odsekih Dvorska vas - Nova vas, na Gregorčičevi in Savski cesti na Bledu, v Mošnjah, na Cesti svobode in na Tavčarjevi cesti v Radovljici, na cesti Bled - Zasp, v Kamni gorici (priključek stare na novo cesti) in v Kropi od Plamena do mrliske vežice. Na področju investicijskega vzdrževanja lokalnih cest so letos vse naloge, ki so ostale od lani, izpolnili - z izjemo asfaltiranja ceste na usadu Čejnjica - Rovte. V kratkem bodo začeli z deli na mostu Vintgar in na serpentinah Lancovo; takoj, ko bo dovolj denarja, pa še z urejanjem odsekov Brezje - Peračica in na cesti skozi vas Praproče.

C. Z.

Loška vlada o težavah "svojega" gradbeništva

Zgrešena debata

Škofja Loka, 19. oktobra - Pred meseci, ko se je k štrajku dvignil velik del slovenskih gradbincev, je škofovski sindikat v strahu pred podobno "nevarnostjo" vzel pod drobnogled položaj in perspektive domačih podjetij, ki so bolj ali manj neposredno povezana z gradnjami in zaposlujejo dobrih osem odstotkov vseh delavcev loške občine. Hkrati je zahteval, naj o njihovem položaju reče besedo, dve tudi občinski izvršni svet.

Vsa stvar je prišla na dnevni red občinske vlade šele ta torek. Morda bi debata ne bila tako posiljena, če bi jo izvedli pred meseci, ko je bil gradbeniški štrajk vroča, aktualna tema. Zdaj je bila posiljena. Direktorji štirih podjetij (SGP Tehnik, Instalacije, Obrtnik in Slikopleskarstvo) so namreč upravičeno podvomili, kako jim izvršni svet lahko pomaga na vse

bolj neusmiljenem trgu - le v tem bi namreč videli smisel pogovora - člani izvršnega sveta pa so se počutili še bolj klavirno, ker gradbincem niso imeli kaj odgovoriti. Oprostitev ali znižanje kakršnihkoli prispevkov za občinsko porabo namreč ne pride v poštev, kot so dejali v komiteju za družbeno planiranje in urejanje prostora, delovnih naročil pa jim tudi ne

morejo prinašati na pladnju; prvič zato, ker je konec z monopolom in drugič, ker investicijske gradnje v občini preprosto ni in je zelo verjetno vsaj še pet let ne bo omembe vredne. "Politika", kot je dejala direktorica Tehnika Meta Kerže, morda lahko "malim" gradbincem pomaga le pri enakopravnem licitiranju za dela na trgu zunaj občine, kjer so navzoči že z najmanj sedmimi desetlinami svojih zmogljivosti. Dogaja se namreč dvoje; da so tržni pogoji za Ločane kot novince na "zunanjem" trgu bistveno slabši kot za podjetja, ki so tam "doma", druga težava pa je nepoštena konkurenca; nekatera velika podjetja služijo denar z velikimi gradnjami, tako da pri manjših gradnjah lahko prevzemajo dela pod realno ceno.

Sicer pa je izvršni svet ugotovil, da so razmere tako v Tehniku, kjer iščejo nove tržne poti in programe v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki, mlade ljudi z več tehničnega in poslovnega znanja (problem 20-odstotnega presežka delavcev nameravajo rešiti s postopnim naravnim odlivom) kot v Instalacijah, kjer dobro obračajo razvojni dinar za prestrukturiranje proizvodnje, pa tudi v Obrtniku, kjer je trg na področju opreme v gostinstvu dovolj velik, in v Slikopleskarstvu, kjer za mrtve mesece (trenutno imajo 27 delavcev razpršenih na desetih gradbiščih) iščejo dopolnilno dejavnost, v primerjavi z nekaterimi drugimi škofovskimi podjetji še dokaj dobre...

H. Jelovčan

Jutri srečanje borcev 30. in 31. divizije

Ljubljana, oktobra - Jutri, v soboto, 21. oktobra, ob 14. uri, bo v Domu JLA v Ljubljani tovariško srečanje bork in borcev, ki so se bojevali v sestavi IX. korpusa. Letos mineva že 46 let od ustanovitve 30. in 31. divizije in IX. korpusa NOV in POS.

Najprej bo ob 14. uri v spodnjih prostorih Doma JLA zbor skupnosti borcev 31. divizije, na katerem bodo borci razpravljali o opravljenem delu in izvolili nov odbor. Ob 15. uri pa se bo v zgornji dvorani doma začelo tovariško srečanje. Nanj so vabljeni borci vseh enot, ki so delovale v sestavi IX. korpusa, brigad in odredov obeh divizij. Organizatorji pričakujejo tudi aktiviste iz operativnega območja IX. korpusa z Gorenjske in s Primorske. Srečanja se bodo udeležili tudi predstavniki enot JLA, ki nadaljujejo ohranjanje izročil divizij NOV.

D. D.

Miha Ravnik, predsednik slovenskih sindikatov

Delavci danes potrebujejo sindikat, še bolj ga bodo jutri

Iz reformskih časov tudi sindikat ne bo izšel nedotaknjen. V naglo se spreminjajočih družbenih procesih (in ob spremenjeni zakonodaji) si sindikat - hočeš nočeš - utira novo gaz. »Uradni sindikat«, kakor radi imenujemo Zvezo sindikatov Slovenije, odkar se iz različnih pobud rojeva vse več neodvisnih sindikatov, bi si na strani delavca v prihodnje rad utrdil položaj glavnega pogajalca z vlado, državo, podjetniki... Seveda bo moral predtem korenito poseči v svojo dosedanjo organiziranost, vsebino in metode, za kar si je osnoval program pod imenom neodvisnih sindikatov Slovenije. O ambicijah te organizacije je za bralce Gorenjskega glasa govoril MIHA RAVNIK, predsednik slovenskih sindikatov.

Kaj je narekovalo potrebo po prenovi sindikata?

»Spremembe procesov v družbi smo opredelili s tremi reformami, med njimi tudi z reformami družbenopolitičnih organizacij, tudi sindikata. Veliko je govora o tem, da je to le modna muha in nepotrebno, češ da lahko sindikat ostane tak, kot je. Toda potrebno ga je, glede na družbenopolitične, sistemske spremembe v družbi, prenoviti. V drugačen položaj postavljajo te razmere delavca, njegovo vlogo v tržnem gospodarstvu ter odnose, tako s stališča ločevanja podjetništva in samoupravljanja, kot s stališča sprememb zakona o združenem delu, potem pravic in obveznosti, ki zadevajo pogoje dela delavcev, osebne dohodka, zaščito in socialno varnost delavcev. To zahteva tudi spremenjen sindikat, prenovljen v samostojno organizacijo članstva. Gre za celovit proces, ki ga lahko označimo kot radikalne spremembe.«

Niže ko gremo, bolj je sindikat zblizan z oblastjo

V nekaterih okoljih (denimo v Kopru in Kranju), so vas pri sindikalni prenovi prehiteli in, kar zadeva trganje od odvisnosti politike, tudi presegli v radikalnosti. Kako gledate na te poskuse?

Ne bi se strinjal, da našemu programu tega manjka. Tudi tu gre za samostojen pristop, neodvisen za jasen odnos do vlade. Mi nismo odvisni od nobenih organizacij ali opredelitev, že dolgo obdobje poskušamo zelo samostojno nastopati. Druga stvar je, da smo pri tem manj učinkoviti. Kar pa zadeva procese, ko se v sindikatih v občinah opredeljujejo, izločajo iz koordinacij, vzpostavljajo drugačen odnos do SZDL ali poslovnih organov: niže ko gremo, več je bilo odnosa »zli-zanosti«, nesamostojnosti v odnosu do podjetij, občin, medtem ko je na ravni republike tega manj. Res pa je, da smo v sistemu našega dela mi bolj obrnjeni k državi in političnim organizacijam kot pa k članstvu. V sistemu dela, opredelitvah, v vsebini smo se bolj ravnali po skupščini, vladi, bolj pa bi moralo biti naše delo odraz zahtev, interesov, problemov, ki jih izražajo delavci. V tem smislu tudi sami trdimo, da se moramo ločiti od države, od partije. Sprejemljivi pa smo za vse, kar ima realno osnovo, kar bo pomenilo večjo učinkovitost in jasno vlogo sindikata in le pozdraviti je treba, če so nekatere občine, regije in njihovi sindikati šli naprej. To dokazuje, da smo izbrali pravo pot.«

Sindikalna konkurenca

Sindikati se levi iz politične organizacije v razredno. V tej luči je razumeti tudi nastanek posebnih sindikatov, od strojevo-dij do novinarjev. Kako jih komentirate?

V procesu ureditve demokratskih odnosov in pluralisti-

čne družbe (kar se danes izraža v zvezah, jutri pa v strankah) moramo sindikalno svojo vlogo razumeti predvsem razredno, v odnosu do delavcev, tako kot je to v razvitem svetu. Posameznik bo svojo idejno usmeritev uveljavljal prek političnih zvez (ali jutri strank) sind. pa ni politična, na idejni usmeritvi grajena organizacija kot ZK ali SZDL, pač pa je treba v njem zagotoviti politični pluralizem. Izkušnje zunanjega sveta nam povedo, da je moč sindikata druge. Ob vsem notranjem pluralizmu, nam povedo, denimo, Nemci, je največja moč v enotnem sindikatu. Samo tri države v Evropi imajo sindikate organizirane na političnih strankah. Obstaja pa več sindikatov. Tudi mi poudarjamo, da moramo omogočiti prostor za različne ideje znotraj sindikata. Največjo težo pa dajmo organiziranju po dejavnosti. Danes na republiški ravni obstaja 18 sindikatov dejavnosti. Ti posebni, posamični interesi, pa tudi značilnosti, ki zadevajo pogoje dela, plače, kolektivno pogodbo v različnih dejavnostih, naj se uveljavljajo skozi sindikate dejavnosti, seveda na temelju generalne kolektivne pogodbe, ki jo bo sindikat sklenil z vlado.

Mislil, da je treba v tem sindikatu zagotoviti tudi druge oblike interesnega povezovanja. Omenjate vrsto pobud glede sprememb v posameznih odborih dejavnosti, npr. pri kovinarjih, ki zahtevajo več področij organiziranja, saj so zdaj v teh sindikatih vsi od železarjev do finomehanikov. Velike spremembe smo že dosegli v sindikatu šolstva, kjer so se formirale 3 konference, v osnovnih, srednjih in visokih šolah, ob tem pa se ustanavlja še neodvisni sindikat Filozofske fakultete. V prometu so se posebej organizirali strojevodje. Vse bolj bo treba skozi sindikalno organiziranost zagotoviti specifičen interes posameznih dejavnosti ali celo poklicev. S tržnim gospodarstvom moramo doseči, da bo več razlik v pogledih in interesih in jih usklajevati. Omogočiti moramo, da bo delavec - član lahko izražal svoje interese, te pa bo treba na določeni ravni uskladiti z interesi drugih delavcev, tako so se morali na primer pri strojevodjih, tako bo treba najti skupne interese na področju šolstva, čeprav so specifični v osnovni ali v srednji šoli, povsod pa gre za isti proces. Pobude za bolj strokovne sindikate, ki jih terjajo novinarji, je tudi treba podpreti. Po drugi strani pa je vplivnost teh novih organizacij na nekaterih področjih zelo majhna. Tudi v svetu, v Italiji, Nemčiji ali drugje je poleg glavnih sindikatov še vrsta manjših, pa na urejanje globalnih odnosov med sindikati in družbo, državo, podjetništvom, nimajo vpliva, ne na kolektivno pogodbo, pač pa odnos do posameznih problemov članstva, in se glede najpomembnejših stvari morajo navezovati na glavni sindikat. Ni rečeno, da bo pri nas to tale sindikat, pač pa tisti, ki se bo postavil vis-a-vis države in podjetništva v pogajalski funkciji. Mi danes gradimo prenovno predvsem na tem, da sindikat postavimo v pogajalsko vlogo.

Uradni sindikati postajajo neodvisni

Poimenovali ste se neodvisne sindikate.

»Da se identificiramo. Z naslovom skušamo poudariti program, ki sloni na odnosih do družbenih procesov, do življenja, kakršnega želimo delavcem, tudi do političnega pluralizma. Ta program je zrasel v naših glavah, od razširjene seje republiškega sindikata in vseh aktivnosti, ki jih vodimo od tedaj dalje, je odraz tistega, kar smo sposobni o svoji dejavnosti opredeliti.«

Koliko so na vaš program vplivali procesi nastajanja različnih samostojnih sindikatov?

»Do razširjene sindikalne seje nismo imeli nobenih po-

bud, vsaj ne, da bi zanje vedeli, nastajali so potem ali sočasno.«

Je vplivala vsaj klima poskusov sindikalnega pluralizma?

»Lahko, da je pomagala. Nismo za zaprto organizacijo, saj smo v ustavi predlagali (pa tudi v zakonu o delovnih razmerjih), da se delavci lahko organizirajo v sindikate - sindikate v množini. Temu smo dali ustavno in zakonsko podlago. 4. člen zakona o delovnih razmerjih zelo jasno govori o pravicah organiziranja v sindikate. Takšna opredelitev je tudi v naših sindikatih povzročila veliko razprave. Torej so dane možnosti, da se delavci opredelijo za različne sindikate. Koli-ko bodo ljudje ostajali v našem sindikatu, koliko pa zaradi nezadovoljstva z njim iskali druge, je odvisno od nas. To je iz-živ za nas in ne ovira. Zaveda-mo se, da bomo morali z delom in rezultati, ne pa z besedami in programi zadovoljevati delavce. Delavci danes potrebujejo sindikat, še bolj ga bodo ju-tri. Ali bo to naš sindikat ali kak drug, je odvisno od nas. S prenovno delamo na tem, da bi bil to naš sindikat.«

Sindikat kuka v Evropo

Imam vtis, da se sindikat v prenovitvenih prizadevanjih zelo ozira po evropskih vzorih. Eden od dokazov je tudi kolektivna pogodba.

»Drži. Celoten sistem ekonomske preobrazbe se ozira po izkušnjah razvite Evrope. Tudi sindikat ne bo dosti drugačen od evropskih, tako kot po vsebini dela kot do odnosa do strank. Resda so posebnosti zaradi naše družbene lastnine, to-da delavec se ne bo obravnaval nič drugače kot na zahodu v odnosu do poslovnih struktur. To smo videli v zakonu o podjetjih, ko se jasno ločuje poslovanje od samoupravljanja. Vsebinska dela in podoba sindikata bo zelo podobna onim na zahodu. Sindikalne

opravke bo treba zožiti, zlasti bo imela delavska organizacija na skrbi izvajanje kolektivne pogodbe in pogajalske funkcije na vseh ravneh. Na tem veliko delamo, kolektivno pogodbo moramo postaviti kot odločujoče področje urejanja v družbenih podjetjih.«

Pravite, da se mora sindikalno delo zožiti na nekaj temeljnih področij, katerih?

»Najprej na aktivnosti, ki zagotavljajo pogoje dela za vse delavce. Z ustavno spremembo smo mi tudi lahko predlagatelj takšnih zakonskih sprememb, kar je velika možnost, pa tudi obveza. Tu se bo bila bitka o splošnih pogojih dela. Drugo, kar domala že izginja iz našega besednjaka in se drugi že veliko manj ukvarjajo, je samoupravljanje, soupravljanje in upravljanje. To je pomembno, ne le za naše razmere, na to nas opozarjajo tudi izkušnje v Nemčiji, Italiji, kjer je mišljen vpliv delavcev na upravljanje in odločanje, brez tega se ne da misliti razvoja humane družbe in razvoja človeka.«

Pri čemer bo samoupravljanje jasno ločeno od poslovanja?

»Tu smo mi delali napake. Mislili smo, da imamo opraviti z razvito družbo. Drugič pa smo zanemarili poslovodno funkcijo, podjetniško. Ne gre pa zaradi napak samoupravljanje kar opustiti, treba ga je le jasneje postaviti. Vse bolj sindikalno pa postaja področje osebnih dohodkov, plač. Postavila se bosta dva partnerja, država (vlada) in sindikat, na drugi fronti pa zbornica in sindikati dejavnosti, na tretji pa sindikat in podjetništvo. To poznajo tudi v svetu. Tudi na področju socialne varnosti se lahko veliko učimo od zahoda, Nemčije, Švedske, Italije. Tržna ekonomija zahteva zelo razvito socialno varnost. Dva uspeha imamo na tem področju - akcijo najnižji OD in sindikalno listo. To je korak k ceni dela in kolektivni pogodbi, kjer se ne bomo več ukvarjali le z najnižjo plačo, pač pa z najnižjo ceno dela za posamezne kategorije delavcev, ki bo obvezovala k minimumu, dovoljevala pa podjetjem in dejavnostim, da izplačajo več. Tu se bomo morali izpopolniti strokovno, organizacijsko. Kolektivna pogodba ne pomeni le osebnega dohodka, pač pa vrsto elementov iz »sindikalne liste«, od pogojev dela dalje. Četrto področje je socialna varnost in zaščita delavcev. Vse drugo v sindikatu bo treba temu podrediti.«

Še vprašanje za konec: sindikat se bo tudi kadrovsko obnovil - ali bo prenovljen sindikat z ali brez Mihe Ravnika?

»Moja opredelitev je, da bi se želel vrniti v tovarno. Treba je omogočiti, da pridejo novi kadri, ideje, pristopi. Vendar je eno osebna opredelitev, drugo pa tisto, kar bo reklo članstvo.«

D. Z. Žlebir

Pred 500-letnico sejma

Gorenjski v Kranju ali kranjski na Gorenjskem

Kranj, 19. oktobra - Po odločitvi kolektiva Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem maja letos na referendumu, da se organizirajo kot družbeno podjetje, se je pred dnevi konstituiral tudi programski svet sejma, katerega predsednik je Ferdo Rautar, predsednik občinske konference SZDL Kranj. Naloga tega sveta bo, da skrbi za pospeševanje in napredek sejemskega marketinga in razširitvene dejavnosti ter s tem v zvezi usklajuje tudi interese v prostoru.

Kakšno je današnje stanje in kako naprej so v začetku tedna predstavniki sejma, programskega sveta in izdelovalci projektantskih zasnov seznanili gorenjske predsednike občinskih skupščin in izvršnih svetov... Foto: F. Perdan

Ob takšni opredelitvi programskega sveta bi lahko rekli, da torej pred bližnjo 500-letnico sejemske dejavnosti v Kranju ni pomislekov, ali s sejmskimi prireditvami v prihodnje nadaljevati ali ne. Bolj gre za to, kako prostorsko urediti najbolj dragocen prostor v Kranju, kakšno vsebino naj bi v prihodnje imeli in uresničevali sejmi in kako Savski log prihodnje vključiti v dragocene značilnosti, posebnosti in izrazitosti starega dela mesta.

Takšen, kot je sejem danes s sedanjimi objekti, v prihodnje nima razvojne perspektive. Zato najprej velja sanirati sedanje nedograjene razstavne prostore in hkrati zgraditi nove razstavne površine, zimski bazen vključiti v celovito ponudbo, Savski log pa urediti, da bo spet postal prostor kot nekdanj, kamor so Kranjčani radi zahajali.

Ob takšni opredelitvi pa v zvezi s sejmsko dejavnostjo velja seveda čimprej odgovoriti tudi na ključno vprašanje. Ali je Gorenjska z gospodarstvom zainteresirana za sanacijo obstoječega in razvoj sejmstva v prihodnje. Če je, potem je program treba materialno podpreti. Tako je namreč s sejmi povsod v svetu. Sedanja pogosta odsotnost pomembnejših gorenjskih in kranjskih predstavnikov na sejmih namreč vodi k razmišljanju, da bi »sejemska vrata« odprli v širši (slovenski, jugoslovanski...) prostor. Predvsem pa je ob opredelitvi, da seji ostanejo v Kranju, najprej je treba reči bobu bob: ali gorenjski v Kranju, ali kranjski na Gorenjskem.

A. Žalar

Priprave v teku

Tako v škofjeloški kot trziški občinski mladinski organizaciji ta čas potekajo razprave po večjih osnovnih organizacijah. Bistvenih pripomb na predlog kongresnih dokumentov zaenkrat ni.

Pred slabim mesecem dni je bila seja občinske konference ZSMS Trzič, na kateri so glavno pozornost namenili kongresnim pripravam. Delegati praktično niso imeli pripomb na osnutke kongresnih materialov, pač pa so postavili vrsto vprašanj. Predvsem jih je po besedah Marjana Švaba, v. d. sekretarja OK ZSMS Trzič, zanimala nova organiziranost, način včlanjevanja, članarina in nadaljnja usoda osnovnih organizacij. V razpravi, ki se je nanašala na programske usmeritve pa je bila posebna pozornost posvečena področju ekologije, kajti navzoči so menili, da tudi Trzič postaja vse večji ekološki problem, predvsem z onesnaženjem rek. V tem in prihodnjem tednu se v Trziču vrstijo delovni obiski po večjih osnovnih organizacijah v krajevnih skupnostih in podjetjih, za konec prihodnjega tedna, 28. in 29. oktobra, pa predvidevajo izvedbo seminarja, na katerem se bodo tudi dokončno dogovorili o vsebini razprav in samem nastopu v Portorožu.

Tržiško ZSMS bodo na kongresu zastopali: Marjan Dragosavac, vzdrževalec v BPT sicer podpredsednik OK ZSMS Trzič; Marjan Švab, v. d. sekretarja OK ZSMS Trzič in Janja Hladnik, zaposlena v ljubljanskem Kliničnem centru sicer pa predsednica OO ZSMS Trzič - mesto.

Ko smo podobne informacije iskali v škofjeloški občinski mladinski organizaciji so nam odgovarjali zelo podobno kot njihovi trziški kolegi. Vrstijo se razprave po večjih in aktivnejših osnovnih organizacijah, vsebinsko njihovega nastopa pa bodo oblikovali v tednu, ki prihaja, tako da zaenkrat še ne moremo poročati o konkretnih stališčih, ki bi se nanašale na kongresne dokumente. Vsekakor pa je zanimiv podatek, da bodo takoj po kongresu sklicali dvodnevni seminar, na katerem se bodo preoblikovali v skladu z novimi usmeritvami oziroma statutom.

Škofjeloški delegati na 13. kongresu bodo: Katarina Jelenc, zaposlena v Osnovni šoli France Prešeren; Miha Šturm, zaposlen v Alples Železniki ter sekretar OK ZSMS Škofja Loka Blaž Jesenko.

Na portoroški dogodek pa se bodo skušali pripraviti tudi v okviru medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko in v tej smislu gre verjetno tudi razumeti njihovo sejo v začetku prihodnjega tedna, ko bodo kot eno osrednjih točk obravnavali tudi »skupni nastop gorenjske mladinske organizacije na kongresu«.

V torkovi rubriki boste lahko prebrali obljubljeno nadaljevanje prve posebne mladinske Glasove kongresne strani (Gorenjski glas, 17. oktobra 1989) o vsebini posameznih kongresnih resolucij.

Vine Bešter

KRATKE GORENJSKE

V krajevni skupnosti Sovodenj bo v nedeljo osrednja svečanost - V kulturni dvorani bo ob 15. uri proslava, v kateri bodo nastopili pevci Mladi zadružniki, pionirji osnovne šole in člani kulturnega društva. Zanimiva, napovedujejo, pa bo tudi predstavitev barvnih diapozitivov, ki jih je posnel inž. Ahačič. Sicer pa so letos v krajevni skupnosti poleg gradnje mrljskih vežic v Novi Oselici največ naredili pri urešnjevanju programa na cestah. Uredili in asfaltirali so okrog 900 metrov ceste v Tajnikovi grapi, dober pol-drog kilometer ceste na odseku Sovodenj - Javorjev dol in 400-metrski odsek Kašenijske - Rupe. Prihodnje leto, ko bodo zgradili vežice, bodo večino denarja, ki ga zbirajo na podlagi samoupravnega sporazuma med Termpolom in obratom Jelovice, spet namenili za ceste. Načrtujejo, da bi ob širši pomoči, krajanji pa so tudi pripravljene sodelovati, tako kot so doslej z delom in denarjem, uredili oziroma asfaltirali še cesto Sovodenj - Nova Oselica in Sovodenj - Koprivnik. V tej krajevni skupnosti, kjer je večina krajanov zaposlenih, pravih kmetov pa je še osem, aktivno delajo tudi različna društva. Še posebej prizadevni so gasilci, člani turističnega in planinskega društva; pa tudi v kulturnem društvu enkrat na leto postavijo na oder v novi dvorani, ki so jo uredili pred dvema letoma, po eno dramsko delo. Še lani ta čas so bili v krajevni skupnosti precej nezadovoljni zaradi gostinske ponudbe oziroma zgolj obljub Veletrgovine Loka. Zdaj, pravijo, bosta ta problem kmalu "rešila" zasebnika z lokalom v zadružnem domu. Pa tudi sicer v krajevni skupnosti želijo, da bi se razširila ponudba različnih uslužnostnih dejavnosti. V vodstvu krajevnih skupnosti bodo podprli vsako tovrstno pošteno pobudo. Na sobotni proslavi ob krajevnem prazniku se bodo spomnili osvoboditve Sovodnje 18. oktobra pred 46 leti. Na sliki: letos so veliko delali na urejanju in asfaltiranju cest. - A. Ž.

V Žireh praznujejo

Osrednja proslava bo v nedeljo

Žiri, 19. oktobra - V Žireh se že več dni pred krajevnim praznikom, 23. oktobrom, odvijajo razne športne in družabne prireditve, medtem ko bo osrednja proslava v nedeljo ob 10. uri dopoldne v dvorani Svobode. Združena bo s praznovanjem 45. obletnice ustanovitve Jurišnega bataljona XXXI. divizije NOV.

Na nedeljski proslavi bo o nekaterih dosežkih v minulemu letu spregovoril predsednik skupščine krajevnih skupnosti Žiri Rado Bogataj, nakar bodo podelili nagrade in priznanja šestdesetici najbolj zaslužnih sokrajanov in dvema društvoma. Knjižne nagrade bodo prejeli Alojz Strlič in Miran Mlinar za delo v gasilskem društvu Žiri, Janez Logar za delo v balinarskem društvu, Marjeta Strel za delo v aktivu kmečkih žena in Stane Dolenc za delo na področju družbene samozasčite; priznanja krajevnih skupnosti za posebne prispevke k razvoju kraja pa bodo prišla v roke članov gasilskega društva Žiri, ki praznuje stoletnico, Judo kluba Alpina, ki je staro trideset let, in Vinka Kopača, tajnika krajevnih skupnosti.

V kulturnem delu proslave bodo nastopili učenci žirovske osnovne šole, moški pevski zbor Alpina in pihalna godba Alpina. Po proslavi bo v galeriji Svobode na ogled obnovljena stalna prodajna razstava žirovskih slikarjev.

Na dan praznika, v ponedeljek, 23. oktobra, bo ob 18. uri v osnovni šoli koncert klavirskega tria Arcadia.

H. J.

"Samo tako živi narod" - Knjigo s tem naslovom, kot smo že poročali, je v imenu uredniškega odbora minulo soboto popoldne v Domu vaščanov v Vogljah (na sliki) predstavil predsednik odbora Franc Štefe-Miško. Podelili so jo svojem padlih in borcem iz krajevnih skupnosti Voklo in Voglje. Svečano podelitev in predstavitev s kulturnim programom je pripravila krajevna organizacija ZZB NOV Voglje. Knjigo, predstavljena je bila tudi že v Senčurju in ob krajevnem prazniku tudi na Visokem, lahko dobite v krajevnih skupnostih oziroma krajevnih organizacijah ZZB NOV v senčurškem okolišju v kranjski občini. - A. Ž.

ureja ANDREJ ŽALAR

Telefonija v krajevni skupnosti Stražišče

Primarni kabel položen, gradijo že razvod

Stražišče, 19. oktobra - Akcija za izgradnjo telefonije se je v krajevni skupnosti Stražišče na podlagi ankete v okviru priprav na referendum začela avgusta lani. Celotni projekt je bil preračunan na 470 novih priključkov. Gradbeni odbor se je takrat odločil, da z akcijo začne, naročniki pa so se odločili, da vsak svoj delež poravnava v 15 obrokih. V teh dneh je prvi del akcije (položitev primarnega kabla) že skoraj končan, že prejšnji mesec pa se je z izvajalcem Lapanjo, ki so ga izbrali na podlagi razpisa, začel drugi del akcije - polaganje sekundarnega kabla oziroma razvoda.

"Vreme nam je v teh dneh naklonjeno in zato ob zaključevanju prvega dela oziroma polaganja primarnega kabla hitimo tudi z razvodnim omrežjem oziroma sekundarnim kablom," pravi predsednik gradbenega odbora Rudi Bizovičar. "Gradbeni odbor zaseda praktično vsak ponedeljek in lahko rečem, da smo za zdaj s potekom del zadovoljni. Ljudje in tam včasih ne verjamejo, da delamo brezplačno, vendar si resnično v odboru nihče ne obračuna niti dinarja. Kako bi sicer drugače lahko z dobrim gospodarjenjem prvi del akcije končali tako, da smo del denarja namenili že za material za razvod. Ocenili smo, da se velja hitro odločiti in smo, ker smo material dobili še po stari ceni, precej prihranili."

Konec tega tedna načrtujejo, da se bodo lastniki oziroma naročniki telefonov sestali z izvajalcem Lapanjo in se sami dogovorili z njim o poteku del na področju posameznih omarič oziroma končnikov. Del sekundarnega omrežja bodo v novem delu Stražišča potekali zaradi načina gradnje pod zemljo, v ostalem delu Stražišča oziroma krajevnih skupnosti pa so se

Kaže, da bodo pravočasno rešili tudi povezavo ATC Bitnje z matično centralo v Kranju...

odločili za zračni razvod. Posebnih težav in zapletov, ocenjujejo v gradbenem odboru, ne bi smelo biti. Problem povezave

Ta teden kopljejo krajanji za kabel v Seljakovem naselju...

ATC Bitnje z matično centralo v Kranju bo, kot kaže, pravočasno rešen. V gradbenem odboru pa tudi upajo, da ne bo posebnih težav pri soglasjih lastnikov zemljišč in objektov glede polaganja sekundarnega kabla.

"Tako naj bi bila akcija polaganja kablov končana najkasneje spomladi prihodnjega leta. Naš cilj in želja pa sta, da bi telefoni pri vseh naročnikih, zdaj jih je resnično že okrog 470, saj se jih je za sodelovanje po začetku akcije odločilo še nekaj, zazvonili junija prihodnje leto - za krajevni praznik. Pa še to lahko napovem, da bodo to (predvsem zaradi dobrega gospodarjenja) prav gotovo med najceneje zgrajenimi telefoni v zadnjem obdobju," zadovoljen ugotavlja predsednik odbora Rudi Bizovičar.

A. Žalar

Vandalizem po Kočni

Blejska Dobrava, 19. oktobra - Krajanji Blejske Dobreve se pritožujejo nad vandalizmom. Neodgovorni mladci se spravljajo nad občestne table in kašipote ob cesti, ki vodi z Blejske Dobreve na Poljane.

V krajevni skupnosti Blejska Dobrava so vedno skrbeli za lep izgled svojega kraja in za čistočo tako na Dobravi, Lipcah kot tudi na Kočni. Na Kočni so vaščani nasploh prizadevni, saj so se v teh težkih časih odločili, da večinoma s prostovoljnim delom zgradijo lepo športno igrišče. In zgradili so ga kot tudi otroško igrišče.

V zadnjem času pa imajo v krajevni skupnosti Blejska Dobrava precej preglavic zaradi vandalizma. Ob cesti, ki vodi na Kočno, je postavljenih precej prometnih znakov in občestnih tabel. Take table niso poceni, česar pa se nekateri neodgovorni posamezniki očitno ne zavedajo. Dogaja se, da so table popackane, znaki izruvani. Vaščani so se naveličali stalno postavljati nove table ali brisati packe, zato so o tem problemu obvestili pristojne službe in organe.

Ko smo se peljali po cesti na Kočno, smo opazili tudi, da vročekrvni posameznik ni bila všeč tudi klop, ki stoji ob lepo urejenem spomeniku ob cesti na Kočno. Preprosto so jo izruvali in odnesli, tako da je ostalo samo betonsko ogrodje...

Krajane jezi tak odnos do okolja. Že res, da njihov problem ni nov, kajti take stvari se dogajajo tudi drugod, vendar ne v takšnem obsegu. Žalostno je, da se morajo ob vseh problemih, ki jih imajo v krajevni skupnosti Blejska Dobrava - zdaj gradijo ob vrtcu večnamensko dvorano iz krajevnega samoprispevka in drugih virov - ubadati še s takimi stvarmi. Stori se verjetno ne prihajajo od drugod, kajti malo je verjetno, da bi se spravljali prav nad občestne kašipote in znake po Poljanah. Zato so krajanji ogorčeni in odločeni, da bodo preprečili vandalizem.

D. Sedej

Srečanje članic gasilskih društev

Primskovo pri Kranju - 110-letnico organiziranega gasilstva v Kranju, ki ga letos praznujejo tudi v okviru praznika krajevnih skupnosti Primskovo, bodo v soboto proslavili tudi s srečanjem članic gorenjskih gasilskih društev pred zadružnim domom na Primskovem. Številne članice iz gasilskih društev se bodo ob 15. uri najprej pomerile na tekmovanje, ob 16. uri pa bo potem še velika sektorska gasilska vaja. A. Ž.

Lovska razstava v Galeriji Avsenik

Begunje - Galerija Avsenik v Begunjah in Lovska družina Begunjsčica sta se že pred časom dogovorili, da pripravita v sodelovanju z drugimi lovskimi društinami v Sloveniji lovsko razstavo trofej male in velike divjadi. Razstavo bodo v Galeriji Avsenik v Begunjah odprli danes, 20. oktobra, ob 17. uri. Povabljeni ste torej drevi na otvoritev zanimive razstave. Nastopili bodo tudi gorenjski rogisti in gorenjski Lovski pevski zbor.

Vinska trgatev v Kranju

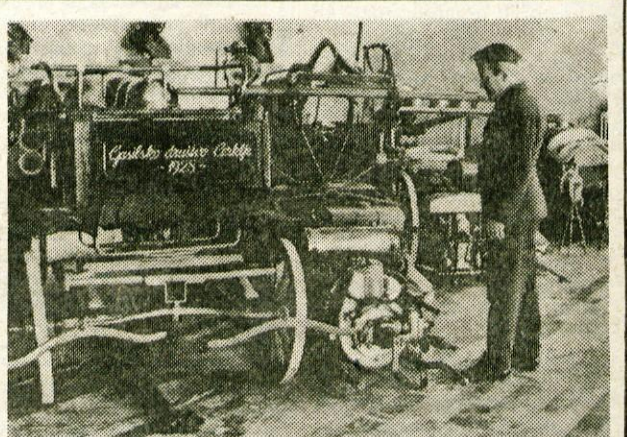
Kranj - Minuli petek so v domu Društva upokoencev v Tomšičevi ulici v Kranju pripravili Vinsko trgatev in ob tej priložnosti hkrati odprli tudi prenovljen dom, ki je zdaj med najlepšimi lokali v Kranju. Ob otvoritvi je društveni pevski zbor zapel Zdravljico, v nadaljevanju pa sta za prijetno razpoloženje skrbela Lojze Govekar in 16-letni harmonikar Andrej Azman iz Predoselj; posebno mladi Andrej je navdušil s svojim nastopom. (ip)

Borci o gospodarjenju

Radovljica - Nad sedanjimi gospodarskimi in političnimi razmerami v občini, predvsem pa v širši skupnosti, so zaskrbljeni tudi borci v radovljiški občini. Zato so ta teden razpravljali o letošnjem gospodarjenju v občini, hkrati pa tudi o socialnih in zdravstvenih problemih članov. Dogovorili so se tudi za program in organizacijo letošnjih žalnih slovesnosti ob dnevu mrtvih in določili datume osrednjih občinskih in krajevnih svečanosti. (jr)

V krajevni skupnosti Senično letos dom in igrišče - Ko smo se v začetku meseca ob skupnem krajevnem praznovanju pogovarjali s predstavniki vodstev krajevnih skupnosti Križe, Pristava, Sebenje in Senično, je predsednik sveta krajevnih skupnosti Senično Drago Ficko poudaril, da program, ki so si ga zastavili za to srednjeročno obdobje, uresničujejo. Letos so na primer obnovili streho doma, delno uredili okolico ter sicer skromno, a vendarle, opremili tudi otroško igrišče pri domu (na sliki). Za naprej pa jih čaka še dokončna ureditev ceste v Spodnjem Vetemem, radi pa bi uredili in asfaltirali cesto tudi do Matjažkove domačije. V programu sta tudi še prenova vodovoda v starem delu vasi Senično in javna razsvetljava v Spodnjem Vetemem in Novakih. Ureditev avtobusnega postajališča pa bo najbrž ena prvih nalog v prihodnjem srednjeročnem obdobju. - A. Ž.

Začetki organiziranega gasilstva - Ob 110-letnici organiziranega gasilstva v Kranju, ki so jo v začetku tega meseca v okviru različnih prireditev v mesecu požarne varnosti proslavili s svečano podelitvijo priznanj in kulturnim programom v Kranju in na Primskovem, so v Avli Herojev kranjske občinske skupščine odprli tudi zanimivo razstavo o opremljenosti gasilskih društev nekdanj. Na Gorenjskem je kar lepo število društev, ki so bila ustanovljena že v prejšnjem stoletju. Po podatkih, ki jih je zbral in nam jih poslal naš dopisnik Ivan Petrič, so bila v prejšnjem stoletju ustanovljena naslednja gasilska društva: Rateče-Planica (1898), Kranjska gora (1892), Mojstrana (1893), Dovje (1889), Jesenice-Mesto (1893), Koroška Bela (1898), Zabreznica (1896), Cerklje (1892), Predvor (1896), Senčur (1889), Voglje (1899), Bled (1885), Bohinjska Bistrica (1894), Gorje (1894), Mošnje (1898), Radovljica (1883), Begunje (1882), Kropa (1895), Kamna gorica (1899), Škofja Loka (1876), Poljane (1894), Selca (1897), Železniki (1898), Tržič (1883) in kranjsko društvo (1879). - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Telematika ni več kranjski problem številka ena

Telekom (Telematika) krenil po pravi poti

Kranj, 18. oktobra - Kranjski izvršni svet je k sanaciji Telekoma oziroma bivše Telematike pristavil piko: sprejel je zaključno poročilo posebne delovne skupine, ki je spremljala uresničevanje sanacijskega programa v Iskri Telematiki in jo razrešil. Z dnevnih redov najrazličnejših sej torej odhaja večletni kranjski problem številka ena, s tem pa seveda sanacija še zdaleč ni končana, rečemo pa lahko, da je na pravi poti. Problemi se namreč utednejo še pojaviti pri razreševanju problematike presežkov delavcev, ki jih zdaj razrešujejo predvsem z naravnim odlivom, s Siemensom pa se dogovarjajo o "lon-poslu", ki bi zaposlil odvečne, predvsem nekvalificirane delavce.

Zaključno poročilo, ki ga je pripravila posebna delovna skupina kranjskega izvršnega sveta za spremljanje sanacije Telematike, vsebuje pregled njenega dela od septembra 1984 do današnjega dne, torej od tedaj naraščajoče izgube, ki je imela globoke korenine v preteklih poslovnih odločitvah, in sanacijskem programu, ki je temeljil na pomembnem prestrukturiranju proizvodnje, za kar je bilo potrebnih več let. Ker seveda preteklih dogodkov nima smisla opisovati, saj smo o njih poročali sproti, si velja pogledati le sveže ocene iz zdaj že bivše Telematike, ki se je preoblikovala v firmo Iskra Telekom kot streho šestih podjetij.

Tekoča proizvodnja nima izgub

Telekom je po zagotovilih direktorja Blaža Kavčiča ob polletju posloval brez izgub, tako imenovana pozitivna ničla je resnično pozitivna ničla, kar seveda kaže na premike v pozitivno smer, je na seji povedala Vida Princič-Gorjanc, predsednica občinskega komiteja za planiranje, gospodarstvo in družbene dejavnosti. Težave zaradi premajhnega dohodka imajo le v Terminalih, kjer s tekočo proizvodnjo ne dosegajo dobička. Probleme v MKD (mehanski konstrukcijski deli) pa nameravajo razrešiti s preoblikovanjem tega podjetja. Z vsemi potezami, ki so jih napravili v letošnjem letu, od reorganizacije in povezave z zahodnonemskim Siemensom, do

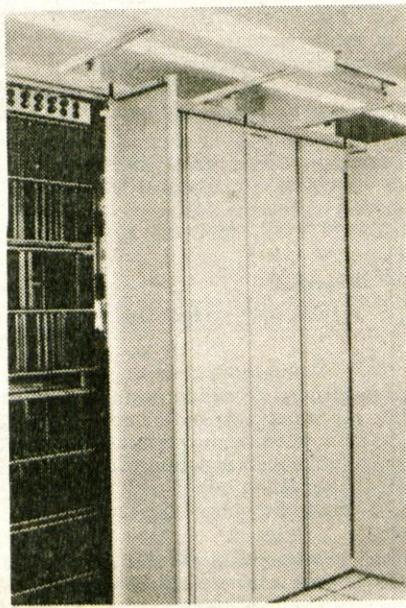
pridobitve razvojnega dinarja in drugih sredstev pa so zagotovljene realne možnosti za trajnejšo sanacija dolgoletnega kranjskega bolnika, kar seveda nikakor ne pomeni, da je sanacija končana, o čemer govore tudi likvidnostne težave, ki so močno navzoče v vseh šestih podjetjih.

V poslovdstvu dva Siemensova strokovnjaka

Največji del Telekoma predstavljajo JTS (javni telekomunikacijski sistemi), kjer se s svojim znanjem in kapitalom vključuje znana zahodnonemška firma Siemens, s katero je Iskra 4. maja letos že podpisala pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju in vlaganju kapitala. V kratkem naj bi bila podpisana pogodba o ustanovitvi mešanega podjetja Iskre JTS in Siemens, razrešiti morajo še težave, ki so po sprejetju novega zakona o zunanjetrgovinskem poslovanju nastale v zvezi z registracijo tehnologije.

Vzhodno tržišče se na novo ponudbo ustrezno odziva, na domačem pa se poraja nekaj težav zaradi regionalne navezanosti na konkurenčne izdelovalce, vendar pa je Telekom poslovno še vedno navzoč v Vojvodini in na Kosovu.

V zvezi z ustanovitvijo mešanega podjetja velja povedati, da bo imel Siemens v poslovdstvu dva delegata in sicer za vodenje proizvodnje in za pomoč pri finančnem poslovanju.

700 delavcev je preveč

S pomočjo naravnega odliva (upokojitve, odhodi) se je zaposlenost zmanjšala za 200 delavcev. Za letos so bila napovedana sprostitev visokih presežkov delavcev, kar pa se na sreči oziroma na žalost ni uresničilo, je dejal Franc Belčič, natančno število bo, kot vse kaže, znano šele prihodnje leto. Probleme zaposlitve odvečnih, predvsem nekvalificiranih delavcev pa nameravajo razrešiti tudi s pridobitvijo dodatnih naročil, Siemens naj bi zanje preskrbel tako imenovane lon posle. Seveda pa se po najbolj črnem scenariju lahko zgodi, da bomo imeli prihodnje leto v Kranju veliko nezaposlenih nekvalificiranih delavcev iz Telekoma in Tekstilindusa.

M. Volčjak

Ljubljanska banka namerava postati delniška družba matere in hčera

Posojilo ne bo več privilegij, temveč posel

Ljubljana, 17. oktobra - Ljubljanska banka se po novi bančni zakonodaji namerava preoblikovati v delniško družbo matere s hčerami, ki bodo prav tako delniške družbe. 27. oktobra bodo sklicali zbor ustanoviteljic Ljubljanske banke in takšno preoblikovanje ponudili približno 8 tisoč pravnim osebam po državi, ki naj bi se nato odločili v mesecu dni, nakar bi stekel nakup delnic iz virov, ki predstavljajo preoblikovanje dosedanjih ustanoviteljskih deležev v bankah sistema Ljubljanske banke. Predloženo preoblikovanje po eni strani zagotavlja dominantno vlogo Ljubljanske banke matere, kar bo pomembno predvsem pri nastopanju po svetu in pri večjih poslih drugod po državi, po drugi strani pa samostojnost hčera, dokler dobro poslujejo.

Predlog preoblikovanja Ljubljanske banke, ki ga je podpisal kolegij direktorjev bank Ljubljanske banke, so predstavili na časnikarski konferenci, spregovoril je Metod Rotar, predsednik poslovnega odbora LB-ZB, in drugi člani kolegija, med drugimi tudi Zlato Kavčič iz Temeljne banke Gorenjske iz Kranja.

V javnosti je bilo dosti kritike, da smo bančniki dolgo in predvsem v svojem krogu iskali odgovore o svoji organiziranosti, je dejal Metod Rotar, vendar pa so bili cilji jasni, od večje bančne učinkovitosti do književne jasnosti, ta čas pa je bil potreben, da smo poiskali najboljše pot, kako jih bomo dosegli. Pomembno pa je, da Ljubljanska banka ne bo teritorialno vezana in bo navzoča povsod po državi, kjer bo našla dobre posle, kakor tudi to, da v svetu z zaupanjem gledajo na te bančne spremembe.

Koncept preoblikovanja Ljubljanske banke po novi bančni

zakonodaji ni idealen, zato bo odprt za nadaljnje dograjevanje, vsekakor pa je v tem trenutku najboljše rešitev, saj po eni strani zagotavlja dominantno vlogo matične banke (LB d.d.), po drugi pa bo imela vsaka banka v kapitalski povezavi z njo potrebno finančno samostojnost, sedanje temeljne banke bodo postale profitni centri. Na lokalni ravni bodo tudi v prihodnje opravljale vse tiste bančne posle, ki so jih dosedaj, poslovni uspeh pa bo prvenstveno odvisen od njenih odločitev.

Ljubljanski banki d.d. naj bi zagotovili najmanj 56 odstotkov obstoječih skladov v temeljnih bankah, za kar naj bi ustanoviteljice dobile ustrezno število ustanoviteljskih delnic. Hkrati pa naj bi se tudi sedanje temeljne banke preobrazile v delniške družbe (LB-hčere), ustanoviteljice naj bi jim zagotovile preostalih 44 odstotkov skladov, zanje pa prav tako dobile ustrezno število ustanoviteljskih delnic. Ustanovitelj

Rešitev, ki jo predlagamo, se bo morala v prihodnjih letih izkazati v praksi, je dejal Metod Rotar, kar pomeni, da se bo Ljubljanska banka morala iz banke, v kateri so glavno besedo imeli posojiljemalci, spremeniti v banko, v kateri bodo odločilno besedo imeli lastniki kapitala. Posojilo potemtakem ne bo več privilegij, temveč posel, saj bo le tako banka resnično postala banka.

hčera pa bi bila tudi matična banka, ki bi imela v bankah hčerah 51 odstotni ustanoviteljski delež. Kapitalski odnos med materjo in hčerami pa naj bi uredili s preferenčnimi delnicami.

Na vprašanje, kako in kdaj se bo mati lahko vtaknila v poslovanje hčera, smo dobili odgovor, da kadarkoli bo slabo poslovala, zlasti pa, če bodo to pokazale bilance, saj bo Ljubljanska banka delniška družba zaupanja in kontrole.

Zavrnilo so pomisleke o ponovni graditvi monopoliziranega sistema, ki bi preprečeval zdravo konkurenco bank v Sloveniji, saj naj bi jo predstavljala že kakovost servisiranja znotraj sistema, nova zakonodaja pa seveda odpira možnosti ustanavljanja novih bank, hranilnic, seveda tudi mešanih bank s tujim kapitalom. Dodali so, da so bistena novost določila nove zakonodaje, ki vzpostavljajo pravi odnos med centralno banko in poslovnimi bančništvom, kakor tudi kreditno sposobnost, ki je odvisna od zbrane kapitala, s čimer bo od-

pravljeno uravnilovsko limitiranje plasiranja sredstev.

S predlogom v preoblikovanju Ljubljanske banke se ne strinjajo v Stanovanjsko-komunalni banki v Ljubljani, ki napoveduje svoj izstop iz sistema. Na vprašanje, če lahko izstopi ustanoviteljica, če bi se katera tako odločila, smo dobili odgovor, da je ta možnost v bistvu le teoretična. Največje ustanoviteljice Ljubljanske banke so namreč hkrati tudi največje posojiljemalke, približno 200 jih je, med njimi so tudi "problematične". Bančni posli pa so bili doslej sklenjeni z določilom, ki pravi, da v primeru izstopa najmanj tri leta ne morejo dvigniti ustanoviteljskega denarja iz skladov, kar pa si malokdo lahko privošči. V tem trenutku velikih želja po izstopu ni moč pričakovati, lažja bo ta pot s prodajo delnic, vendar pa bo tudi pri tem prišlo do čiščenja računov oziroma poravnavanja obveznosti. Ljubljanska banka je, denimo, v tujini zadolžena (posojila in garancije) za 2,5 milijarde dolarjev.

M. Volčjak

Oktohrske plače

Spet bodo daljši konec potegnili tisti, ki so zaradi strahu pred zamrznitvijo poročali avgustovske plače.

Markantni srbski novinar Aleksander Tijanić je na televizijski okrogli mizi o političnem marketingu dejal, da je Miloševića ustvarilo ustno izročilo plemenske skupnosti, ki mu elektronski mediji niso kos. Beseda, ki gre od ust do ust, ima tudi na Slovenskem izredno moč, naj si še tako dopovedujemo, da bi radi šli v Evropo in da tja sodimo. Kar spomnite se, kako smo avgusta vsi hiteli poročati plače, kakor hitro smo slišali, da so tam in tam to včeraj že napravili in da oni že vedo, saj imajo človeka v Beogradu, ki mu je uspelo izvedeti, da plačam grozi zamrznitev. Kjer so pohiteli, so jo dobro odnesli, pri septembrskih plačah je bilo že prepozno.

Pri izračunu oktohrske plače bodo namreč za osnovo vzeli avgustovske plače, s poročilom vred seveda, ter prišteli septembrsko rast življenjskih stroškov, ki je na jugoslovanski ravni znašala kar 52 odstotkov, in devet desetih oktohrske. Dodati velja še to, da z akontacijo ta mesec ne bo nič, izplačati pa jo bo moč že prvi novembrski dan, ker pa je v Sloveniji to praznik (dan mrtvih) se bodo prvi deli oktohrske plače verjetno nagneti drugemu in tretjemu novembra, nemara bodo veliko bolj zajetni kot drugi del oktohrske plače, ko bo potrebno plačati tudi prispevke in se bo zato splačalo z njimi malo potegniti.

Če so se "moralni" računovodje po izplačilu avgustovskih plač hitro zasukali in izračunati se poročila, bodo pravega juriša na rezultate deležni ob devetmesečnem obračunu poslovanja, saj jih bodo vsivprek trepljali po rami, če jim ga bo uspelo potegniti kot žvečilni gumi, kar jim obračunski sistem seveda še vedno omogoča. Z dobrim devetmesečnim rezultatom bo namreč moč popraviti avgustovsko osnovo za plače, "najboljši" bodo računovodje, ki bodo "znali" izračunati kar največji delež avgustovskih izplačil v "celotnem uspehu".

Pa naj še kdo reče, da pri nas ne znamo sukati števil, napraviti denar iz nič, če je treba. Nemara se že porajajo "inovacije", kako bo moč prihodnje leto zgraditi most med marcem in aprilom, ko bodo spet napočili časi kolektivnih pogodb in bo potrebno nekako zbrisati vse večje razlike med plačami, ki se menda zdaj že raztezajo od 300 do 4.000 mark, kar povzroča vse večje napetosti, konflikte in razslojevanje, ki ima premalo osnove v delu in preveč v monopolih, ki prinašajo denar.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Peko krenil v ZDA tudi sam

Tržiški Peko že nekaj let izdeluje obutev za ameriško firmo Rockport, naročila skokovito naraščajo in pod tem imenom bo Peko letos na ameriški trg poslal že 1,2 milijona parov čevljev. Zdej pa so se v Peku odločili, da se tudi samostojno podajo na ameriško tržišče, k temu jih je navedla vse večja konkurenca na evropskem tržišču, kjer je zato trženje vse težje. Peko je namreč na avgustovskem sejmu v New Yorku predstavil kolekcijo ženske modne obutve, posebej pripravljeno za ameriški trg. Za Peko jo je oblikoval eden vodilnih italijanskih oblikovalcev obutve in mode Burgatto iz Padove, z njo pa se Peko namerava prebiti v višji srednji cenovni razred, kjer je seveda že odločilnega pomena kakovost. Čevlje, ki so jih ameriški kupci že naročili, bodo začeli šivati v prihodnjih mesecih.

Alplesu drugič podaljšan rok za sanacijo kotlovnice

Pilotna čistilna naprava?

Škofja Loka, 19. oktobra - Občinski izvršni svet je v torek Alplesu že drugič podaljšal rok za predložitev sanacijskega programa čiščenja dimnih plinov iz kotlovnice, in sicer na konec februarja prihodnjega leta. Za podaljšanje so v Alplesu zaprosili zato, ker nobena od petih ponudb čistilnih naprav, kolikor so jih dobili, ne ustreza v celoti njihovim potrebam po funkciji, velikosti, stroških vzdrževanja pa tudi visoki ceni teh naprav. Zato so se povezali s strojno fakulteto v Ljubljani, ki bo izdelala raziskovalno razvojni projekt čiščenja dimnih plinov, na osnovi katerega bodo razvili pilotno čistilno napravo, kakršno že uspešno uporabljajo v Skandinaviji, Angliji in na Portugalskem.

V Alplesu so podpisali pogodbo s strojno fakulteto, po kateri naj bi do konca leta razvili čistilno napravo, kasneje pa pilotno napravo izdelali in montirali v tovarni. Na osnovi izkušenj bi nato njihov model čistilne naprave lahko prevzela tudi druga naša lesarska podjetja.

Občinski izvršni svet se je, kot rečeno, s takšno utemeljitvijo sicer strinjal, vztrajal pa, da mora Alples takoj speljati enega od že znanih načinov čiščenja dimnih plinov, če raziskovalna naloga ne bo izpolnila pričakovanj. Apeliral je tudi na ostalo gospodarstvo Železnikov, naj Alplesa ne pušča samega, ampak mu pri zahtevni in dragi naložbi denarno pomaga, saj prav Alplesova kotlovnica, v kateri kurijo lesne ostanke, daje poceni toploto večini okoliških podjetij pa tudi dobršnemu kosu stanovanjskega dela Železnikov.

Ob prošnji Alples za drugo podaljšanje roka oddaje sanacijskega programa se namreč ne da povsem znebiti občutka, da je morda prav denar celo tehtnejši razlog za zavlačevanje kot dejansko neustrezne ponudbe čistilnih naprav.

H. Jelovčan

ureja MARIJA VOLČJAK

Na Gorenjskem večina ustanoviteljic podpira predlagano rešitev, kar je bilo moč zaznati na ponedeljkovem zboru, je dejal Zlato Kavčič. Na primeru trgovanja jeseniške Železarns s svetom in vlaganja Siemensovega kapitala v Iskra Telekom je pojasnil, kako gorenjsko gospodarstvo potrebuje matično banko, po drugi strani pa hčer, ker si ne želi kapitalske solidarizacije dobrega in slabega. Omenil je tudi, da se izrazito izvozno naravnana gorenjska podjetja že zgledujejo po izkušnjah v tujini, kjer so podjetja nimajo delnic le v eni banki, temveč v več bankah.

PREJELI SMO

ZAPRTOST
JAVNIH OBČIN
ZA DRUGAČE-
MISLEČE

Moje pisanje, s katerim poskušam slovenski javnosti razkriti vzroke in posledice prejšnjih in sedanjih ukrepov odgovornih slovenskih voditeljev, nima več pomena, če pa uredništva pisem ne objavljajo. Videz odprtosti javnih občin za različna mnenja je varljiv: od več kot 20 poslanih priporočenih pisem na razna uredništva sta bili objavljena samo 2 (dve), v Delu.

Šele Gorenjski glas je v zadnjem obdobju objavil nekaj pisem, v katerih opisujem vzroke za sedanje razmere v Sloveniji in Jugoslaviji. Ker uredništva ne objavljajo daljših prispevkov, sem moral obsežnejše gradivo strniti v nekaj kratkih pismih, ki bi jih moralo uredništvo zaradi povezanosti vsebine objavljati v nadaljevanjih. Ker pa tega ni storilo, bom v nekaj stvarkih ponovil vsebino dosedanjih pisem.

Sedanje gospodarske in politične razmere (politični prepiri, gospodarsko zaostajanje, inflacija) so rezultat nerazčiščenih gospodarskih odnosov med republikami; še posebej med razvitejšimi na eni, in manj razvitimi na

drugi strani. Razvitejše republike, predvsem pa Slovenija, so si prizadevale zmanjšati prispevke za nerazvite, nerazviti pa so jih skušali povečati. Ker Sloveniji to ni uspelo, se je njeno sedanje vodstvo odločilo za takšno cenovno strategijo, ki bo z višjimi cenami slovenskih izdelkov na jugoslovanskem trgu povrnilo slovenskemu gospodarstvu odvedena sredstva. Izvajanje takšne cenovne politike pa je povzročilo za slovensko gospodarstvo negativne posledice: zapiranje trga za večino slovenskih izdelkov. Po sproščanju cen pa je poglavalno inflacijo v vrto glave višine: dohitevanje in izravnavanje cen s slovenskimi, in vztrajanje na doseženih razlikah je poglavitni razlog za sedanjo hiperinflacijo.

V uredništvu sta še dve neobjavljeni pismi, ki načenjata tudi aktualnejšo problematiko: ustavna dopolnila. Morda uredništvo odlaša z njuno objavo, zato ker meni, da še niso zreli pogoji za objavo, ali pa zaradi nasprotovanja uradne politike? Če je tako, in za takšno ugotovitev imam dovolj razlogov, je to še dokaz več, da so uredništva še vedno pod taktirko uradne politike; ali pa so v uredništvih ljudje, ki so bolj naklonjeni zaostrovanju mednarodnih odnosov, zato dajejo prednost takim prispevkom. Redki članki z dru-

gačno vsebino pa so le javno slepilo.

Deklarativnemu zavzemanju za pluralizem mišljenj in demokratičnih odnosov naj sedanje vodstvo in uredništva dokažejo tudi v praktičnem ravnanju in doma, ne pa s kritiko na račun drugih, ali pa prejšnjih generacij. Enostranska informiranost in uniformiranost javnih občin samo pogloblja prepad med ljudmi in politiki, in to naj bo javni protest proti takemu ravnanju!

Stane Rakovec
Slap 23, Tržič

Popravek

razpisa samoupravne stanovanjske skupnosti Škofja Loka

V pojasnilih k razpisu prednostnega vrstnega reda upravičencev do solidarnostnih stanovanj in družbeno najemnih stanovanj, nad katerimi ima razpolagalno pravico samoupravna stanovanjska skupnost Škofja Loka, je bil objavljen napačen datum roka pritožb. Pripombe in pritožbe naj bi lahko oddali najkasneje do 28. 10. in ne do 25. 10., kot je bilo objavljeno. Odstavek se torej pravilno glasi:

Pripombe in pritožbe na ta osnutek prednostnega vrstnega reda lahko v pisni obliki podajo občani, delovne organizacije in prosilci in sicer v roku 15 dni od dneva objave v časopisu, to je najkasneje do 28. 10. 1989, na naslov Samoupravna stanovanjska skupnost Škofja Loka, Spodnji trg 40, Zbor uporabnikov skupščine.

Vsem, ki ste imeli zaradi tega težave, se v uredništvu opravičujemo

KŽK Gorenjske TOZD KMETIJSTVO Kranj, Begunjska c. 5 v skladu s statutom in sklepom DS TOZD Kmetijstvo z dne 3. 10. 1989 razpisuje javno dražbo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

št. izklicna cena	inven. št.	naziv	letnik
1. 1007962		Pralni stroj Puromat	1983 4.000.000
2. 100812		Kosilnica SIP rotacij. RK 2050	1983 5.000.000
3. 1007961		Pralni stroj Puromat	1983 4.000.000
4. 1004984		Silažni kombajn Pobedo	1974 4.000.000
5. 1001991		Sejalnica za žita Ferguson	1963 10.000.000
6. 1007707		Kombi Zastava 850	1982 20.000.000
7. 1007075		Rotovator	1980 2.000.000
8. 1006911		Motorna žaga 022500	1980 2.000.000
9. 1006912		Motorna žaga 022525	1980 2.000.000
10. 1007733		Motorna žaga 150542	1982 2.000.000
11. 1007734		Motorna žaga 150508	1982 2.000.000
12. 1008571		Motorna žaga 099664	1984 2.000.000
13. 1008570		Motorna žaga 099647	1984 2.000.000
14. 1007417		Motorna žaga 010842	1979 2.000.000
15. 1007418		Motorna žaga CD 480	1981 2.000.000
16. 1007415		Motorna žaga JOMSEREDS 411308	1975 2.000.000
17. 1008162		Osební avto Wartburg	1983 25.000.000
18. 1007495		Silažni kombajn POBEDA	1978 4.000.000
19. 1007983		Osební avto Lada-Niva	1983 50.000.000
20. 1009801		Počit. prikol. IMV Adria 500 E	1987 15.000.000

Javna dražba za prodajo osnovnih sredstev bo v ponedeljek, dne 23. 10. 1989, ob 10. uri v skladišču krompirja v Senčurju.

Osnovna sredstva se prodajajo v stanju kakršnem so po principu »videno-kupljeno«. Varščino v višini 10 odstotkov od izklicne cene je potrebno plačati pred začetkom javne dražbe. V kolikor je za osnovno sredstvo predpisan tudi prometni davek, je kupec dolžan plačati tudi pristojni davek.

Ogled osnovnih sredstev je možen pred pričetkom javne dražbe na kraju samem.

Podrobnejše informacije se dobijo na TOZD Kmetijstvo Kranj, Begunjska c. 5, na telefon (064) 21-252 ali 21-253.

ljubljska banka

OKTOBER — MESEC VARČEVANJA — MESEC BREZ VRST

Obkroženi dnevi so izplačilni in takrat so vrste v vseh bankah najdaljše. Ali ni ostalih dni več?

V GORENJSKI
BANKI SE
ŽELIMO
VRSTAM
IZOGNITI!

	OKTOBER	OKTOBER	OKTOBER
	OKTOBAR	OCTOBER	
p/m	2	9	16
t/d	3	10	17
s/m	4	11	18
č/d	5	12	19
p/f	6	13	20
s/s	7	14	21
n/s	1	8	15

ZATO, POČAKAJMO DAN, DVA IN VRSTE PRED BANČNIMI OKENCI SE BODO PORAZDELILE.

NAŠ ARGUMENT ZA TAKO PRIPOROČILO — OBRESTI!

Predvideni povprečni OD v SR Sloveniji za oktober = 11.500.000 din

čas	dnevni faktor	znesek (povp. OD)	obresti
1 dan	1,00938831	11.500.000 din	108.000 din
2 dni	1,01886477	11.500.000 din	216.900 din

PREPRIČANI SMO,
DA SE ZA TAK ZNESEK SPLAČA
PRIHRANITI ČAS IN ŽIVCE!

PODALJŠAJMO »MESEC BREZ VRST«
ČEZ CELO LETO!

Temeljna banka Gorenjske

Franc Puhar - Aci

Kranjske zgodbe iz tega stoletja

— Leta 1932 —

PRVI REGULAČNI NAČRT

Občina se je odločila, da se za mesto izdela prvi »regulačni« (urbanistični) načrt. Namen je bil, da se izdela samo za mesto Kranj. Januarja 1932 pa je Sresko načelstvo zahtevalo, da morajo z regulačnim načrtom zajeti tudi okoliške vasi. Večina na občini je bila proti temu, meneč, da mesto z okolico nima nič skupnega. Končno so le sprejeli sklep, da se regulačni načrt dela tudi za vasi Klanc, Huje, Primskovo in Stražišče. Nova industrija je terjala širitev mesta.

PRVI PROIZVODNI OBRATI

Leta 1932 so tudi domačini pričeli ustanavljati večje proizvodne obrate. Vsi so se lotili tekstilne stroke. Ogrizek je že leta 1921 iz obrtne proizvodnje prešel v pletilstvo večjega obsega. Po nekaj letih zatišja pa so leta 1932 odprli nove, male tovarne pletenin in konfekcije sledeči: Ivan Savnik, Franc Crobath, Edmund Kocbek ter Anton Adamič (tovarna IKA). Uspešni trgovci so kapital naložili v dobrodušno proizvodnjo. Obrtniki pa so ostali izven tega procesa!

— Leta 1933 —

KJE BO LETNO KOPALIŠČE

Da je v Kranju potrebno zgraditi letno kopališče, so si bili na občini že enotni. Staro kopališče v Dvoru ni primerno. Določitev lokacije pa je povzročila vrsto raznih pomislekov. Prva varianta, da bi gradili kopališče pod hujanskim mostom na Zebretovem travniku je odpadla. Gradbenik Slavc je občini ponudil parcelo na Zlatem polju. Maks Fock pa je občini ponudil brezplačno svoj travnik na Klancu. Povabili so iz Ljubljane ing. Vurnika in Bloudka, ki sta si ogledala vse predlagane lokacije. Komisija je zašla tudi na Gimnazijski vrt. S pogledom na Savo se jim je odprla nova rešitev: kopališče naj bo pod gimnazijo na Suhadolnikovem travniku. Na seji občine, 23. avgusta 1933, je padla odločitev. Takoj se odkupi del travnika, pri pokojninskem zavodu pa najame kredit. Z gradnjo se prične takoj, ko bodo gotovi načrti.

Z gradnjo kopališča so res začeli naslednje leto, vendar nikoli dokončali.

NA VOLITVA PONOVA ZMAGA
»JNS«

Na volitvah, 15. oktobra 1933, je stranka »JNS« ponovno prepričljivo zmagala. Ciril Pirce je bil že četrty izvoljen za župana. V prvem govoru po volitvah je uporabil že druge besede in dejal: »Gospodje in tovariši — slavni zbor.« Odbornikom je razložil tudi program dela in razvoja Kranja. Med te pa našel: 1. zgraditi novo ljudsko šolo; 2. izdelati regulačni načrt; 3. dokončati kanalizacijo v mestu; 4. povečati zmogljivosti vodovoda in 5. začeti z gradnjo kopališča.

Svoj govor pa je zaključil z besedami: »Čuvati edinstvo in državno celino, to je najvišji cilj moje vladavine in tudi mora biti najvišji zakon za mene in za vsakogar.«

Sejo je zaključil z vzklikom — Naj živi Nj. veličanstvo, naš kralj Aleksander!

— Leta 1934 —

KAKŠEN JE OBČINSKI STATUT

Takrat veljavni občinski Statut je imel le 45 členov na skromnih desetih tipkanih straneh. Bil je jasen in razumljiv za vse! Po tem statutu je imela občina l. 1934 le šest upravnih uslužbencev, enega živinozdravnika ter šest stražnikov. Če bi bilo danes tako razmerje uradnikov in miličnikov, bi bilo slednjih za cel odred! Po tem statutu je moral imeti upravni uslužbenec najmanj dokončano srednjo šolo. Zasedba mest je bila možna le z javnim razpisom. Z vsakim uslužbencem so sklenili posebno pogodbo z vpisom nalog ter mesečnimi prejemki. Vsi uslužbenci so morali predsedniku občine vročiti varščino 10.000 din v gotovini pred nastopom službe.

POEZIJA LE KOT POEZIJA

ureja LEA MENCINGER

podjetje, ki se je preraslo

»Tu imaš dvajset tisoč kvadratnih kilometrov pokrajine, to je tolk pa tolk milijard kubikov lesa, čez tri dni da vidimo firmo!«

(1948)

Tako so se delale firme.

Sicer pa — ali so se pionirska dejanja kdaj začejala bistveno drugače? V takih časih se je porajala nenavadna podjetnost, ki navdihuje naslednike.

»Na, tu imaš vse, avto, šoferja, pelji te Amerikance zaradi mene kamor kol, jaz hočem videt pogodbo!«

(1968)

Tako se je delal biznis.

In če v tistih časih ne bi imeli treznih ljudi, ki so znali biti skromni ter delati s pametjo in mislijo na to, da bo jutri še en dan — bi bili danes na tleh.

»Ali bomo imeli trg ali pa nas ne bo!«

(1989)

To frazo gotovo poznate, ampak zdi se nam, po pravici povedano, nekoliko napihnjena. Seveda bomo imeli trg, že zdavnaj ga imamo, široko razvejena in zanesljivo vodena dejavnost pa nam zagotavlja prožnost, trdnost in nadaljnji razmah na njem. Izvažamo in uvažamo od šivanke do helikopterja. V svojih prodajnih centrih in trgovinah že zdavnaj ne ponujamo več le pohištva, temveč tako rekoč vse, od mikročipa in igrač do polizdelkov in kompletne opreme za stanovanjsko hišo ali pa poslovno stavbo. Imamo svoj kompleksni inženiring, družbo za financiranje in razvoj ter klub vrednostnih papirjev. Zastopamo vrsto vodilnih svetovnih proizvajalcev izdelkov za industrijsko in splošno porabo.

Ustanavljamo skupna podjetja v domovini. Imamo konzorcije, predstavništva in lastna podjetja na vseh celinah sveta. Imamo trg, kapital, ljudi in dobre družabnike.

Od danes naprej smo Mednarodno podjetje Slovenijales.

Gospodarsko moč svojega podjetja v mednarodnem prostoru lahko ohranjamo in hitreje krepimo samo z dobrimi družabniki. Pri usmeritvi v iskanje novih trgov, uvajanje novih izdelkov in storitev se želimo povezovati s tistimi, ki vidijo v sodelovanju in sovlaganju z nami korist za obe strani. Ob zanesljivem vodenju, pravi motivaciji in izpričani kakovosti bomo tudi v prihodnje uspešni in zanesljivi družabniki. Izrazita odprtost do okolja, njegovih zahtev in potreb nam omogoča širjenje in rast. S podjetnimi in strokovno razgledanimi ljudmi odhajamo na odprto.

SLOVENIJALES

Uspešno in trajno družabništvo

TV SPORED

PETEK

20. oktobra

10.00 Video strani
10.10 Tednik
12.20 Video strani
16.20 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, ponovitev
18.10 EP Video strani
18.15 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.12 TV okno
19.17 Naše akcije
19.24 EPP
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Po stopinjah, angleška dokumentarna serija
21.00 Kriminalna zgodba, ameriška nadalj.
21.50 TV Dnevnik 3
22.00 Vreme
22.05 Ex libris: 150 let od izuma fotografije
2.30 Video strani
2. program TV Ljubljana
17.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
19.00 Videomeh, ponovitev
19.30 TV dnevnik
20.00 TV abonma
22.20 Videooč
1. program TV Zagreb
8.20 TV Koledar
8.30 Otroški program
9.00 Šolski program
15.10 Poročila
17.15 TV dnevnik
17.35 Oddaja za otroke
18.05 Številke in črke, kviz — polfinale
19.13 Risanka
19.30 TV Dnevnik 2
20.00 12 ožigosanih, serijski film
20.55 Glasbena oddaja
21.40 TV Dnevnik
23.00 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.50 Za lahko noč
1.20 Poročila

SOBOTA

21. oktobra

8.00 Video strani
8.10 Otroška matineja
13.10 Video strani
16.25 EP, video strani
16.30 TV Dnevnik 1
16.45 Poslovne informacije

16.50 Risanka
17.00 Sarajevo: DP v košarki
18.25 EP, Video strani
18.30 Na pragu 21. stoletja, avstralska dokumentarna serija
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Utrip
20.15 EPP
20.20 Žrebanje 3 x 3
21.05 TV dnevnik
22.20 Delo na črno, amer. nani-zanka
0.30 Video strani

2. program TV Ljubljana

14.00 Stuttgart: SP v gimnastiki, finale
17.00 Domači ansambli
17.45 Jugoslavija, dober dan
18.15 Sutsinska vrela: četverboj v rokometu — Jugoslavija v Danska, prenos
19.30 TV dnevnik
20.10 Filmske uspešnice
21.50 Udeleženev in priča: Vera Horvat Pintarič, oddaja o kulturi
22.35 Športna sobota
22.55 Slike časa, oddaja o kulturi
1. program TV Zagreb

8.50 TV Koledar
9.00 Izbor izobraževalnega programa
14.30 Bratje Marx: Veleblagovnica, ameriški film
16.00 Kritična točka
16.45 TV dnevnik
17.00 Narodna glasba
17.30 Retrospektiva dram Mirka Kovača
18.30 Dokumentarni program
19.15 Vreme
19.30 TV Dnevnik
20.15 Telefon, ameriški film
22.50 Izziivi dobre informatike, dokumentarna serija
22.20 TV Dnevnik
22.55 Za lahko noč
1.10 Poročila

NEDELJA

22. oktobra

8.45 Video strani
8.55 Otroška matineja
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 J. Binder: Houston — legenda Teksasa, ameriška

nadaljevanka
16.25 Video strani
16.30 TV Dnevnik 1
16.45 Poslovne informacije
16.50 Nevesta je preveč lepa, ameriški film
18.45 Risanka
18.55 Ep, Video strani
19.00 TV Mernik
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.15 EPP
20.20 M. Šečerovič: Tovarišica ministrice, humoristična nadaljevanka
23.00 Video strani

2. program TV Ljubljana

10.00 Danes za jutri in Vrnitev odpisanih, nadaljevanka TV Beograd
17.00 Četverboj v rokometu, posnetek iz Sutsinske vrela
18.10 Satelitski program — poskusni prenosi
19.30 TV dnevnik
19.55 Rim: MC Donaldov odprti turnir v košarki, finale, vključitev v prenos
20.25 Potovanja po velikih železnih svetih, angleška dokumentarna serija
22.30 Reportaže z nogometnih tekem
23.45 Športni pregled
1. program TV Zagreb

9.20 Poročila
9.20 Nedeljsko dopoldne za otroke
12.00 Kulturna dediščina, izobraževalna oddaja
13.50 Nedeljsko popoldne
16.50 Mesta mostovi: Zidani most, potopisna reportaža
17.20 Rdeča črta 7000, ameriški film
18.45 Risana serija
19.10 TV sreča
19.30 TV Dnevnik
20.00 Balkan ekspres, TV nadaljevanka
23.00 TV Dnevnik
23.00 Informativna oddaja za goste iz tujine
23.25 Za lahko noč
1.05 Poročila

PONEDELJEK

23. oktobra

10.00 Video stani
10.10 TV mozaik
13.25 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 TV mozaik

16.50 Utrip
17.05 Zrcalo tedna
17.20 Zakaj bolijo noge
17.45 Oči kritike
18.10 Video strani
18.15 Spored za otroke in mlade
18.20 Radovedni Taček
18.35 1000 idej za naravoslovce
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 B. A. Novak: Vojaki zgodovine, priredba predstave drame SNG Maribor
22.25 EPP
22.30 TV dnevnik
22.45 Osmi dan
23.25 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.15 Svet športa
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Drobno gospodarstvo: Zakaj in kako?
21.00 Televizija, angleška dokumentarna serija
1. program TV Zagreb

8.20 TV Koledar
8.30 Dositej Obradović, serija za otroke
9.00 Šolski program
15.10 Poročila
15.15 Za lahko noč, ponovitev
17.15 TV dnevnik
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Dokumentarna oddaja
18.55 TV razstava
19.10 Vreme
19.13 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.05 Človek, ki je vedel, kje je sever in kje je jug, TV drama
21.50 TV Dnevnik
22.10 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.15 Za lahko noč
TOREK

24. oktobra

10.00 Video strani
10.10 Mozaik, šolska TV
11.35 Video strani
15.20 Video strani
15.30 Šolska TV
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, šolska TV, ponovitev
17.45 Video strani
17.50 Spored za otroke in mlade
19.05 Risanka

19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 S. de Beauvoir: Tuja kri, ameriška nadaljevanka
20.55 Propagandna oddaja
21.00 Mednarodna obzorja
22.45 TV Dnevnik 3
22.50 Vreme
22.55 Video strani
2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.00 Beograjski TV program
19.30 TV Dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 Umetniški večer
22.40 Zabavni torek, vključitev
1. program TV Zagreb

8.20 TV koledar
8.30 Oddaja za otroke
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
15.10 Poročila
15.15 Za lahko noč, oddaja za otroke
17.15 TV dnevnik
18.05 Številke in črke, kviz
19.00 Risanka
19.10 Vreme
19.13 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Žrebanje lota
20.05 Wallemberg — Zgodba o heroju, 1. del ameriškega filma
21.40 TV dnevnik
22.00 Kontaktni magazin
23.30 Informativna oddaja za goste iz tujine
23.35 Za lahko noč

SREDA

25. oktobra

10.00 Video strani
10.10 Mozaik
10.20 Osmi dan
16.25 Video strani
16.30 TV Dnevnik 1
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, ponovitev
16.50 Osmi dan
18.15 Video strani
18.20 Spored za otroke in mlade
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Film tedna

21.35 Propagandna oddaja
22.00TV Dnevnik 3
22.15 Svet poroča
23.15 Video strani

2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.30 Regionalni programi TV Ljubljana
19.00 Pred izbiro poklica
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 P. I. Čajkovski: Jolanta, opera
21.50 Satelitski programi — poskusni prenosi
1. program TV Zagreb

8.20 TV koledar
8.30 Pika Nogavička, švedska nanizanka
9.00 Šolski program
14.55 Poročila
17.15 TV dnevnik
17.35 Pika Nogavička, švedska nanizanka
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Dokumentarna oddaja
19.10 Vreme
19.13 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Kino oko, oddaja o filmu in obtožba za uboj nekoga študenta, italijanski film
22.35 TV dnevnik 2
23.05 Informativna oddaja za goste iz tujine
23.10 Za lahko noč
CETRTEK

26. oktobra

10.00 Video strani
10.10 Mozaik, šolska TV
16.25 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, šolska TV, ponovitev
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
20.05 D. Vasiliu: Sofija Kovalevska, sovjetska nadaljevanka
21.15 Tednik
22.05 TV Dnevnik 3
22.20 Retrospektiva: »Komedijski slovenski odru«
0.00 Video strani
2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.00 Regionalni programi TV Ljubljana
19.00 Čustva: Čustvene motnje in njihove posledice, 4. zadnji del izobraževalne oddaje
19.30 TV Dnevnik
19.55 Premor
20.00 Žarišče
20.30 Plesni nokturmo
20.45 Oči kritike
21.15 Alpe Jadran
21.55 Video na Slovenskem
22.40 Satelitski programi — Poskusni prenosi
1. program TV Zagreb

8.20 TV koledar
8.30 Smogovci, otroška serija
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.40 Prezli ste, pogledajte
15.10 Za lahko noč, ponovitev
17.15 TV dnevnik
17.35 Smogovci, serija za otroke
18.05 Številke in črke, kviz
19.13 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Politični magazin
21.05 Zabavna oddaja
22.00 TV Dnevnik
22.20 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.25 Za lahko noč

RADIO

PETEK, 20. oktobra:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 11.05 Za starejše občane - 12.00 Poročila - na današnji dan - 12.30 Kmetijska našveti - 12.40 Domača glasba - 14.05 Gremo v kino - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodomet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.30-23.00 Slovenscem po svetu - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

SOBOTA, 21. oktobra:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 5.00 Poročila in Dnevni koledar - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Radijska tednik - 9.05 Jezikovni pogovori - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Prizma optimizma - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.00 Poročila - 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurček + EP - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Tedenski aktualni mozaik - 18.05 Znano in priljubljeno - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00 Koncert iz naših krajev - 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Večeri slovenskih skladateljev zabavne glasbe - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

NEDELJA, 22. oktobra:

Prvi program
5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.00 Poročila - 8.05 Radijska igra za otroke - Medvedka s pentljo - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 10.35 Nedeljska reportaža - 11.03-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrca domačih - 17.00 Poročila - 17.30 Humoreska tega tedna - 18.05 Priljubljene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

PONEDELJEK, 23. oktobra:

Prvi program
15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.00 Poročila - 18.05 Pihalne godbe vam igrajo - 18.25 Zvočni signali - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia

Maribor) - 21.05 Zaplesite z nami - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

TOREK, 24. oktobra:

Prvi program
13.30 Čestitke poslušalcev - 14.02 Znanje za jutri - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.35 Odkočna deska - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

SREDA, 25. oktobra:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Za knjižne molje - 9.05 Glasbena matineja - 10.00 Dopoldanski dnevnik: informacije, gospodarstvo, glasba - 11.05 Oddaja o SLO - 12.10 Pojemo in gode - 14.05 Mehurčki - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.05 Minute za

jazz - 18.30 Na ljudsko temo - 19.00 Radijski dnevnik - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev - 21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nokturmo - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

ČETRTEK, 26. oktobra:

Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 5.50 Rekreacija - 6.50 Dobro jutro, otroci - 8.05 Radijska šola za višjo stopnjo - 9.05 Glasbena matineja - 12.00 Poročila - Na današnji dan - 12.30 Kmetijska našveti - 12.40 Domača glasba - 14.05 Jezikovna oddaja - 14.25 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 15.15 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 15.55 Zabavna glasba - 18.05 Minute z Big bandom RTV Ljubljana - 18.30 Zborovska glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Z instrumentalnimi ansambli - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov

KINO

KRANJ CENTER

20. oktobra amer. akcijski NOČNI SKOK ob 16. in 18. uri, FILMSKO GLEDALIŠČE: amer. drama POLJUB ŽENSKO - PAJKA ob 20. uri
21. oktobra predpremijska amer. film COCKTAIL ob 17., 19. in 21. uri
22. oktobra amer. risani VELIKI MIŠEK DETEKTIV ob 10. uri, amer. film COCKTAIL ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. drame SEKS, LAŽI IN VIDEO TRAKOVI ob 21. uri
23. oktobra amer. kriminalni OBSEDENI POLICAJ ob 16. in 18. uri, amer. trda erotika REŽISER PORNO FILMA ob 20. uri
24. oktobra amer. kriminalni OBSEDENI POLICAJ ob 16. in 18. uri, amer. trda erotika REŽISER PORNO FILMA ob 20. uri
25. oktobra amer. akcijski PREMLAD ZA SMRT ob 16. in 18. uri, amer. trda erotika REŽISER PORNO FILMA ob 20. uri
26. oktobra amer. akcijski PEDATOR ob 16. uri, FILMSKO GLEDALIŠČE: amer. drama SEKS, LAŽI IN VIDEO TRAKOVI ob 18. in 20. uri

KINO STORŽIČ

20. oktobra amer. thriller FX - UMOR S TRIKOM ob 17. in 19. uri
21. oktobra amer. akcijski NOČNI SKOK ob 16. in 18. uri, premiera amer. trde erotike REŽISER PORNO FILMA ob 20. uri
22. oktobra amer. akcijski NOČNI SKOK ob 16. in 18. uri, premiera jugosl. komedije SKRIVNOST SAMOSTANSKEGA ŽGANJA ob 20. uri
23. oktobra Ni kinopredstav
24. oktobra jugoslov. komedija SKRIVNOST SAMOSTANSKEGA ŽGANJA ob 17. in 19. uri
25. oktobra amer. thriller ČRNA VDOVA ob 17. in 19. uri
26. oktobra amer. trda erotika REŽISER PORNO FILMA ob 17. in 19. uri

ŽELEZAR

20. oktobra predpremijska amer. film COCKTAIL ob 16., 18. in 20. uri
21. oktobra amer. komedija SMEH V VESOLJU ob 17. in 19. uri, premiera amer. melodrame SEKS, LAŽI IN VIDEO TRAKOVI ob 21. uri
22. oktobra premiera amer. celovečerni PLANET Z ZAKLADOM ob 15. uri, amer. komedija SMEH V VESOLJU ob 17. in 29. uri, amer. trda erotika REŽISER PORNO FILMA ob 21. uri
23.

oktobra amer. vojno akcijski JEKLENI TRIKOTNIK ob 18. in 20. uri
25. oktobra amer. italijanska akcijska komedija SUPER POLICAJ IZ MIAMIJA ob 18. uri, FILMSKO GLEDALIŠČE: amer. barv. drama SEKS, LAŽI IN VIDEO TRAKOVI ob 20. uri
26. oktobra premiera amer. kriminalne filma OBSEDENI POLICAJ ob 18. in 20. uri

DOM KAMNIK

20. oktobra Ni kinopredstav
21. oktobra amer. glasbeno plesni SALSA ob 17., 19. in 21. uri
22. oktobra amer. glasbeno plesni film SALSA ob 17., 19. in 21. uri
23. oktobra FILMSKO GLEDALIŠČE: amer. drama SEKS, LAŽI IN VIDEO TRAKOVI ob 18. in 20. uri
25. oktobra Ni kinopredstav
26. oktobra amer. ljub. komedija MESEČNICA ob 18. in 20. uri

TRŽIČ

20. oktobra amer. glasbeno plesni JEKLENI TRIKOTNIK ob 17. in 19. uri
21. oktobra ameriški akcijski MOŽ NA BEGU ob 17. in 19. uri, premiera amer. kriminalni OBSEDENI POLICAJ ob 21. uri
22. oktobra amer. risani VELIKI MIŠEK DETEKTIV ob 15. uri, amer. barv. akcijski MOŽ NA BE-

GU ob 17. in 19. uri, premiera špan. erotični SLADKO DOZOREVANJE ob 21. uri
23. oktobra amer. thriller ČRNA VDOVA ob 17. in 19. uri
24. oktobra amer. akcijski PREMLAD ZA SMRT OB 17. uri, FILMSKO GLEDALIŠČE: amer. drama SEKS, LAŽI IN VIDEO TRAKOVI ob 19. uri
25. oktobra Ni kinopredstav
26. oktobra jugoslov. komedija SKRIVNOST SAMOSTANSKEGA ŽGANJA ob 17. in 19. uri

KOMENDA

20. oktobra amer. glasbeno plesni SALSA ob 20. uri

ČEŠNJICA

amer. akcijski PREMLAD ZA SMRT ob 20. uri

LAZE

20. oktobra amer. akcijski MOŽ NA BEGU ob 19. uri

DUPLICA

21. oktobra amer. akcijski PREMLAD ZA SMRT ob 20. uri
22. oktobra amer. pustolovski OD TARČE DO SMRTI - JAMES BOND 007 ob 18. uri, amer. thriller ČRNA VDOVA ob 20. uri
25. oktobra španski erotični SLADKO DOZOREVANJE ob 20. uri
26. oktobra amer. mladinski ZALJUBLJENI LUCAS ob 20. uri

DOVJE

amer. kriminalni OBSEDENI POLICAJ ob 19. uri

KINO SORA ŠKOFJA LOKA

20. oktobra ameriški SALAMONOV ZAKLAD II ob 18. in 20. uri
21. oktobra ameriška komedija POLICIJSKA AKADEMIJA IV ob 18. in 20. uri
22. oktobra ameriška komedija POLICIJSKA AKADEMIJA IV ob 18. in 20. uri

KINO OBZORJE

20. oktobra amer. komedija POLICIJSKA AKADEMIJA IV ob 18. in 20. uri
21. oktobra hongkonški KUNG FU FANTJE ob 20. uri
22. oktobra amer. avanturistični SALOMONOV ZAKLAD II ob 19. uri

KINO POLJANE

22. oktobra hongkonški akcijski KUNG FU FANTJE ob 20. uri

KINO RADOVLJICA

20. oktobra ameriški akcijski PEKEL V ŠOLI ob 20. uri, ameriški erotični EROTIČNE IGRE ob 22. uri
21. oktobra ameriški pustolovski DRAGULJ IZ NILA ob 18. uri, ameriški zabavni ŽENSKAR ob 20. uri
22. oktobra ameriški akcijski PEKEL V ŠOLI ob 18. uri, ameriški zabavni ŽENSKAR ob

20. uri
23. oktobra ameriški pustolovski DRAGULJ Z NILA ob 20. uri
24. oktobra ameriški akcijski PEKEL V ŠOLI ob 20. uri
22. oktobra ameriški pustolovski DRAGULJ Z NILA ob 20. uri
26. oktobra španski erotični SINJORA ob 20. uri

KINO BLED

20. oktobra ameriška grozljivka NEVARNE IGRE ob 20. uri
21. oktobra ameriški akcijski DINAMIT JACKSON ob 18. in 20. uri, ameriški erotični EROTIČNA IGRA ob 22. uri
22. oktobra holandski zabavni DRUŽINA BO ŽE KAKO ob 18. uri, ameriška grozljivka NEVARNE IGRE ob 20. uri
23. oktobra ameriški zabavni ŽENSKAR ob 20. uri
24. oktobra ameriški zabavni ŽENSKAR ob 20. uri
25. oktobra ameriški akcijski PEKEL V ŠOLI ob 20. uri
26. oktobra ameriški pustolovski DRAGULJ Z NILA ob 20. uri

KINO BOHINJ

21. oktobra holandski zabavni DRUŽINA BO ŽE KAKO ob 20. uri
22. oktobra ameriški akcijski DINAMIT JACKSON ob 18. uri, ameriški erotični EROTIČNA IGRA ob 22. uri
23. oktobra ameriški akcijski PEKEL V ŠOLI ob 20. uri

Zdravstveni vidiki rudarjenja urana na Žirovskem vrhu

Najbolj ogroženi so otroci

Škofja Loka, 19. oktobra - Včeraj je skupina delegatov slovenske skupščine, zadolžena za pripravo poročila o vplivih Rudnika urana Žirovski vrh na okolje, v Škofji Loki doživela prvo javno predstavitev iz sklopa strokovnih vprašanj, povezanih z rudnikom, in sicer elaborat akademika dr. Andreja Župančiča o zdravstvenih vidikih rudarjenja urana na Žirovskem vrhu. Predstavitvi so prisostvovali tudi ugledni ljudje iz številnih strokovnih institucij in gibanj za zdravo okolje pa tudi najbližji sosedje rudnika, ki želijo, kot je dejal predsednik skupine delegatov Jože Knez, zvedeti resnico.

Ta je vse prej kot neboleča, je v uvodni razpravi poudaril akademik Andrej Župančič in opozoril, da ob tako občutljivi stvari, kot je ionizirajoče sevanje, hočeš nočeš pridemo do meje, ko odpove kvantitativno mnenje izvedenca in postanejo pomembne kvalitativne sodbe, ko ima torej večjo težo etika kot energetika, ko tudi strokovnjak postane "občan".

Delavci v rudniku in okoliški prebivalci so najbolj izpostavljeni radonu 222 in njegovim še nevarnejšim kratkoživim potomcem, ki jih vdihavajo. Žal so vsi povprečni številčni podatki, tako imenovane doze sevanja, samo grobe ocene, saj so razponi med najnižjimi in najvišjimi ogromni; zato tudi ni povsem od muh krilatica, češ da je manj natančen rezultat bolj natančen, ker je stvaren.

Po današnjih normah so rudarji med 1961. in 1965. letom v šestih do osmih mesecih prejeli dozo sevanja za polno delovno dobo. Kaj je danes s temi ljudmi, koliko je med njimi raka, se ne ve, krivo pa ni sedanje vodstvo rudnika, kot je dejal dr. Andrej Župančič, ampak družba, v kateri ni nihče odgovoren.

V poglavju, kjer govori o vplivu rudnika na okoliške prebivalce, akademik ugotavlja, da so doze, ki jih ljudje dobivajo od rudnika (0,59 milisiverta, naš zakon dovoljuje 1 milisi-vert) majhne, da pa je dosti bolj nevarno sevanje iz naravnega ozadja (5,2 milisiverta), ki za več kot dvakrat presega povprečje svetovnega naravnega sevanja 2,4 milisiverta. Tudi koncentracija radona s potomci v hišah, grajenih z materialom iz okolice rudnika, je izjemno visoka (povprečno petkrat višja kot v novejših hišah). V povprečju znaša 3,8 milisiverta, kar je več kot 70 odstotkov vsega sevanja naravnega ozadja. To sevanje je - poleg delovanja samega rudnika - tudi edino področje, na katero se da vplivati, zmanjševati nieo-

vo škodljivost. Po besedah prof. dr. Petra Stegnarja iz Inštituta Jožef Stefan, koordinatorskega programa spremljanja vpliva rudnika na okolje, gre za greh, ki se ga moramo takoj lotiti, problem, ki mu tudi v svetu trenutno posvečajo največjo pozornost.

Razpravi v Škofji Loki je prisostvoval tudi ugledni zahodnonemški strokovnjak prof. F. Wachsmann iz Muenchna, ki se je posvetil boju proti strahu pred sevanjem. S sevanjem je podobno kot z vinom, pravi: v majhnih količinah je koristno, v pretiranih škodljivo, kje je prava meja, pa je težko opredeliti, odvisno pa je od starosti človeka, spola, rase, trajanja izpostavljenosti in drugih faktorjev. Dejstvo je, da jedrske elektrarne potrebujemo, je še dejal prof. Wachsmann.

Delno se da ogniti pretiranemu sevanju v hišah takoj, brez velikih stroškov, s pogostejšim prezračevanjem prostorov, denimo, medtem ko za stalnejšo akcijo pomoči ogroženim prebivalcem (predpogoj zanjo so seveda točnejše meritve v hišah), kot kaže, nihče ni poklican. Legitimna pot za vsa vprašanja, povezana s sevanjem, je resda prek republiškega komiteja za zdravstvo in socialno varstvo, kot je dejal Janez Kristan, vendar očitno manjka (ali pa dela samo na papirju?) neko strokovno telo, ki bi odgovarjalo za sevanje. Odgovornost za to je razpršena.

Posebno žgoč greh Rudnika urana Žirovski vrh je odlaganje hidrometalurške jalo- vine, ki je dolgotrajen vir sevanja. Zdravstveni odbor Združenih narodov za učinke atomskega sevanja v zadnjem poročilu upošteva dobo 10.000 let (naša poročila omejujejo tveganje za zdravje na 50 let!). Razen tega upošteva krog lokalnega prebivalstva sto kilometrov (pri nas tri) in regionalne-

ga do tisoč kilometrov. Naš zakon sicer predpisuje prekrivanje jalo- vine s glino ali drugim neprepustnim materialom in rekultiviranje površin, vendar iz Rudnika še niso odgovorili, kdaj nameravajo jalo- višče Boršt, ki je tehnično in ekonomsko res zelo zahtevno, prekrivati, s kakšnim materialom in za koliko načrtujejo zmanjšati izpuhtevanje radona. Rudnikov sosed Janez Debenc je zahteval takojšnjo zaščito prebivalcev, predvsem še otrok, ki so najbolj ogroženi, terjal resnico, odgovor, ali naj se izselijo ali ne, predlagal je evidenco zdravstvenega stanja ljudi (se bodo, podobno kot na Japonskem, posledice na zdravju sedanjih otrok kazale šele čez štideset let?) ter dejal, da nihče od prebivalcev iz okolice rudnika ne mara prodajati zdravja za rudnik, od katerega nimajo nobene koristi.

Prvo zbirno poročilo o meritvah sevanja v okolici rudnika je skupina SEPO napravila šele 1976. leta. Pomeni, da meritev tako imenovanega ničelnega stanja ni, zato je tudi nemogoče ugotoviti, koliko se je dejansko povečalo sevanje zaradi rudnika. Dejstvo pa je, da se zgornja zakonsko dovoljena meja tako v svetu kot pri nas nenehno zmanjšuje in se bo še, predvsem zaradi novih odkritij posledic sevanja za zdravje ljudi in okolja.

Včeraj je bilo slišati več dilem o tem, ali je skupina za nadzor vpliva RUŽV glede na to, da jo plačuje Rudnik urana Žirovski vrh, neodvisna ali ne. Neodvisnost ni v denarnici, ampak v glavah, je bilo rečeno, medtem ko je akademik Župančič predlagal, naj podatke meritev, ki jim nihče ne oporeka, poleg te skupine komentira še neka druga neodvisna skupina in naj se njuni mnenji skrešejo.

Sevanje v okolici rudnika je v starih hišah, grajenih z materialom z rudniških tal, povprečno petkrat večje kot v novih, sodobno grajenih domovih. -Foto: F. Perdan

Javno o sevanju

Škofja Loka, 19. oktobra - Predstavitel elaborata akademika dr. Andreja Župančiča o zdravstvenih vidikih rudarjenja urana na Žirovskem vrhu, ki je bila v sredo pred razširjenim avditorijem skupine delegatov slovenskega parlamenta v Škofji Loki, pomeni hvalvreden napredek.

Ne zaradi zastrašujoče vsebine elaborata, ki potrjuje, da so okoliški prebivalci, zlasti otroci, ogroženi zaradi visokih skupnih doz sevanja iz rudnika in naravnega ozadja, pač pa zaradi pohvalo način obravnave te občutljive problematike. V demokratični družbi si ne moremo privoščiti razkošja, da bi o sevanju razpravljali brez javnosti, je dejal ugledni uvodničar, in če po tem merimo stopnjo demokratičnosti, potem lahko rečemo, da naša družba je demokratična oziroma je vsaj na dobri poti.

Takšne javnosti pa, roko na srce, gotovo še ne bi bilo, če se ravno nestrokovnjaki pod plaščem politike "zelenih" in raznih ekoloških skupin ter gibanj, v skrbi za zdravje ljudi in narave ne bi sem in tja prav kričavo "vtikali" na "posvečena" tla stroke in državne uprave.

Opredeliti bo treba kritično skupino prebivalstva, ki naj bi bila ključna v programu nujnega medicinskega nadzora, saj zahtevnih raziskav krvi in tkiva ne gre delati kar povprek, med 300 okoličani, kolikor jih zadnje poročilo Inštituta Jožef Stefan razvrstilo v namišljeno kritično skupino. Vendar pa prav zadnje poročilo potrjuje pravilnost domnev, da je treba kritično skupino iskati med otroki. Poročilo namreč pravi, da najnižjo dozo (zaradi rudnika!) prejema skupina prebivalcev, ki se vozijo

na delo drugam (okrog 0,50 milisiverta, to je polovico zakonsko dovoljene doze), kmetje prejemajo okrog 0,70 milisiverta, otroci do deset let pa kar 0,85 milisiverta ali 85 odstotkov dovoljene doze.

Znanstveni odbor Združenih narodov pravi: o sprejemljivosti sevanja odloča celotna škoda; ne samo rak na pljučih (v Sloveniji imamo na sto tisoč prebivalcev vsako leto 70 novih primerov raka) in resnejše dedne okvare, ampak tudi subjektivni del škode, ki se ne da ujeti v številke, to je strah, trpljenje, izguba duševnega miru, možnost zdravljenja, smrt, vpliv na turizem, tudi grožnja jedrske nesreče v elektrarni, zveza z vojaško uporabo jedrske energije.

A če ostanemo pri številkah, ki se jih vsaj v grobem da ujeti, potem izpostavljenost ljudi sevanju v okolici rudnika urana Žirovski vrh v skupnem seštevku (naravno ozadje, rudnik, umetna gnojila, Černobil, hrana) prebija zakonsko dovoljeno mejo, trdi akademik Župančič, skupini delegatov zborov slovenskega parlamenta pa prepušča, da na osnovi njegovega elaborata in prispevkov drugih strokovnjakov izlušči pravilne zaključke in predlaga pravilne sklepe.

H. Jelovčan

TEKSTILINDUS KRANJ

TEKSTILINDUS KRANJ, p. o.,
Gorenjesavska 12, Kranj

Po sklepu delavskega sveta z dne 11. 10. 1989 razpisujemo

JAVNO DRAŽBO za prodajo

- dvosobnega stanovanja v velikosti 51.31 m² v Valjavčevi ulici št. 6 v Kranju; izključna cena je 1.100.000.000.— din
- 3 zidanih garaž v Trojarjevi ulici v Stražišču v velikosti 13.50 m²; izključna cena posamezne garaže je 82.000.000.— din
- 3 zidanih garaž v ulici Franca Rozmana Staneta v Kranju v velikosti 13.50 m²; izključna cena posamezne garaže je 91.000.000.— din
- 4 zidanih garaž, lociranih med Kidričevo in Gosposvet-sko ulico v Kranju v velikosti 13.50 m²; izključna cena posamezne garaže je 91.000.000.— din
- 5 zidanih garaž v ulici Franca Rozmana Staneta v Kranju v velikosti 13.50 m²; izključna cena posamezne garaže je 100.000.000.— din

Javna dražba bo dne 30. 10. 1989 ob 10. uri v sejni sobi kadrovskega sektorja delovne organizacije Tekstilindus Kranj na Gorenjesavski 12.

Ogled je mogoč vsak delovni dan od 7. do 14. ure; podrobnejše informacije zainteresenti lahko dobijo po telefonu št. 22-481 int. 446.

Na dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki bodo do pričetka dražbe na žiro račun prodajalca št. 51500-601-16268 pri SDK Kranj ali na kraju javne dražbe vplačale varščino v višini 10 % izključne cene.

Davčne obveznosti plača kupec.

Kupec je dolžan prodajno pogodbo skleniti takoj po začetku dražbe, ceno ter davčne obveznosti pa poravnati v 8 dneh po sklenitvi pogodbe, sicer varščina zapade. Če kupec izliti- tirane cene odstopi od nakupa, izgubi pravico do povračila varščine.

PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ
n. sol. o., Kranj, Mirka Vadnova 13

objavlja prosta dela in naloge

1. KONTROLA DELOVANJA TK OMREŽIJ IN NAPRAV 2. ČIŠČENJE

Pogoji:

AD. 1)

- diplomirani inženir elektrotehnike za TK oz. za elektro- niko
- vozniški izpit B kategorije
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

Poskusno delo traja tri mesece.

AD. 2)

- osnovna šola

Poskusno delo traja en mesec.

Kandidati naj naslovijo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ, Mirka Vadnova 13, Kranj. Prijave bomo sprejemali 8 dni po objavi, vsi prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po opravljeni izbiri.

veletrgovina
ŠPECERIJA
bled, n. sol. o.

Komisija za delovna razmerja Veletrgovine ŠPECERIJA Bled razpisuje prosta dela in naloge

1. OPERATER

Pogoji:

- srednja šola računalniške, organizacijske, ekonomske ali tehnične smeri in 2 leti delovnih izkušenj v avtomatski obdelavi podatkov.
- Kandidat mora imeti še naslednja dodatna znanja:
 - poznavanje operacijskega sistema,
 - delo na računalniški opremi.

2. VEČ PRODAJALCEV

Pogoji:

- dokončana srednja šola za trgovinsko dejavnost (prijavi- jo se lahko tudi pripravnik)
- Kandidati bodo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Interesenti naj pošljejo svoje vloge z dokazili o izpolnjeva- nju pogojev na naslov Veletrgovina ŠPECERIJA Bled, Ka- juhova 3, v osmih dneh po objavi razpisa.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

Komisija za delovna razmerja TOZD Kompas hoteli Bled objavlja prosta dela in naloge:

KUHAR

- 1 delavec za določen čas
- 1 delavec za nedoločen čas

Pogoji:

- Končana V. ali IV. stopnja gostinske smeri - kuhar,
- 2 leti delovnih izkušenj, opravljen izpit iz higienskega minimuma

HOTELSKI VRATAR

- 1 delavec za nedoločen čas

Pogoji:

- Končana IV. stopnja gostinske turistične smeri,
- pasivno znanje dveh tujih jezikov, 6 mesecev delovnih iz- kušenj.

Prošnje sprejema kadrovska služba TOZD Kompas hoteli Bled, 64260 Bled, Cankarjeva 2, v roku 8 dni od dneva obja- ve.

MERCATOR-KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE KRANJ, JLA 2
TOZD AGROMECHANIKA KRANJ

oglašja prosta dela in naloge

VODENJE RAČUNOVODSTVA TOZD

Posebni pogoji:

- diplomirani ekonomist ali ekonomist, 3 leta delovnih izku- šenj na enakih ali podobnih delih, poznavanje predpisov s področja finančnega poslovanja.

PRAVNIŠKA DELA I in II

Posebni pogoji:

- diplomirani pravnik, lahko tudi pripravnik

SAMOSTOJNA NABAVA REPRMATERIALA

Posebni pogoji:

- VI. ali V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske, komercial- ne ali strojne smeri, 2 leti delovnih izkušenj na področju na- bave in poznavanja reprmateriala, samostojnost in odgovor- nost pri delu.

Za objavljenja dela in naloge je določeno tri mesečno posku- sno delo. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Splošno kadrovskega sektorja M-KŽK Gorenjske Kranj, JLA 2, v 8 dneh po objavi.

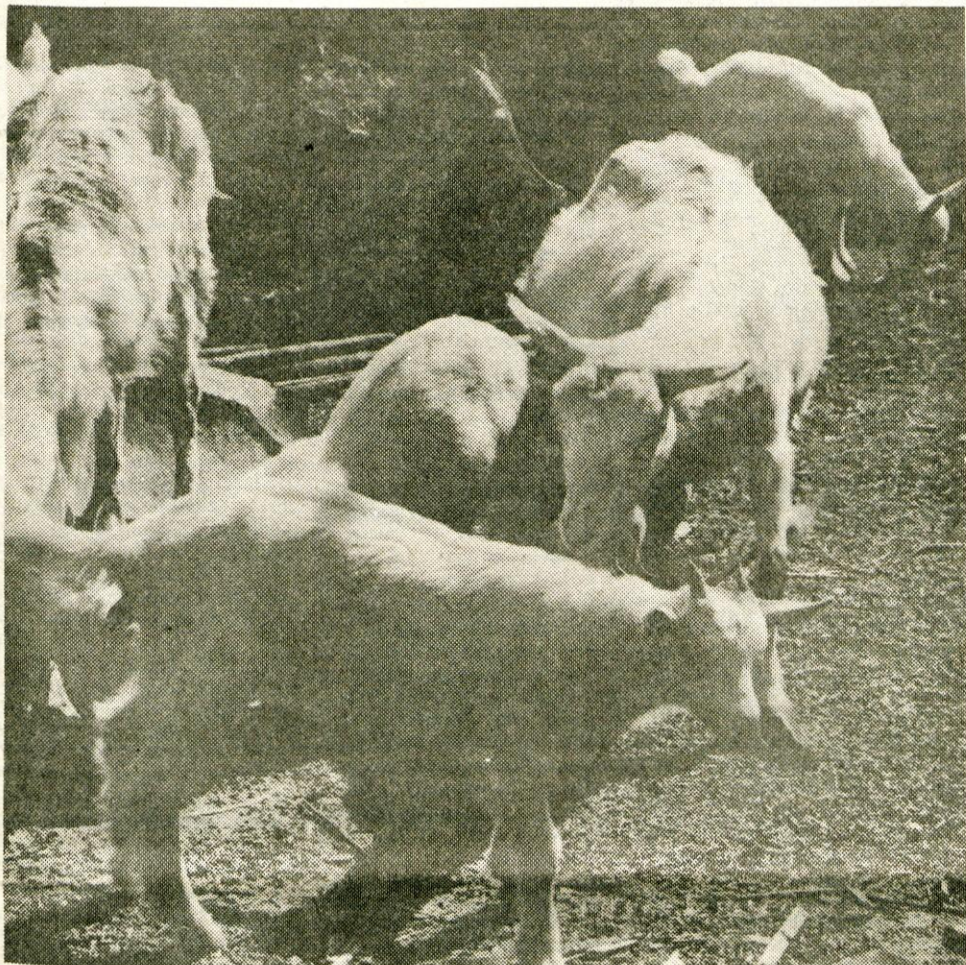
BOJAN ŠTIH

Namesto uvodnika

... še enkrat te prosim, draga Angela, da mi oprostiš, ker sem nenadoma in brez slovesa odšel v partizane. Ostal bom v četi blizu naše-ga kraja. Pa saj bo kmalu konec vojne. Potrpi. Reci Nemcem, da so me partizani ugrabili in prisilno mobilizirali. Nemci dobro vedo, da sem bil štiri leta priden in marljiv delavec v fabriki. Moral sem iti v goščo. Tu vsi govorijo, da bodo partizani po zmagi delili hiše, zemljo in drugo premoženje kapitalistov. Zakaj bi takrat, ko bo to, ostal praznih rok? Bom že pa-

zil, da se mi ne zgodi kaj hudega. Vrnil se bom kot partizan, saj iz naše fabrike, kolikor vem, še nihče ni odšel v partizane. Potem ko se vrnem, bomo veselo in bogato živeli. Pa tudi delati ne bo treba toliko, kot smo morali garati pod Nemci in v prejšnji Jugoslaviji za tiste hudičeve kapitaliste in izkoriščevalce. Vsi delavci bomo v novi državi dobili...

(Odlomek iz petega partizanskega pisma. 17. marca 1945.)

Odperte strani

Urednikova beseda

Za današnje Odperte strani je Cveto Zaplotnik za uvod napisal razmišljanje o kmetijstvu v štirih in pol desetletjih, srednji dve strani pa je odprl kmetom: Ivanu Pučniku iz Slovenske Bistrice ter Ivanu Omanu, predsedniku Slovenske kmečke zveze, kot tudi Jožetu Bohincu z Zgornjega Brnika in Francu Molju iz Vogelj, ki sta doživela težke čase zaradi izgradnje socializma na vasi. Na zadnji strani pa objavljamo intervju z mreškim župnikom in predsednikom Slovenskega duhovniškega društva Tonetom Bohincem. Z njim se je pogovarjal Jože Košnjek.

Prihodnji petek bodo izšla Snovanja.

Leopoldina Bogataj

CVETO ZAPLOTNIK

Še koze niso hotele v skupni hlev

Ko je delavski udarnik Tinček Korajžen (iz knjige Socializem v Kozji vasi avtorja Vida Pečjaka) prišel iz Ljubljane domov v Kozjo vas, je domačinom razlagal: "Prihodnost socializma je v tovarnah, v težki industriji. Samo ta nas lahko reši revščine in zaostalosti. Potrebujemo plavže, livarne, martinove peči, železnice, ladje, rudnike, hidrocentrale, žerjave, tovarnjake - ne pa koze in kozje hleve... Proizvodne plane bomo izpolnili le z mobilizacijo delovne sile na podeželju. Zato naj kmetje postanejo delavci. Novo dobo bomo priborili mi delavci, medtem ko kmetje samo ovirate napredek..."

Kozjevaščani so ga nekaj časa debelo gledali, nato pa so ga napodili iz vasi, v kateri so se že pripravljali na odprtje novega zadrúžnega hleva, na "zmago socializma v Kozji vasi". "Z današnjim dnevom stopa Kozja vas v novo epoko socializma. V epoko skupnega hleva. Doslej smo govorili: ta koza je moja, ta tvoja, ta bo spala v moji staji, ta v tvoji. Zdaj pa pravimo: kar je moje, je tvoje, in kar je tvoje, je moje, vse skupaj pa je naše. Koze bodo spale v enem hlevu, ki je last vseh nas," je ob odprtju hleva dejal slavnostni govornik Pepe, predsednik kmetijske obdelovalne zadruge KOZ(a), in poudaril, da so z novim hlevom stopili šele na prvo "štengo" socializma. "Še mnogo ovir je na naši poti. Toda s pogumom in budnostjo nam tudi kulaki in drugi sovražniki socializma ne bodo skalili vode."

Prve težave so se začele, ker socialistično neosveščene koze niso hotele v skupni hlev. Niti sol, ki so jim jo ponudili, jih ni zvalila. Gospodarje je to razjezilo, prinesli so dračja in jim podkurili pod nogami. Na silo je šlo, kozam ni preostalo drugega kot to, da so se pred dimom in ognjem umaknile v hlev... Težave pa so bile tudi v hlevu. "Že po nekaj dneh so kozarice opazile, da se koze nemirno trgajo z jasi, namesto da bi ležale na stelji in prežvekovale. Potem so začele izgubljati mlečnost, najsi so jih še tako vlekli za vime. Težave so imeli pastirji, ko so se vračali z jutranje in popoldanske paše. Koze še vedno niso marale novega hleva. Ko je napočil njihov čas, niso prskale. Namesto da bi živahno migale z repi in poskakovale, so žalostno samevale pred koriti. Ko so jih prepustili, kozli niso hoteli skakati na koze. Nekatere breje samele so po štirih mesecih zvrgele, tiste, ki so skotile, pa so imele samo po enega mladiča. Mnoge so zbolele, kašljale so, kot da bi imele oslovski kašelj..."

V tem je nekaj simbolike. Tudi kmete je oblast ob koncu štiridesetih in v začetku petdesetih let silila v kmetijsko obdelovalne zadruge, v katere naj bi "združili delo, sredstva in zemljo"; tudi kmetje so se novini, povzeti po sovjetskem vzoru, upirali; tudi kmetom nazadnje ni preostalo drugega kot to, da so se pred "ognjem" (visokimi davki, pritiski, zastraševanjem, sodnimi procesi...) umaknili v "skupni hlev", v obdelovalne zadruge, ki pa jih ni-

kdar niso sprejeli za svoje. Oblast, ki je glasno in jasno povedala, da je "smoter socialistične politike na vasi en sam in nespremenljiv: rekonstrukcija kmetijstva z ustanavljanjem velikih socialističnih proizvodnih enot, ki so sposobne organizirati - na temelju sodobne tehnike in znanstvenih dognanj - družbeni proces dela hkrati s postopnim podružbljanjem zemlje" (Edvard Kardelj v knjigi Problemi socialistične politike na vasi), je pozabljala,

da miselnost slovenskega kmeta, navezanega na "svojo zemljo" in "svojo domačijo", ni za skupno in kolektivno in da skupno pomeni le nasilje nad kmetovo individualnostjo in osebnostjo. Toda preden je oblast to spoznala, so se na Gorenjskem in drugod v Sloveniji zvrstili številni kulaški procesi, na katerih so kmete, predvsem tiste, ki se niso strinjali s tedanjo kmetijsko politiko in so samo podvomili v pravilnost ravnanja komunistične partije,

po nedolžnem obdolževali, da so protidržavni elementi, ki razbijajo socialistično skupnost, da so izkoriščevalci ljudstva in države, kulaki, ki gledajo le nase, medtem ko jim za druge ni mar... Danes ni nobene dvoma, da je šlo za procese s političnim ozadjem in za procese, ki jih je "naročila" komunistična partija. Sodišča, ki so bila le podaljšana roka oblasti (marsikje so to še danes), so sodila, kot jim je velevala oblast. Vogljanski kmetje so bili obsojeni na štiri do šestnajst let zapora, kmet iz Žabnice na smrt z obešanjem... Ker je bil naš povojni sistem takšen, da je rabil sovražnike (če pa jih ni bilo, jih je določil ali poiskal), in ker je bila oblast obremenjena z miselnostjo protidržavnih elementov, je bilo razumljivo, da je bil vsak večji kmet kulak in že tudi kandidat za sodni proces in da so bile kazni (vsaj za današnji čas) dokaj visoke.

Tisti, ki niso brali le Mule in liške in vedo o naši polpretekli zgodovini kaj več (tudi o Kočevskem rogu in Golem otoku, o zapiranju duhovščine in kmetov...), razumejo, zakaj se Zveza komunistov zavzema za preimenovanje v zvezo socialistov ali v zvezo socialistov in komunistov. Na imenu komunistična partija oz. zveza komunistov se je v preteklosti nabralo veliko blata, ki ga ni več mogoče skrivati ali ga pred javnostjo sprati. Prav to blato je zdaj, v razmerah političnega (mnenjskega in organizacijskega) pluralizma postalo ovira in

nevarnost, da bi se partija ob morebitnih pravičnih volitvah znašla v politični sivini ali celo v opoziciji.

Kdor pozna kulaške procese, vsa povojna šikaniranja, pritisk z davki in nenormalno visokimi in nepravilno porazdeljenimi obveznimi oddajami, tudi lažje razume, zakaj se je le peščica kmetov (kljub prizadevanjem partijskih aktivistov) včlanila v Zvezo komunistov. Krivice, ki jih je po vojni kmetom prizadejala od javnosti nenadzorovana oblast, so vplivale na to, da kmetje niso nikoli zaupali ("rdeči") oblasti in da so do oblasti in njenih predstavnikov nezaupljivi še danes. Zgodovinski spomin ni zblede, pri kmetih, ki niso pozabili sodnega preganjanja, zapornih kazni, zaplembe premoženja in drugih krivic, se je vtisnil globoko v podzavest - tako globoko, da nekateri še zdaj, domala štiri desetletja po teh dogodkih, nočejo in ne upajo javno spregovoriti o odnosu oblasti do kmetov. V predalih pa še hranijo sodbe v imenu ljudstva in države ter članke (izrezane iz časopisov) o tem, kaj je zoper kmete rekel Kardelj, kaj Marinko..., koga je oblast (tudi v časopisu) razglasila za kulaka.

Ko je poslanec, kmet Ivan Pučnik iz Črešnjevca pri Slovenski Bistrici, pred osemnajstimi leti v republiški skupščini dal pobudo za rehabilitacijo kmetov, ki so bili obsojeni na procesih s političnim ozadjem, so njegov predlog grobo zavrnil, češ da gre za ljudi, ki so bi-

li protidržavni elementi in da ima vsak od njih možnost, da po redni (sodni) poti dokaže krivico in neupravičenost sodbe. Zdaj, v letu 1989, štirideset let po tem, ko so bile ustanovljene prve kmetijsko obdelovalne zadruge, Slovenska kmečka zveza in Zveza slovenske kmečke mladine zahtevata isto, kot je tedaj Pučnik - rehabilitacijo kmetov in vrnitev krivično zaplenjenega premoženja.

Čeprav ni več pravega zadoščenja za vse, kar so zaradi povojne kmetijske politike, slepo zaverovane v kolektivizacijo in v velika državna (družbena) posestva, občutili na svoji "koži in duši" številni kmetje v Sloveniji in na Gorenjskem, je pobuda umestna. Prav je, da se kmetom popravijo krivice; prav pa bi bilo tudi to, da bi se sedanja politična oblast, ki je legitimni naslednik oblasti, ki je delala krivice, opredeli do preteklosti in preteklosti kmetijske politike. Ne zato, da bi odvrgla pozornost od sedanjih družbenih, gospodarskih in tudi kmetijskih problemov, ampak predvsem zaradi tega, da bi lažje in manj obremenjena z napakami preteklosti strnila ustvarjalne moči za izdelavo nacionalnega kmetijskega programa. Če se bo oblast zavzela za uveljavitev družinskih kmetij, bo morala tudi odgovoriti na ne preveč prijetno vprašanje, kako do večjih kmetij. Izkušnje iz preteklosti so dober poduk, da na silo ni mogoče spreminjati razmer na vasi niti ne kje drugje.

C. Zaplotnik

Ivan Pučnik, kmet iz Črešnjeveca pri Slovenski Bistrici:

CVETO ZAPLOTNIK

Oblast, ki noče popraviti krivic, ni nič boljša od tiste, ki jih je delala

Črešnjevec, 14. oktobra - "Sedanja politična oblast je legitimni naslednik oblasti, ki je v povojnem obdobju prizadejala kmetom številne krivice, zato je njena naloga, da jih popravi. Oblast, ki noče popraviti krivic, ni nič boljša od tiste, ki jih je prizadejala pod pretvezo izvajanja revolucionarnega programa. Kdo je ta program načrtoval in kdo ga je izvajal, pa kmetje dobro vemo," je v pogovoru za Gorenjski glas dejal Ivan Pučnik, znani sadjar iz Črešnjeveca pri Slovenski Bistrici, in aktivist Slovenske kmečke zveze, ki je na spomladanskem občnem zboru zveze zahteval politično rehabilitacijo kmetov, ki so bili obsojeni na procesih s političnim ozadjem, pa tudi to, da oblast popravi krivice, ki jih je s svojo politiko povzročila kmečkemu sloju.

Ko ocenjujemo povojno kmetijsko politiko in posledice, ki so jih občutili slovenski kmetje, ugotavljamo, da je bilo to obdobje velikih krivic. Kako ste kmetje razumeli takratno politiko, kako občutili posledice...?

"Krivice, ki so se zgodile kmetom, imajo svoje korenine v ideoloških izhodiščih kmetijske politike. Po vojni smo namreč začeli snovati kmetijsko politiko (in še marsikaj drugega) po sovjetskem vzoru, vendar se ta politika ni obnesla niti v Sovjetski zvezi, le kako pa bi se pri nas, kjer so bile razmere precej drugačne. Kmetje za merimo komunistični partiji, ki je vodila politiko kolektivizacije (po sovjetskem zgledu), predvsem to, da je izdala svoje najštevnejše zaveznike med narodnoosvobodilnim gibanjem in da je delala drugače, kot so v partizanih govorili in obljubljali razni aktivisti Osvobodilne fronte."

Kmetje bi "obljubljeno deželo", v kateri bi bili vsi enaki in ne bi bilo davkov, še nekako pozabili, če jih partija in oblast ne bi uporabili za "poligon", na katerem je veljalo pravilo, da namen posvečuje sredstva. Ta sredstva so bila precej raznolika...

"Cilj je bil jasan: za vsako ceno odpraviti zasebni sektor kmetijstva in ga podprati. Ker so teoretični kmetijske politike dobro vedeli, da je imelo v preteklosti kmetijsko zadrugništvo velik ugled med podeželskim prebivalstvom, so se odločili za kmetijsko obdelovalne zadruge, ki so jih imenovali KOZA. Kmetje se za takšne zadruge nismo nikoli navduševali, naša miselnost je bila precej drugačna, zato smo se takšnim zadrugam, za katere tudi ni bilo materialnih pogojev, precej močno upirali. Ker pa je oblast hotela doseči cilj za vsako ceno, je oblast pritiskala na kmete z raznimi ukrepi. Obvezna oddaja kmetijskih pridelkov je bila sicer ob pomanjkanju hrane potrebna, vendar se je pri tem pretiravalo. Poznam kmeta iz okolice Maribora, ki je hodil v Varaždin in drugam na Hrvaško kupovat mast, slanino in druga živila, da je lahko zadoštil predpisani oddaji. Davki so bili nenormalno visoki: komaj je kmet plačal ene, že je dobil (čez nekaj tednov) za plačilo druge, nekajkrat višje. Kmetje so kmalu spoznali, da oblast načrtno izvaja pritisk in da se zato temu pritisku tudi ne splača upirati. Večina je klonila in šla v zadruge, ki pa so razen redkih izjem razpadle prav tako hitro, kot so nastale. Ko je oblast spoznala, da kmetijsko

obdelovalne zadruge ne dajejo rezultatov, se je odločila za ustanavljanje splošnih delovnih zadrug, za katere pa je bilo tudi med kmeti več zanimanja. To so bile zadruge, ki so odkupovale pridelke in prodajale kmetijski material in orodje; z zadrugami domovi, ki so jih v petdesetih letih na veliko zidali, pa so postale tudi središče politično-kulturnega življenja na vasi.

Komaj so splošne delovne zadruge dale prve rezultate, je sledilo obdobje ustanavljanja velikih državnih posestev, s tem pa tudi čas novih krivic za kmete.

"Ko je oblast na hitro opravila z vodilnimi v zadrugi, ki si niso upali drugega, kot kimati, so pritiskali na predstavnike kmetov in na kmete - vse to z enim samim ciljem, da bi male zadruge združili v večje, velike pa nazadnje povezali s kombinati. Vse to se je delalo pod pretvezo boljšega gospodarjenja, večjega pridelka, enotne kmetijske politike... Ko so se ustanavljali kombinati, so kmetje spoznali, da gre za dobro premišljeno strategijo, ki bi ji lahko po domače rekli lumparija. Spet se je izvajal pritisk na kmete. Predstavniki oblasti so

peljejo iz zadrugnih hlevov domov v svoje. Obsojen je bil na štiri leta zapora in na zaplembo premoženja, ki ga nikoli ni dobil nazaj. Poznam tudi primer, ko sta bila kmet in kmetica, stara več kot šestdeset let, obsojena vsak na leto dni zapora, čeprav je bila kmetica bolehnna in je imela celo zdravniško potrdilo o večletnem zdravljenju. Oblast si za to, da bi dosegla cilje, ni izbirala sredstev. Sodni procesi, s katerimi so kmete obsojali za nekaj, kar niso mogli storiti, so bili načrtni in dobro premišljeni, nenazadnje tudi kot zastraševanje tistih, ki so

"Na krivice ne smemo pozabiti, nanje moramo opozarjati - ne le zaradi žrtev in kmečkega sloja, ampak tudi zato, da jih oblast ne bo delala še naprej."

govorili o prostovoljnem odkupu zemlje, v resnici pa je vse potekalo bolj ali manj na silo. To tudi ni bil odkup, odkup je bil le farsa, dejansko pa je šlo za razlastitev. Kupnina, bolje rečeno - odpravnina za nasilno odvzeto zemljo je bila tako nizka, da so se ji nekateri kmetje odpovedali in da sploh niso hoteli vzeti denarja. Oblast pa s tem še ni bila zadovoljna, razlastila je tudi vaško gmajno, ki so jo kmetje odkupili od fevdalcev po zemljiški odvezi, in tudi to gmajno pripisala kombinatom."

Kmete, ki niso zadostili obvezni oddaji ali se niso hoteli včlaniti v obdelovalne zadruge, so čakale različne kazni, od prisilnega dela, osamitve do zapora. Kolikšne so bile zaporne kazni?

"V sosednji vasi je bil obsojen neki kmet, češ da je "razbil" obdelovalno zadruge in da je spustil živino iz zadrugnega hleva. Seveda pa ni bil edini, ki je spustil živino, vsi zadrugniki so se namreč zmenili, da jo od-

oblasti moral. Če mu je bila predpisana nenormalno visoka obvezna oddaja hrane in ji ni mogel zadostiti, je bil že kulak in kandidat za kulaški proces. Če ni uspel plačati previsoko odmerjenega davka, je prav tako izpolnjeval pogoj za kulaka. Ta naziv je oblast dala tudi tistim, ki so se branili članstva v obdelovalnih zadrugah oziroma so izražali nezadovoljstvo nad takšnimi zadrugami."

Ali je bilo pri teh procesih pomembno tudi to, na kateri strani je bil kmet med narodnoosvobodilnim bojem?

"To ni bilo pomembno. Kmet iz sosednje vasi, ki je bil obsojen na štiri leta zapora, je bil med vojno celo funkcionar narodnoosvobodilnega odbora na vasi."

Na krivice, ki so jih kmečkemu sloju prizadejale slovenske oblasti, je doslej najbolj jasno in glasno opozorila Slovenska kmečka zveza. Kakšne so vaše zahteve?

"V kmečki zvezi menimo, da gre za veliko krivic, ki jih je treba popraviti. Res je, da tistih, ki so nosili največje breme oblastniškega terorja, ni več med živimi, vendar pa so njihovi sorodniki pa kmetje, ki vemo, kaj se je dogajalo v povojnem času. Ko sem že 1971. leta kot poslanec dal pobudo za politično rehabilitacijo kmetov, obsojenih po nedolžnem (zaradi političnih ciljev) na kulaških in vseh drugih procesih, je tedanji sekretar za pravosodje predlog grobo zavrnil, češ da gre za ljudi, ki so bili zločinci in so delovali proti našemu sistemu. Po tistem je bilo vse tiho, šele letos spomladi je kmečka zveza na občnem zboru v Ljubljani sklenila, da to vprašanje znova "odpre". V zvezi s tem smo pred kratkim naslovili na predsedstvo SR Slovenije pismo, s katerim smo pozvali slovensko vodstvo k temu, da začne popravljati krivice."

karkoli dvomili o kmetijski politiki in oblastniških ciljih. Ker so bili vsi "kulaški procesi" politična direktiva, so bili za kmete toliko bolj krivični. Sodišča, ki so bila le orodje oblasti, so procese morale voditi, kot so morale izvajati tudi marsikaj drugega."

Omenili ste kulaštvo, kulaške procese... Kaj je, denimo, moral storiti kmet v tedanjih časih, da ga je oblast razglasila za kulaka?

"Dovolj je bilo, da ni naredil tistega, kar bi po mnenju

Nekateri kritizirajo kmečko zvezo in poudarjajo, da brskanje po preteklosti nima nobenega smisla in da je treba vse moči usmeriti v izdelavo nacionalnega kmetijskega programa in v prihodnost... Se s tem strinjate?

"Tako govorijo predvsem tisti, ki bi še naprej radi delali po starem - z oblastniško samovoljo, z razvrednotenjem vsega, kar je človeštvo pridobilo pozitivnega v razvoju, s strahovanjem ljudi, z nespoštovanjem... Na krivice ne smemo pozabiti,

Kupnina, bolje rečeno - odpravnina za nasilno odvzeto zemljo je bila tako nizka, da so se ji nekateri kmetje odpovedali in da sploh niso hoteli vzeti denarja."

nanje moramo opozoriti - ne le zaradi žrtev in kmečkega sloja, ampak tudi zato, da jih oblast ne bo delala še naprej."

Bi bilo dovolj že to, če bi zdajšnja slovenska oblast priznala napake preteklosti?

"Ne, to ne bi bilo dovolj! Sedanja oblast je legitimni naslednik tiste vlade, ki je prizadejala kmetom krivice, zato je njena naloga, da te krivice popravi. Oblast, ki ni pripravljena popraviti krivic, ni nič boljša od tiste, ki jih je zakrivila."

Kako popraviti krivice? Samo moralno ali tudi materialno?

"Jaz mislim, da ne samo moralno, ampak tudi materialno, vendar tako, da ne bi povzročili novih krivic. Zemlja, ki je bila kmetom odvzeta z zaplemami ali kako drugače, je v rokah drugih (kmetov), ki jo obdelujejo. To bi lahko ob naslednjem popravljanju krivic in vračanju nepravilno odvzete zemlje prizadejalo kmetom nove krivice. Sicer pa ima naša oblast vse možnosti, da krivice popravi, če le hoče. Veliko zemlje je v družbeni lasti, družbena posestva imajo tudi precej arondirane zemlje, za katere ne kažejo posebnega zanimanja. Če bi vsaj del te zemlje vrnil kmetom, bi lahko popravili marsikatero krivico. In če bi bila ta zemlja še dobro obdelana, sploh ne bi bilo nobene škode. Kmetije v Sloveniji so že tako in tako premajhne, opremljene pa so tako, da bi jo lahko obdelale precej več."

Tudi kmečka zveza je povečanje kmetij (in uveljavitev državne kmetije) uvrstila med glavne cilje sodobne (prenovaljene) kmetijske politike. Cilj je jasan, manj jasna pa je pot, ki vodi do tega cilja. Izkušnje iz preteklosti kažejo, da se na silo ne da ničesar doseči.

"Če bi hoteli na hitro povečati kmetije, bi povzročili nove krivice, gospodarskih učinkov pa ne bi bilo. V kmečki zvezi namreč spoštujemo male kmete, ki niso le naša, ampak tudi evropska kategorija. Tisti, ki ne priznavajo malih kmetov in mislijo drugače, se poslužujejo političnega sektašenja in načina, ki ga poznamo iz preteklih desetletij. Pot do večjih kmetij bo dolgotrajen postopek, ki bo moral temeljiti samo na gospodarskih temeljih. Šele ko bo ekonomska logika privedla kmete do tega, da se jim ne splača obdelovati majhnih par-

cel in majhne posesti, se bo začel obratni proces - proces zmanjševanja števila kmečkih gospodarstev in povečevanja kmetij, proces, kakršnega so v nekaterih evropskih državah že izvedli..."

Upamo, da bo oblast vsaj tedaj, ko se bo odločala za takšne procese, poslušala kmete. Jih je po vojni sploh kdaj, jih vsaj zdaj?

"Nikoli jih ni poslušala in jih tudi zdaj ne, vedno jih jemlje kot nujno zlo pri oblikovanju politike do kmetijstva in podeželja. Poglejte sedanji nesmisel: zakon o zadrugništvu še vedno ni sprejet, zakon o podjetjih pa že. Kaj to pomeni? Veliki "sistemi", kamor sodijo predvsem sodži, se že reorganizirajo in se bodo organizirali prej, preden bo sprejet zadrugni zakon. Meni se zastavljajo vprašanja, ali ni tako zato, da bi kmete lažje prinesli okrog, ali bodo zadruge za svoje delovanje dobile vsaj del imovine, ki jim je bila nepravilno odvzeta, ali je zadrugna zveza predstavnik združenih kmetov ali le opredla politike, ki ki izvaja njene usmeritve. Zadrugna zveza bi morala reagirati in zahtevati, da se najprej sprejme zakon o zadrugništvu, šele potem naj bi se sodži, ki zajemajo tudi zadrugno lastnino, reorganizirali. Od teh sprememb je namreč odvisen tudi položaj slovenskih kmetov."

Se je oblast že otresla strahu pred velikimi kmeti, pred kmeti, ki jih je nekdanje nazivala s kulaki, pozneje pa s farmarji?

"Naša oblast že dolgo nima več strahu pred velikimi kmeti, je pa zato, ker še vedno ni pozabila šolanja v kominterni, obremenjena s staro stalinistično miselnostjo. Tudi tisti, ki vladajo zdaj, pa čeprav so le "vajenci kominterne", dajejo več poudarka družbenemu kmetijstvu kot pa zasebnemu."

Krivic tudi zdaj ne manjka. Primer za to je, denimo, zakon o gozdarstvu.

"Kmet je samo formalno lastnik gozda; zakon o gozdarstvu namreč določa, da tudi z zasebnimi gozdovi gospodarijo gozdno gospodarstvo. Če vemo, da lastnina ni nekaj abstraktnega, ampak nekaj povsem praktičnega, da je za lastnino treba skrbeti in da je gozdarjenje njen temelj, potem omejevanje gospodarjenja z gozdovi ni nič drugega, kot je manje lastnine."

C. Zaplotnik

Pravična kazen za sabotiranje

Kmečka delovna zadruza Sava v Vogljah kljub veliki gospodarski moči po enem letu obstoja ni pokazala nobenih uspehov, nasprotno - vse bolj je propadala, je zapisal Gorenjski glas v številki, ki je izšla 14. septembra 1950. Nekaj velikih kmetov se je v zadrugi polastilo oblasti in so delali tako, da bi zadruza čimprej propadla... Na sejah upravnega odbora so sicer sprejemali razne sklepe o skupinskem obdelovanju zemlje, o povečanju števila zadrugne živine, vendar le navidez. Posamezni zadrugniki so še naprej sami obdelovali zemljo, ki so jo vložili v zadruge; sicer pa naj bi bil njihov glavni cilj dokazati, da delovne zadruge ne morejo uspevati in da jih je zato treba opustiti... Ko je oblast prepoznala sabotiranje, jih je, kot piše v članku, doletela pravična kazen - od štiri do šestnajst let zapora.

"Oblast si za to, da bi dosegla cilje, ni izbirala sredstev. Sodni procesi, na katerih so kmete obsojali za nekaj, kar niso mogli storiti, so bili načrtni in dobro premišljeni, nenazadnje tudi za zastraševanje tistih, ki so karkoli dvomili o kmetijski politiki in oblastniških ciljih."

FRANC MOLJ, KMET IZ VOGELJ:

Za krivice ni zadoščenja

Vogljec, 17. oktobra - Franc Molj iz Vogelja je bil v t. i. kulaških procesih obsojen na petnajst let zaporov, njegov oče na šestnajst let, nekateri drugi vogljijski kmetje pa prav tako na deset in več let... Ker je tudi oblast spoznala (ne pa priznala), da so kmetijsko obdelovalne zadrage zabloda in ker so tudi Vogljanci imeli nekaj znanstva v "vrhovih", so jim sodbe razveljavili, tako da so nazadnje "sedeli" precej manj, kot se jim je v začetku obetal. Franc Molj, denimo, pol-drugo leto.

Kakšno je bilo ozadje procesov, v katerih so bili množično udeleženi vogljijski kmetje?

"Ko je oblast ustanovila kmetijsko obdelovalno zadrugo za območje vasi Voklo, Voglje, Hrstje in Prebačevo, so se kmetje zaradi visokih davkov, velike obvezne oddaje in strahovanja oblasti včlanjevali v zadrage. Težave so se začele potlej, ko je zadruga že nekaj časa delovala. Kmetje se niso mogli sprijazniti, da bi delali

skupno in da bi imeli skupno živino in orodje. Ker je vsak delal tudi zase, kolikor je mogel, so nam očitali saboterstvo, razbijanje zadrug; motilo pa jih je tudi to, ker noben kmet ni hotel v partijo. Vse večje kmete so razglasili tudi za kulake, češ da izkoriščajo druge."

Avgust 1950 je bil skorajda usoden za Voglje in vogljijsko kmetijstvo. Več kmetov se je moralo zgledovati v Kranju, odkoder pa se niso vrnil prav hitro.

"Mesec dni so nas zasliševali, nam očitali mogoče in nemogoče, brskali po naši preteklosti, se izmišljali in lagali... Tepli nas resda niso, vendar pa so nas uničili moralno."

Glavna obravnava je bila pred polno dvorano Delavskega doma. Je bilo res takšno zanimanje za proces?

"Mislim, da so namerno sklicali toliko ljudi, da bi se ti sami prepričali, kakšni kulaki in saboterji smo vogljijski kmetje. Proces je trajal tri dni. Kmetje smo govorili bolj malo, ker so naše zagovore na hitro zavračali kot neutemeljene, zato pa so bili toliko zgovornejši tožilci in sodniki. Mene so obsodili na petnajst let zaporov, očeta na šestnajst, zaplenili pa so nam tudi kmetijo s 30 hektari zemlje. Ker je zvezno sodišče sodbo razveljavilo, so nam decembra 1951. ponovno sodili v Ljubljani. Takrat nam niso mogli ničesar dokazati in so nas spustili na prostost."

V zaporih ste preživeli skupno poldrugo leto. Kje vse ste bili?

"Najprej sem prestajal zaporno kazen v Kranju, odkoder sem hodil skupaj z drugimi delat na družbeno posestvo v Žabnico. Iz Kranja so me premestili v kazensko poplajševalni dom v Ljubljano, odtod pa v Beograd in Vinčo. Julija 1951. leta sem se vrnil v Ljubljano oz. v Medvode, kjer smo delali na gradbišču vodne elektrarne. Med zaporniki je bilo tedaj tudi okrog dvajset duhovnikov."

Kaj je bilo najhujše?

"Negotovost. Kmetje niso vedeli, kdaj se bodo vrnil iz zaporov, kakšna bo usoda njihovih kmetij in družin."

Ali mislite, da je politična rehabilitacija po nedolžnem obsojenih kmetov smiselna?

"Krivice in gorja, ki nam jih je prizadejala oblast, nam ne more nihče popraviti. Za vse, kar smo doživeli in preživeli, ni zadoščenja."

Razbijači socialistične skupnosti v Besnici

V Besnici so se kar dolgo pripravljali na ustanovitev kmetijske obdelovalne zadrage (aktivisti do dvakrat na teden obiskovali kmete na domu), toda na dan, ko bi morala pasti odločitev, se je - kot poroča Gorenjski glas - pokazalo, kdo so razbijači socialistične skupnosti. Kmeta iz Spodnje Besnice sta sicer podpisala pristopno izjavo, potem pa izjavila, da kljub podpisu ne bosta vstopila v zadrugo, "ker ne zaupata združnemu gospodarstvu, da sta bila že neštokrat razočarana, odkar je nova Jugoslavija" in da je zasebno kmetijstvo naprednejše od KOZ-e.

Gorenjski glas je to komentiral takole: "Da, to je bila preračunana prevara, preračunan napad na skupnost in na pretek Besničanov... Nekoč, morda v kratkem, bo tudi v Besnici drugače. Tudi tam se bodo kmetje otresli starih županov in vaških zapovednikov."

Sovražnik socializma na vasi

Junij 1949. Gorenjski glas poroča o tem, da ima največja KOZ-a Sorsko polje v Žabnici že 618 hektarov kmetijske zemlje. Žabniški kmetje so zelo pridni, pravi garači, ki pa so bili preveč navezani na staro miselnost - na izkoriščevalsko nagnjenost, ki jim je bila prešla v kosti, da se je kar niso mogli otresti. Način socialistične organizacije dela pa jim je dal misliti. Bolj in bolj je pri njih zorela misel, da bi ustanovili kmetijsko obdelovalno zadrugo, toda v to se je vmešal zagriženi sovražnik socializma, ki je poskušal zavirati proces napredne preobrazbe našega kmeta.

Bitke in boji se nadaljujejo

Januarja 1949 so bile v kranjskem okraju ustanovljene prve kmetijsko obdelovalne zadrage. Zakaj se naši kmetje združujejo v KOZ, se je vprašal tedanji Gorenjski glas. "Zato, ker hočejo, da je naša borba čimprej končana, ker vedo, da je v skupnosti moč in da bodo tako lahko v skupnosti koristili drug drugemu." Poročevalec, ki je bil na več ustanovnih sestankih, je zapisal: "Če poslušate te ljudi, kako se pogovarjajo, kaj in kako bodo delali, kako izboljšali gospodarstvo, dobiš neomajno voljo, da bo gospodarska borba dobljena, še preden bo konec naše petletke. Ti kmetje so zamenjali puške, ki so jih rabili za časa okupacije za obrambo zemlje, za rovače in lopate, za pluge in druge stroje ter pričeli boj z zemljo."

Ko je bil odkup prašičev "važen revolucionaren korak"...

Decembra 1948. leta je bil v kranjskem okraju odkup prašičev pri vseh večjih kmetih, ki niso zadostili svojim dolžnostim do skupnosti in države. Lokalni časopis je pod naslovom Odkup prašičev - važen revolucionaren korak za dvig našega življenjskega standarda poročal takole: "Ugotovilo se je, da bi naši vaški mogotci prav lahko redili več prašičev za široko potrošnjo, česar pa iz svoje ozkosti in nerazumevanja ljudskih potreb niso storili. Govorili so: 'Zase imam dovolj, za druge mi ni mar!' Tem vaškim elementom, ki so takega mišljenja, pa je naša ljudska oblast s svojim ukrepom obveznega odkupa prašičev pokazala, da je takšno stališče popolnoma napačno in da je takšnemu mišljenju v naši deželi socializma za vedno odklenalo. Odkup prašičev se je izvedel pri vseh močnejših kmetih, ne glede na število prašičev, ki so jih imeli, ampak na število, ki bi jih taki kmetje lahko redili... Ta revolucionaren ukrep naše ljudske oblasti proti takim vaškim motcem je bil z velikim zadoščenjem in odobravanjem sprejet pri delovnem ljudstvu."

IVAN OMAN, PREDSEDNIK SLOVENSKE KMEČKE ZVEZE:

Več slabega kot dobrega

Zminec, 14. oktobra - "Oblast v času socializacije in kolektivizacije ni izbirala sredstev, kako bo prišla do zemlje. Kmete je obtoževala, da so protidržavni elementi in špekulanti, ki jih je treba kaznovati in jim zapleniti premoženje. Sodišča so bila deklarirana kot neodvisna, sicer pa se ve, kako je z njimi v državi, kjer je na oblasti samo ena stranka," je dejal Ivan Oman, kmet iz Zminca pri Škofji Loki in predsednik Slovenske kmečke zveze.

Ste tudi sami občutili pritiske, ki jih je nad kmeti izvajala oblast?

"Spominjam se, da sta k mojemu očetu prišla miličnika in ga nagovarjala, da bi bil pobudnik za ustanovitev kmetijsko obdelovalne zadrage. Oče se je znašel in jima obljubil, da se bo pogovoril s kmeti. Zastrahovanja je bilo s tem konec, do ustanovitve zadrage pa ni prišlo... Zadrage so bile v Delnicah, v Stari Loki, Žabnici, v Poljanah in drugod. Spominjam se, kako je oblast pretentala žabniške kmete. Najprej jim je predpisala nenormalno

visoke davke in jim obljubila, da jih bo "spregledala", če bodo šli v zadrugo. Ko so kmetje še na istem sestanku zadrugo ustanovili, je na obljubo pozabila."

Kmetijsko obdelovalne zadrage so bile za slovenske kmete tujek, ki ga tudi pod prisilo niso mogli sprejeti.

"Izraelski kibuci in delno tudi italijanske zadrage dokazujejo, da je lahko tudi skupnijsko kmetovanje in gospodarjenje vsaj malo uspešno. Ne more pa uspeti, če gre za organizacijo kmetov. Kdor pozna slovenskega kmeta in njegovo mi-

selnost, dobro ve, da iz kmeta ni mogoče narediti delavca in da se kmetje ne moremo odpovedati temu, da to ni "moja kmetija", "moja domačija"... Ker komunistična družba ne prizna drugega kot delavstvo (delavca na kmetijskem posestvu), je razumljivo, da je oblast snovala takšne zadrage, ki so pomenile nasilje nad individualnostjo in človekovo osebnostjo."

So kmetijsko obdelovalne zadrage povzročile tudi polarizacijo med kmeti?

"Nikomur ne zamerim, če se v revoluciji, v času spopada z informbirojem in v kolektivizaciji ni postavil na pravo stran. Ljudje je bilo zbegani, nekateri tudi zavedeni. Tisti, ki so vse trezno premislili, pa so lahko predvidevali polom."

Oblast je ob koncu štiridesetih in v začetku petdesetih let veliko kmetov razglasila za kulake. Kaj vse je moral storiti kmet, da si je pridobil takšno etiketo?

"Ničesar. Naš sistem je bil takšen, da je rabil sovražnike.

Kdor je bil kulak (to pa so bili vsi premožnejši kmetje), je bil že avtomatično sovražnik ljudstva in države. V vsaki vasi je bil kdo, v vsaki vasi ga je bilo treba najti..."

Ali bi smiselno izdelati analizo, ki bi odgovorila na vprašanje, kaj je bilo v povojni kmetijski politiki dobro in kaj slabo?

"Vse, kar je prinesel socializem, ni čisto zanič, je pa bilo več slabega kot dobrega. Jaz mislim, da ne bi bilo smiselno razčlenjevati stare probleme, treba bi bilo le popraviti krivice, ki so se zgodile kmetom, sicer pa vse moči osredotočiti v program za prihodnost."

In kako popraviti krivice?

"Potrebna bi bila temeljita študija in razprava, sicer pa bi morali iti od primera do primera. Načelno naj bi bilo tako, da bi po krivici obsojene kmete rehabilitirali in jim tudi vrnilo zaplenjeno premoženje. Nekaj krivic se je v Sloveniji že začelo popravljati, predvsem v tistih primerih, ko je šlo za nepravilne arondacije."

JOŽE BOHINC, KMET Z ZGORNJEGA BRNIKA:

Ko sem spoznal, kam pes taco moli, sem podpisal

Zgornji Brnik, 17. oktobra - Kmet Jože Bohinc z Zgornjega Brnika je bil po vojni zaprt dvakrat: najprej zato, ker ni zmogel bremena, ki so mu ga naložili pri obvezni oddaji kmetijskih pridelkov, drugič zaradi tega, ker se je upiral članstvu v kmetijsko obdelovalno zadrugo.

Čas obvezne oddaje je bil čas, ko se je prvič pokazalo, da nimamo ljudske oblasti, ampak "oblast v imenu ljudstva". Vi ste jo kmalu prepoznali in skusili...

"Oče je bil med vojno interniran in je umrl v bližini Hamburga. Kmetija je bila uničena, brez živine in brez orodja, ostala mi je le teta, ki mi je gospodinjila... V tistem času smo komaj pridelali dovolj zase, kaj šele za druge, zato tudi nismo mogli izpolnjevati obvezne oddaje. Predstavniki oblasti so nas sicer spraševali, zakaj ne oddajamo dovolj hrane, in nas tudi opozarjali, da nas bodo k temu prisilili... Nekega dne

1947. leta so res prišli k hiši miličniki in mi naročili, da se moram zgledovati v Kranju. Najprej so me zaslišali, nato zaprli, po enem mesecu pa spustili domov."

Drugič ste spoznali oblast, ko so v kraju ustanovljali kmetijsko obdelovalno zadrugo...

"Takrat sem bil še bolj presenečen kot prvič: sredi noči so me zbudili miličniki in mi povedali, da sem v imenu ljudstva aretiran. Ko sem jih vprašal, ali sem kaj ukradel, so mi rekli le to, da so dobili nalogo, da me privedejo v Kranj. Ker je bil to zimski čas in sem hotel vzeti s sabo odejo, so mi rekli, da je

ne bom potreboval. V Kranju so me pahnili v zapor, v katerem pa je zelo smrdelo, ker so ljudje hodili "na stranišče" kar v slamo, ker drugam pač niso mogli."

So vam sploh povedali, zakaj ste morali v zapor?

"Po poldrugem dnevu so me premestili v drug zapor, kjer pa sem spoznal še dva kmeta z Brnika pa kmete iz Velesovega, iz Struževega, iz Dorfarjeva, iz okolice Škofje Loke... Dva tedna nas nihče ni o ničemer vprašal, potem pa so nas začeli po tri in tri voditi ponoči na zasliševanje v vilo na Zlatem polju. Tam so mi povedali, da sem protidržavni element in da je za takšne, kot sem jaz, dosti dela na Ohridskem jezeru in na Golem otoku. Očitno so mi, da sem nagovarjal kmete, naj ne izpolnijo setvenega plana in da sem prodajal kurja jajca po odušinskih cenah. Seveda - to je bila čista laž. Na zaslišanjih

sem bil zanesljivo petdesetkrat, sicer pa so mi povedali naravnost, da s svojim zagovorom ne bom uspel in da je bolje, če vse priznam."

Ste priznali?

"Počasi sem spoznal, kam pes taco moli, in da sem v zaporu samo zato, ker se upiram članstvu v kmetijsko obdelovalno zadrugo. Ker je bila žena tedaj na koncu nosečnosti, sem si rekel, da bo bolje, če podpisem. In sem podpisal!"

So vam v zaporu sploh kaj omenjali zadrage?

"Čeprav nam o njih niso govorili, smo vsi vedeli, za kaj gre - predvsem za zastraševanje tistih, ki so na prostosti še oklevali, ali bi se včlanili v zadrugo ali ne. Na Brniku, kjer je delovala obdelovalna zadruga dve leti in pol, smo bili v zadrugi v glavnem kmetje, ki smo bili v to prisiljeni."

Med zasliševanjem so vam tudi rekli, da ste kulak. Ste vedeli, kaj to pomeni?

"Vedel sem le to, da gre za sovjetski izraz za veleposestnika. Ne vem, zakaj so mednje šteli tudi mene. Le kdo pa je še videl veleposestnika z vsega osmimi hektari kmetijske zemlje?"

Grozili so vam tudi z Golim otokom. Se je tedaj že vedelo, da je ta otok sinonim za najhujši zapor v Jugoslaviji?

"Nikakor. Za to, kar se je dogajalo na Golem otoku, sem

slišal šele pred nekaj več kot desetimi leti."

Kako ste kmetje prenesli šikaniranja, grožnje, sodne procese...?

"Nekateri lažje, drugi težje. Kar precej kmetov psihično ni zdržalo. Rezali so si žile na roki, delali samomore... Nihče pa se nam doslej za krivice, ki so nam jih prizadejali, ni niti opravičil. Pa bi bilo lepo!"

Zanos in navdušenje

O ustanovnem zboru obdelovalne zadrage v Poljanski dolini je bilo zapisanih veliko besed, ki so izražale začetni zanos in navdušenje. Ko se je v dolini raznesel glas o tvorstnih zadrugah, so vsi bolj ali manj prislusnili in začeli premišljevanje. Po resnem preudarku so spoznali, da "v novem načinu združnega življenja leži edino pravi napredek njih samih in vse domovine"... To je prelom s starim načinom življenja, ko je vsak živel po svoje. Po novem bodo skupno redili živino, gojili gozdove, sadje pa bo rodilo kot nikoli poprej.

Vlak odprtih src bo še vozil

Kolo, polka, kruh in sol in čimmanj politike

Prva postaja na srbskih tleh, kjer ustavlja vlak bratstva, je Sremska Mitrovica. Sprejem tu bo odločilen. Kakršen bo tu, bo po vsej Srbiji. Bo hladen? Po vsej tej gnojnici, ki je bila po časopisju prelita čez Slovence, bi ne bilo nič čudnega. Pa je bil sprejem tak, da očem nismo mogli verjeti. Po vsej dolžini vlaka so nas pričakali šolarji z učitelji, delavci, občinski možje, muzika, dekleta v narodnih nošah s kruhom in soljo, s pisanimi steklenicami "mekane"... Na peronu je že živi vozil; Jože Smole se pozdravlja s prvimi srbskimi politiki. Pozdrav je kratek, a prisrčen, veseli ton pa mu dodajo muzikantje, ki užigajo po strunah najprej kolo, potem slovensko polko... Ves nasmejan se Jože Smole vrača na vlak. Led je prebit. Veselje se nadaljuje na vlaku. Dekleta v pisanih narodnih nošah ponujajo domače dobrote, v bifeju pa se je naselila skupina muzikantov s postaje. Simpatični črni fant v rdečem puloverju svojo veliko berdo, ki sega skoraj do stropa vagona, prestavi na stol, da naredi prostor za kolo. Kar užigajo se srbske narodne, pa spet vmes slovenske, gosti zrak bifeja na vlaku režajo rezki žvižgi skozi zobe visokoraslega fanta v sremski narodni noši s šajkačo na glavi. Z vsakim žvižgom je kolo hitrejše, močnejše udarja noga ob tla, huje potresavajo ramena s pisanimi rutami in rdeči životci in bele bluže z izvezenimi naborki...

Smole se ne da

Kar prehitro je tu Beograd s Topčiderom in spet množico. Glava pri glavi, le tam pri trebuh, kjer že čakata starosti srbskih pesnikov Desanka Maksimović in Mira Alečković in sto-ji mikrofon, je malo več prostora. Vrste se pozdravni govori. Predsednica republiške konference SZDL Srbije Mira Andjelković je tudi tokrat dala vedeti, da so bili Srbi že od nekdaj v Evropi, naj Slovenci ne mislimo, da smo ji kaj bližje... Malo osti je bilo čutiti. A tudi Smole se ni dal. Zbranim Beograđanom je na ves glas povedal, da Slovenci ne bomo odstopili niti za ped, da so ustavna dopolnila slovenski prispevek k pravi jugoslovanski državi in vlak bratstva je kot naročen, saj je ne le simbol prijateljstva med srbskim in slovenskim narodom, temveč tudi trden most k prepotrebni dialogu.

Žal so našo kompozicijo vlaka premikali sem in tja, tako da nismo mogli slišati Desanke Maksimović, ki je za to srečanje s Slovenci napisala posebno pesem, in Mire Alečković, ki je svojo pesem "Beli konj", polno simbolike, recitirala v srbohrvaščini in slovenščini. Tudi nismo slišali pozdrava učenke beogradske osnovne šole Franceta Prešerna, ki je vlak bratstva povežala z vizijo našega velikega pesnika o bratstvu vseh, ki v srcu dobro mislimo...

Tudi mi nekoč ne bomo mogli verjeti

Vlaka sta morala naprej, eden proti Kraljevu, drugi proti Titovim Užicam. Na vseh postajah, kjer se je vlak ustavljaj, so se vrstili sprejemi. V mislih si rišem Valjevo, kjer sem bila prvič z vlakom pred osmimi leti, pa Titove Užice pred štirimi leti. Kako nepopisno lepo so nas tokrat pričakali Užičani. S folkloro, ki je zaplesala Hačaturjanov Ples s sabljami. Na platoju tik pod železniško postajo je bilo in za vihravi pisanimi nošnjami so se dvigovale stolpnice Titovih Užic na drugi strani reke. Nepopisno veličasten prizor. Stanka Laković, prvoborka iz Užic, bo zagotovo tudi tokrat na postaji. Če je le še živa, če ji le zdravje dopušča in če nam ni na smrt zamerila sprejetih amandmajev. Vem, da si misli, da bi bilo vse drugače, če bi bili živi še njeni Arijci, slovenski fantje, ki so jih Nemci preselili sem dol in so tu ustanovili prvo slovensko partizansko četo Ivana Cankarja. O, če bi bili ti še živi, taki, kot je bil Vinko Viktor Zevnik iz Praš, bi Slovenci zagotovo drugače vodili svojo politiko. Ti njeni fantje česa takega ne bi dovolili. Tako razmišlja, vem, če je le še živa, pa upam, da je, čeprav je bila takrat vsa krhka. Drugače je Stanka, kot razmišljaš ti. Slovenci nismo nobeni izdajalci, nobeni separatisti, ne egoisti. Prišel bo čas, ko boste vendarle tudi vi spoznali, kako v resnici mislimo Slovenci, ki morda gledamo bolj z razumom in dlje. Tudi tvoji slovenski fantje, vedi, bi se tako odločali. Trdno upam, da se bodo nasprotja zgladila, da se bomo razumeli, da bo tako, kot je rekel stari Helvetius: "Ko je konec kakšne zmote, ljudje kmalu ne morejo več doumeti, kako ji je bilo mogoče verjeti." Tudi mi vsi ne bomo mogli verjeti, da smo se dali zapeljati tako daleč.

Zaječar je sprejel 350 izgnancev iz Slovenije

Tokrat sem s Tržičani v Zaječaru. Prijetni ljudje so to. Od nekdanjih izgnancev je tokrat tu le Mira Frolov iz Ljubljane, pa še ta ni pri svojih, kajti pomrla so že, mladi pa živijo v Beogradu. 350 Slovencev, večina s Štajerske, je leta 1941 prišlo v Zaječar. Najprej so jih pripeljali v Paračin, kjer so jih porazdelili po vaseh. Njena družina je pristala v Davidovcu. Kmetje so jim nosili hrano tisti čas. Čez nekaj mesecev so vse preselili v Zaječar. Pri Svetozaru Nikoliću, trgovcu so dobili stanovanje. Nikoli ne bo pozabila toplega sprejema, skupne večerje na njihovem domu. Oče, prej učitelj v Žalcu, je potem dobil malo službo, da je skromno preživel svojo štiričlansko družino. Kdo ve, kje vse so ostali drugi izgnanci, da jih ni v Zaječar.

Daleč je to, na sami bolgarski meji. Njo sta tokrat prijazno sprejela na svoj dom Dušan in Evica Panić. Dušana pozna iz let svojega dela v zveznem sindikatu. Tudi mladi Uroš Lampič iz Tržiča, ki je v šoli napisal najboljši spis o vlaku bratstva, je pri tej družini.

Mira pripoveduje svoje spomine za radio. Najhuje je bilo, ko so jih preganjali z doma. Najprej so vzeli očeta. Tri dni so bili v kasarni v Mariboru in ko je prišel oče iz celjskega Starega Piskra, so šli na transport. Kolona brez konca. Ljudje se mučijo s kovčki, ob vsaki vrsti z vsake strani po en nemški vojak z naperjeno puško. Sami Nemci niso zdržali takšne slike, takšnega terorja. Eden od vojakov se je vprilo njih ustrelil. In ko so se peljali iz Maribora, je ugledala fantka, ki je stal ob ograji, jim mahal in jokala. Slike vojne, ki jih ne bo nikoli izbrisala iz spomina.

Zaječar je bil takrat majhno mestce z 12.000 prebivalci. Hiše so bile večinoma iz blata, tudi hiša njihovega trgovca je bila takšna. Prav Zaječar je bio prvo osvobojeno mesto v Jugoslaviji. 7. septembra 1944 je bila tu že svoboda. 7., 9. in 14. srbska brigada v sestavi 23. divizije so ga osvobodile. To je bila divizija, katere brigade so šle vse do Gorenjske in na Primorsko, do Tržiča in do Trsta. Pri Radujevcu je forsirala Donavo sovjetska armada. To so bili veliki dogodki. Mira je s svojimi prišla domov šele avgusta 1945.

Vsi ostali se vlaka bratstva udeležujejo kot prijatelji. Milan in Angelca Zupan iz Kovorja pri Tržiču sta tokrat tu prvič. Milan je zamenjal očeta Milana. Oče je bil sicer izseljen v Zemun, toda, od 1980, odkar je Tržič pobraten z Zaječarjem, je hodil sem. Pravzaprav že prej, že od leta 1976, ko je Milan Vučić prišel z delegacijo v Tržič in so jih Tržičani vzeli na svoje domove. Naj gre z menoj Milan, je dejal Milan Zupan st., da bomo trije Milani na kupu. Od takrat so na vsakem vlaku bratstva.

Rozmir Milojević, predsednik izvršnega sveta SO Zaječar: "Pri tolikšni industriji so se začeli pojavljati tudi pri nas ekološki problemi in ti bodo poleg stabilizacije gospodarstva naša prva skrb."

Nekdanja izgnanka v Srbijo Mira Frolov iz Ljubljane v Zaječaru ni našla več trgovca Svetozara Nikolića, ki je njeni družini med vojno dal drugi dom, zato pa je našla prijazno mlado gostiteljico Evico Panić.

Steklo, porcelan, kabli, bogata polja

Zaječar je danes eno od bogatejših srbskih mest. Mesto ima 50.000 prebivalcev, s širšo

Vlak bratstva je nekaj družinam pripeljal drage goste: Zupanove iz Kovorja so gostili Vučićevi iz Zaječarja.

okolico pa jih šteje 80.000. Kar tri pomembne rudnike ima v okolici: Vrška Čuka daje antracit, Lubnica lignit, Rgotina quarčni pesek, ki je danes glavna surovina za proizvodnjo stekla v znani zaječarski tovarni Kristal. Največja delovna organizacija je s 5000 delavci Kristal, z vsemi tozdi, ki pa segajo tudi v druge občine, druga je KTK - Kožno tekstilni kombinat Zaječar z več kot 2000 zaposlenimi, tovarna porcelana s 1900 delavci in tovarna kablov s 1072 delavci. Potem je tu še tovarna strojev in rudarske opreme Arsenije Spasić, tovarna piva, ki je najstarejše podjetje v Zaječaru in potem klavnica in predelovalnica mesa več kot 400 zasebnih prodajaln in obrti.

"Zasebni sektor se je že pred dvema letoma silno razmahnil," mi pripoveduje predsednik izvršnega sveta skupščine občine Zaječar Rozmir Milojević. "Nismo delali problemov pri izdaji dovoljenj. Večja bo konkurenca, boljša bo kvaliteta, nižje bodo cene, več bo delovnih mest."

Zaječar ima bogata polja, zemlja je črna, rodovitna. Pšenice in koruze pridelajo največ. Lani je posebej za pšenico bila dobra letina, tako da zmanjkuje prostora za pridelke. Obsežna polja obdeluje AIK - Agrarno industrijski kombinat Zaječar. V njegovem okviru je veliko poljedelsko podjetje Salaš, farma krav in farma svinj. Za doma in za izvoz pridelajo dovolj. V vsako od 40 vasi okrog Zaječarja so napeljali telefon, v vsako vas vodi asfaltirana pot. Tudi Zaječar ima nezaposlene ljudi, vendar le okoli 2000 in še od teh ima polovica svoja sredstva za preživljanje. O vseh dogodkih v mestu, okolici in po Srbiji jih obvešča njihovo glasilo Timok, ki izhaja v 3000 izvodih vsak petek.

Tudi oni imajo probleme, kot vsa Jugoslavija. Največji problem in največja naloga, ki jo morajo rešiti, je finančna stabilizacija. Kristal vsak mesec plačuje po 3000 starih milijard dinarjev samo za obresti na kredite, KTK nad 2000, tovarna porcelana prav tako nad 2000 starih milijard. To jih boli, to morajo čim prej prerezati.

Imajo velike načrte. Pred njimi je rekonstrukcija tekstilnega oddelka KTK: del opreme bo nabavljen iz lastnih sredstev, del iz posojila za razvoj Srbije. Tu nameravajo odpreti tudi nov obrat za izdelavo otroške športne opreme; KTK naj bi zgradil ta obrat v Gradskom, v vasi na bolgarski meji, v njem pa naj bi zaposlili okrog sto ljudi. S tem bi obdržali ljudi na zemlji.

V Kristalu odstranjujejo ozka grla, začeli pa so izdelovati posodo iz ognjevarnega stekla po ameriški licenci. Še naprej pa si bodo prizadevali robotizirati delovna mesta, kajti ponekod vročina doseže tudi po 60 stopinj. Čaka jih tudi rekonstrukcija treh peči za pečenje kristala.

Tudi za tovarno porcelana imajo velike načrte: dogradili bodo zgradbo za obdelavo in dekoracijo porcelana.

Tovarna rudarske opreme je v novi investiciji: v izgradnji ima dva obrata, enega za drobno poljedelsko mehanizacijo, drugega pa za izdelavo opreme za čiščenje snega. Del opreme je že kupljen.

Lasta, avtoprevozniško podjetje pravkar zaključuje obrat za protektiranje gum. Za slednji dve investiciji, za rudarsko opremo in za Lasto, bodo kot mesto ob meji dobili izredno ugodna sredstva in sicer 40 odstotkov vse investicije za dobo 12 let po 18 odstotni obrestni meri, kredit pa se začne obračunavati šele dve leti po zaključeni investiciji.

Vode za stoletje naprej

Zelo ponosni pa so Zaječarci na odlično prekrbo mesta z vodo. Novo zajetje na hribu nad mestom daje 600 litrov vode v sekundi, drži pa 12 milijonov kubičnih metrov vode. Če bi dvignili jez še za 28 metrov, kakor so načrtovali, bodo v njem lahko akumulirali 42 milijonov kubičnih metrov vode. In če bi pol leta ne padla niti kaplja dežja, bi njim ne zmanjkalo vode.

Dobro so preskrbljeni tudi z elektriko. V prihodnje se bodo posvečali komunalnim potrebam mesta. 7. septembra letos, na dan osvoboditve Zaječarja, so postavili temeljni kamen za izgradnjo novega mostu čez Timok; dolg bo 51, širok pa 11 metrov. Posvetili se bodo tudi mestu samemu, ga del zaprli za promet in zgradili nov obrtni center. Tudi na mladino ne pozabljajo: v načrtu je rekonstrukcija kinodvorane, v kateri bodo dobili svoj prostor tudi videoteka, diskoteka, tu bo dom mladine. Mladi so dokaj delavni. Po Jugoslaviji in tudi po tujini pa je najbolj znana zaječarska "kitarijada". Letos avgusta, ob 20-letnici tovrstnega zbiranja mladih v Zaječaru, so tu organizirali največji zbor mladih v Jugoslaviji, "Yu rock camp"; prišlo je več kot 40.000 mladih iz vse Jugoslavije, iz Nemčije, Avstrije in Italije, nastopilo pa je 15 največjih najbolj vidnih pop glasbenih skupin. Od dohodka prodaje plošč in kaset so osnovali prvi jugoslovanski fond za pomoč mladim talentom v naravoslovnih znanostih. Med nagrajenci sta bila tudi dva Slovenca.

Ne le politični mitingi

Ne le obresti na kredite, tudi ekologija že hudo muči Zaječarce. Lani in letos je ekološko društvo "Čekajući vetar" organiziral že dva protestna mitinga. Evidentiranih je 48 potencialnih onesnaževalcev okolja, med njimi pa je najhujši Kristal, ki menda spušča v zrak svinec in arzen. Občinski možje pripravljajo program, po katerem naj bi v prihodnjem in naslednjih letih onesnaževanje zaustavili. 160 zaječarskih podjetij bo podpisalo samoupravni sporazum, po katerem bodo prispevala po 0,20 odstotka od dohodka. V prihodnje želijo občina, društvo in podjetja tudi tesneje sodelovati med seboj, tako da bodo pri varovanju okolja kar najbolj dosledni in uspešni. Tudi pri Slovencih bi morda spoznali kaj koristnega, saj se ubadajo z enakimi ekološkimi problemi že vrsto let.

Na teh volitvah bo šlo zares

Občinski možje se nam sicer kar najbolj posvečajo, toda vidi se jim, da so na trnih; pred njimi so volitve, šlo bo zares. Na koncu ostane vsaj po dva kandidata! Kdo bo zmagal? Takšne negotovosti funkcionarji tod še niso doživljali. Se morda tudi zato ne spuščajo v politične razgovore, raje v gospodarske, kajti morali so ponuditi programe? Zdi se nam, kot bi se hoteli izogniti takšnim razgovorom, morda tudi zato niso organizirali uradnega razgovora z občinsko delegacijo. Vendar brez tega le ne gre. Če drugače ne, načno razgovor o Kosovu. Najbolj jih boli, da jim Slovenci ne verjamemo vsega, zamerijo nam Cankarjev dom, naš odnos do gladovne stavke rudarjev... O zadnjih preprih in slovenski trmi pa so na kratko komentirali, da bomo pospravili vsak svoje politike, pa bo mir in spet bomo prijatelji. Dragoljub Stanković - Ljuba, nekdanji skojec in zdaj tudi predstavnik zaječarskih borcev gleda na vse skupaj kot naši borci: "Moramo preko tega in sestajati se moramo naprej kot prijatelji. Koliko mladih Slovencev je prav od tu odšlo v boj, skupaj smo se borili za svobodo. Tak odnos zagotovo ne vodi nikamor..."

Sicer pa življenje tu teče svojo pot. Te dni gostijo svoje Slovence, radi bi nam pokazali kar največ. Peljali so nas do Kladova in Džerdapa, ogledali smo si hidrocentralo Džerdap I, se popeljali z ladjo po Donavi, si ogledali ostanke mogočne rimske utrdbe in naselbine v Gamzigradu in nazadnje v Gamzigrad banji doživeli še pravo srbsko svatbo z okrog štiristo gosti. Vesna in Zoran sta se poročila. Srečno Vesna in Zoran in vsi Zaječarci! Hvala za vse, za vsa lepa doživetja in nasvidenje čez dve leti v Sloveniji! Takrat bo šel na pot jubilejni, dvajseti vlak bratstva in skupno bomo praznovali 50-letnico vstaje.

D. Dolenc

Novi rekord kranjskega kegljišča

Kranj, 18. oktobra — Na kegljišču Triglava v Kranju je bilo že deseto memorialno kegljaško tekmovanje v spomin na Staneta Rebolja. Na turnirju je nastopilo dvainštirideset dvojic iz Slovenije. Za presenečenje je poskrbela dvojica iz Zagorja. Dvojica Mažgon — Burja je zmagala s 1.836 podrtimi keglji. Za nameček pa je Mažgon postavil tudi nov rekord kegljišča v Kranju 975 kegljev.

Vrstni red — 1. Mažgon — Burja (Proletarec) 1.836 (975-861), 2. Jesih — Šemrl (Donit) 1793 (893-900), 3. Nareks — Solobir (EMO) 1.761 (873-888), 4. Gale Sajovic (Slovan) 1.757 (907-850), 5. Štrukelj-Podreberšek (Gradiš) 1.757 (905-852), 6. Boštar-F. Sajovic (Triglav) 1.743 (888-855).

D. H.

Košarkarice Kranja druge v republiki

Škofja Loka, 18. oktobra — V športni dvorani Poden v Škofji Loki je ženski košarkarski klub Odeja Marmor organiziral finale republiškega prvenstva v košarki za mladinke. Za prvo mesto so se potegovala košarkarice ID Ježica iz Ljubljane, Marles iz Maribora, Kranja in domače ekipe Odeja Marmorja.

Že v polfinalnih igrah je bilo jasno, da se bosta za prvo mesto potegovali ekipi ID Ježice in Kranja, za preostali dve mesti pa Odeja Marmor in Marles. V prvi polfinalni tekmi so Kranjčanke premagale Marles, ID Ježica pa domačinke. V finalni tekmi je bila ID Ježica za odtenek boljša od Kranjčank, v tekmi za tretje mesto pa je Odeja Marmor premagala Marles. Čeprav so Kranjčanke druge in Ločanke tretje, to ni neuspeh, temveč dokaz, da v obeh klubih dobro delajo z mladimi.

Izidi — polfinale — Odeja Marmor : ID Ježica 53 : 67, Kranj : Marles 77 : 54, za prvo mesto — ID Ježica : Kranj 65 : 59, za tretje mesto Odeja Marmor : Marles 59 : 50.

D. H.

Šahovski tekmovanji na Primskovem

Primskovo, 16. oktobra — Šahisti ŠD Primskovo se tudi letos vključujejo v praznovanje krajevnega praznika Primskovega s turnirjema v hitropoteznem in aktivnem šahu v mali dvorani združenega doma ter simultanko, ki bo pred Zadržnim domom. Najboljši bodo prejeli priznanja in praktične nagrade.

Hitropotezni turnir bo v četrtek, 19. oktobra, ob 17. uri. Bo že letošnji sedmi in bo štel za pokal v hitropoteznem šahu za leto 1989. Partija bo lahko največ trajala 20 minut. Obenem Primskovljani že vabijo na letošnja zadnja dva hitropotezna turnirja, ki bosta 16. novembra in 21. decembra.

Turnir v aktivnem šahu pa bo naslednji dan, v petek, 20. oktobra, ob 17. uri, nadaljeval pa se bo v soboto ob 16. uri, ko bo tudi končan. Aktivni šah je zanimiv način igranja, saj partija lahko traja največ uro in je ta način zelo primeren za organizacijo vikend turnirjev.

F. Čeh

Gorenjci po Pomurski poti

Kranj, 16. oktobra — Planinsko društvo Kranj organizira v soboto, 21. oktobra, planinski izlet po Pomurski poti: Radenci - Kapela - Jančev vrh - Gornja Radgona. Pot bo potekala med vinogradi, pohodniki pa bodo obiskali tudi vinski klet v Kapeli in domačijo s kmečkim turizmom na Jančevem vrhu. Hoje bo za približno štiri uri, izlet pa je primeren za vsakogar. Odhod z vlakom iz Kranja bo ob 5.43 do Ljubljane, odtod pa ob 6.45 za Maribor. Vrnitev je predvidena v poznih večernih urah. Obvezna prijava udeležbe v društveni pisarni do četrтка, 19. oktobra. Izlet bosta vodila Marjan Safran in Slava Obradović.

J. K.

Športno društvo Vodovodni stolp

Vabilo k sodelovanju

Vodovodni stolp, 10. oktobra — Športno društvo Vodovodni stolp iz Kranja je končalo z ženskim kegljaškim četverbojem in zmagalo. Takšno tekmovanje traja že skoraj desetletje. Kegljake, nekatere tudi starejše, kažejo veliko vnemo, uspeh pa je posledica tudi prizadevnosti vodje. Moštvo je bilo veselo uspešnega zaključka in prijateljskega srečanja po tekmovanju.

ŠD Vodovodni stolp vabi k nadaljnjemu sodelovanju vse ljubitelje športa in rekreacije. Organizirana bo vadba streljanja z zračno puško, šaha, kegljanja, balinjanja, namiznega tenisa, malega rokometu in košarke. Prijave bodo sprejemali vsak ponedeljek med 16. in 18. uro v kleti vrtca Janina, kjer ima društvo svoje prostore. Pozimi, če bo dovolj prijav, bo organizirana rekreacija tudi v osnovni šoli Simona Jenka. Vsak torek in četrtek od 18. ure dalje bo v Janini streljanje, vsak petek od 18. ure dalje pa šah. ŠD Vodovodni stolp vabi tudi letos na martinovanje v Črnomelj. Prijave sprejemajo vsak ponedeljek od 16. do 18. ure v Janini. Pri prijavi bo treba plačati akontacijo, cena izleta pa bo znana nekaj dni pred odhodom.

J. K.

Odbojcarska tekmovanja

Radovljica, 7. oktobra — Komisija za odbojko, ki deluje pri Zvezi telesnokulturnih organizacij Radovljica, razpisuje gorenjsko prvenstvo v odbojki za klubske ekipe pionirjev in pionirk ter za mladince in mladinke in občinsko ligo za moške in ženske. V pionirskih ekipah lahko nastopajo igralci in igralki, stari štirinajst let in mlajši, v mladinskih pa odbojkarji in odbojkarice, rojene 1971. leta in kasneje. Prireditelj prvenstva sprejema prijave do 20. oktobra na naslov ZTKO Radovljica, Gorenjska c. 26, 64240 Radovljica, ali po telefonu 064-75-350. Kakšen bo sistem tekmovanja, bo odvisno predvsem od števila prijavljenih ekip.

Za tekmovanje v občinski moški in ženski odbojcarski ligi se lahko prijavijo tudi ekipe iz drugih gorenjskih občin, tekmovanje pa se bo začelo decembra. Rok za prijave je 20. oktober.

C.Z.

ureja JOŽE KOŠNJEK

Trenner članskega nogometnega moštva Triglav Janez Zupančič

Brez domačih igralcev

Kranj, 18. oktobra — Pred novim enajstčlanskim predsedstvom NK Triglav (za predsednika je kandidat Janez Benčina) je sodelovanje s klubi kranjske občine, ki naj bi prineslo dolgoročne koristi NK Triglavu, oziroma nogometu v občini. Računajo, da bo novo vodstvo imelo dovolj moči, da spodbudi nogometni razvoj, vendar z igralci, ki živijo v Kranju in okolici.

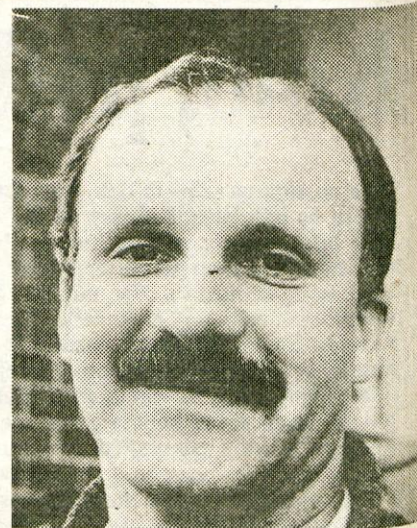
Pri NK Triglavu se je agonija začela po osvojitvi drugega mesta v republiški ligi v sezoni 1985-86, ko se je začelo na lahek način odpuščati domače igralce v druge klube, kar se je nadaljevalo vse do danes, tako da v letošnji sezoni pri NK Triglavu nimajo domačega igralca. Vsi trenerji in tudi naš današnji sogovornik, začasni trener članskega moštva Janez Zupančič, delajo brez plačanih ur.

»Trenutno stanje v NK Triglav prav gotovo ni zadovoljivo,« je v uvodu dejal Janez Zupančič. »Poleg neuspehov članskega moštva v novi tekmovalni sezoni so se pojavljali tudi problemi v organizaciji dela v klubu. Minula tekmovalna sezona, v kateri se članskemu moštvu ni uspelo vrniti v prvo slovensko ligo, pušča posledice tudi v letošnji sezoni. Klub je zapustilo veliko igralcev, ki so igrali v sezoni 1988-89. Odšli so trije vratarji: Škodlar, Fuks in Albreht, ki jih je bilo mogoče po kakovosti primerjati s sedanjim mladim in neizkušenim vratarjem Pozvekom. Odšli so trije igralci iz drugih republik (Jovanović, Šukarica in Alagić), ki so bili več ali manj standardni igralci prvega moštva. Pihler se je vrnil na Jesenice. Domači igralci Jaka-

ra, Radosavljevič in Blagojevič so prenehali trenirati in igrati, Vojvodič na sploh ne prihaja na treninge. Če k temu prištejemo še izključitev Atlija v III. kolu (kaznovan za 4 tekme), Čampo, ki se je poškodoval v prometni nesreči po IV. kolu, Isteniča, ki je bil izključen v VI. kolu, dva igralca, ki sta prišla sredi septembra iz JLA (Nonkovič in Rant), ter Bukovca, na katerega ni bilo mogoče računati zaradi poškodbe, tako ni potrebno posebej omenjati, kje so vzroki za sedanji neuspeh. V novo prvenstveno sezono smo zaradi napak iz prejšnjega prvenstva startali z dvema negativnima točkama. To je za tako spremenjeno ekipo predstavljalo še dodatno breme.«

Kakšni so bili cilji pred novo sezono?

»Izhodišni cilji pred pričetkom nove sezone so bili postavljeni dokaj visoko, vendar pa so bile le želje, kajti ni nam uspelo dobiti nekaterih igralcev iz drugih klubov: Vodnova, Perhavca, Lunarja (Naklo), Jeraja, Jerine (Slovan), Murnika (Domžale), Hočevarja, Rakovca (Sava), prav tako pa nam ni uspelo okrepiti trenerskega kadra. V novo sezono smo startali zelo oslabljeni in kljub velikemu številu

treningov in tekem v pripravljalnem obdobju nismo uspeli sestaviti standardnega moštva, s kombinacijo starejših in mlajših igralcev. Zaradi pasivnega odnosa tistih igralcev, ki naj bi največ prispevali k igri (ta odnos je bil navzoč že v pripravljalnem obdobju), menim, da so določeno motiviranost izgubili tudi mlajši igralci, ki pa objektivno težko prevzemajo in nosijo odgovornost za športne neuspehe. Gre za mlado ekipo, ki ima določene kvalitete in perspektive. Žal pa med njimi ni nobenega igralca, ki bi bil vzgojen v domačem klubu.

D. Humer

Škofjeloške sindikalne igre

Kolesarsko in tekaško tekmovanje že končano

Škofja Loka, 10. oktobra — Devete sindikalne športne igre Škofje Loke so se začele. Na osnovi dosedanjih prijav bodo tudi te uspešne. Prijavljeni so tekmovalci iz 35 osnovnih sindikalnih organizacij s skupno 330 ekipami, vendar je glede na izkušnje upravičena bojazen, da se bo udeležba osula. Največ prijavljenih je za kegljanje, streljanje in odbojko, skromna pa je bila udeležba v kolesarjenju na kronometer.

Tekmovanje v ekipnem kolesarjenju za moške in ženske je bilo že 29. septembra na progi Puštal - Hrastnica. Med ženskami je že drugič zapored zmagal LTH. Alpina je bila druga, LTH Orodjarna - Livarna je bila tretja, četrti je bil Zdravstveni dom in peti Alpetour. Med moškimi so kolesarji Alpine nepremagljivi, saj so zmagali že četrtič zapored. Drugo je bilo Obrtno združenje, tretji pa LTH. Sledijo Mercator Sora, Institut Zoran Rant, Termo, Elektromotorji Železniki, Center slepih, Gorenjska predilnica, itd.

Končano je tudi tekmovanje v ekipnem teku. Bilo je v Žireh, dobro ga je organiziral SK Alpina, tekmovalo pa je 20 ženskih in moških ekip. Med ženskami je na 2000 metrov dolgi progi zmagal LTH pred prvo ekipo Alpetoura, Vzgojnovarstveno organizacijo, Odejo in Alpino. Slednja je veljala za favorita. Moške ekipe so tekle na 4000 metrov. Premočno so zmagali tekači Alplesa pred LTH, Mercatorjem Sora, Obrtnim združenjem in LTH Orodjarna-Livarna.

M. Kalamar

Državno hokejsko prvenstvo

Po petih kolih Medveščak in Jesenice

Jesenice, 18. oktobra — Po petih kolih državnega prvenstva sta na vrhu lestvice ekipi Medveščaka in Jesenice, ki sta zbrali osem točk, sledita Olimpija s sedmimi in Partizan s štirimi, predzadnja je Crvena zvezda s tremi točkami, zadnja pa Vojvodina, ki je doslej dosegla le tri gole, prejela pa jih je 57 in kajpak še ni okusila slasti zmage. Že po petih kolih je bolj ali manj jasno, da se bodo za naslov državnega prvaka potegovali predvsem tri ekipe - Medveščak, Olimpija in Jesenice, njim pa bo bržčas občasno prekrizala račune tudi beograjska Crvena zvezda.

V petem kolu so jeseniški hokejisti na gostovanju v Novem Sadu gladko, s 6 : 0, premagali domačo Vojvodino, ki ni dosegla gola niti tedaj, ko so bili pred gostujočim vratarjem kar trije njeni hokejisti. Za "železarje" je dosegel dva gola Tišler, po enega pa Kopitar, Smolej, Šuvak in Hafner. Hokejisti ljubljanske Olimpije so popravili sled vtiš v prvih prvenstvenih tekem, v petem kolu pa so po briljantni igri premagali zagrebški Medveščak Gortan s 3 : 1 in mu s tem prizadejali prvi poraz v letošnjem prvenstvu. V mestnem derbiju je Partizan z 9 : 4 premagal Crveno zvezdo.

V šestem kolu, ki bo na sporedu v torek, bo slovenski derbi Olimpija - Jesenice. Tekma bo v Ljubljani v dvorani Tivoli.

C. Z.

Namizni tenis

Zmaga in poraz Merkurja

Kranj, 18. oktobra — V drugi zvezni moški namiznoteniški ligi — zahod so odigrali četrto in peto kolo prvenstva. Namiznoteniški igralci Merkurja iz Kranja so tokrat gostovali v Doboju in Vinkovcih. Z gostovanja so se vrnili s porazom in zmago. V Vinkovcih, so premagali lanskega prvotiligaša Lokomotivo, v Doboju pa so izgubili.

Izida — Dobjo Promet : Merkur 6 : 3. Za Merkur je dve zmagi dosegel Gašič in Jovič eno, medtem ko sta si ničlo prislužila Maček in Jeraš. Lokomotiva : Merkur 4 : 5. Pri Merkurju je bil spet najboljši Gašič, ki je dosegel tri zmage, dve pa je prispeval Jovič.

D. H.

Vabila, obvestila

Konjeniško tekmovanje v Komendi — Konjeniški klub Komenda prireja v nedeljo, 22. oktobra, ob 13. uri na hipodromu v Komendi konjeniško tekmovanje. Najprej se bodo v parkurju pomerili mladi konji in jahači, drugi parkur (višina 1,20 metra) bo v spomin na Alenka Žnidar, v tretjem (višina 0,80 do 1,10 metra) bodo tekmovalci izbirali svoje točke in jahalci brez sedla, na koncu pa bo še tekma z jollyjem za denarne nagrade. - C. Z.

Gostišče na Jelencih odprto le ob koncu tedna — Iz planinskega društva Gorenji vas sporočajo, da bo zavetišče gorske straže na Jelencih pod Blegošem odprto od 21. oktobra do maja prihodnje leto odprto od 11. ure ob sobotah do 16. ure ob nedeljah oz. dan pred praznikom od 18. ure do zadnje dne praznika do 16. ure. - C. Z.

Skakalna tekma na Gorenji Savi — Smučarski skakalni klub Iskra Delta Triglav organizira ob koncu sezone tekmovalni skakalnica, pokritih s plastiko, jutri, v soboto, ob 14.30 na 65-metrski skakalnici na Gorenji Savi tekmovanje za člane, starejše in mlajše mladince in starejše pionirje. - C. Z.

Planinski izlet na Storžič — Športno društvo Brezje pripravlja jutri, v soboto, planinski izlet na Storžič. Izletniki se bodo zbrali ob sedmih zjutraj pred domom DPO na Brezjah pri Trzinu, odkoder se bodo z avtomobili odpeljali do Doma pod Storžičem. - J. Kikel

Nogometni spored — V osmem kolu območne članske lige igra Britof v nedeljo ob 14.30 proti Postojni, Jesenice gostujejo v Biljah, Triglav v Črnomlju, Naklo pa v Dekanih. Mladinci Save igrajo v nedeljo ob 10.30 doma proti Rudarju iz Titovega Velenja, Britof gostuje pri Dravinji, Triglav pa v Litiji. V osmem kolu gorenjske lige se bodo v soboto ob 16. uri pomerili v A ligi Alples : Visoko, Trzin : Mavčiče, Sava : Lesce, Primskovo : Bitnje, LTH : Alpina in Zarica : Bohinj. Ter v B ligi Kondor : Šenčur, Britof B : Predvor, Velesovo : Trboje, Bled : Grintavec, Hrastje : Podgorje in Podbrezje : Polet. Kadeti igrajo v soboto ob 10. uri, pionirji ob 13.30, mladinci pa v nedeljo ob 9.30. - D. Jošt

DOST MAM!

Kje drugje kot v visokonakladni beograjski Politiki! Tam so z obema rokama pograbilo pisemce anonimnega srbskega bralca, ki je letoval pri prijateljih v Sloveniji. Gostoljubni, kot so bili, so ga vzeli s seboj v Celovec, kjer je nakupil, kar je pač nakupil. A glej ga, ptička, kako je komentiral vsakomesečna nakupovanja onstran meje. Zato, ker Slovenci na veliko kupujemo svojo vsa-

»Dost mam«, pravi slovenska mladina, starina pa po starem naprej, vzvratno piha v jadra barkače, ki bi rada vsaj kakšno miljo naprej. Vse skupaj pa se nevarno nagiba, zdaj levo zdaj desno; ko pa se bo dokončno zaguncnilo, bo svet v 21. stoletju, mi pa v morskih globočinah, brez potapljaških mask in kisika...

D.Sedej

1. Roy Orbison - **California blue**
2. Queen - **I want it all**
3. Madonna - **Oh, father**
4. Jason Donovan - **Too late to say goodbye**
5. The Beach Boys - **Kokomo**
6. Starship - **Wild again**
7. Mickey and Sylvia - **Love is strange**
8. Kylie Minoque - **Je ne sais pas pourquoi**
9. The Georgia Satellites - **Hippy, hippy shake**
10. Little Richard - **Tutti frutti**

Novi predlog: Roxette - **The look**

_____ Kupon _____

Domaća pesem _____

Tuja pesem _____

Novi predlog: _____

Naslov: _____

**NAGRADNA KRIŽANKA
LJUBLJANSKE BANKE – TEMELJNE
BANKE GORENJSKE**

1. nagrada: Anže Kalan, Cesta talcev 8, Škofja Loka;
2. nagrada Ljubica Bedina, T.Odrove 9, Kranj
in tri tretje nagrade: Vera Ravnik, , Slap 6, Trzič; Cvetka Bergant,
Trg svobode 25, Trzič; Draga Pisovec, Milje 43, Šenčur.

Čestitamo!

GORENJC IN **BANKA**
FORMULA **PRIHRANKA**

LAHKO PA MU POVEMO, KOLIKO ZNAŠA DANES?

**V Gorenjski banki smo začetno vlogo na
hranilni knjižici za novorojenčke s 1. 10.
1989 povečali na 50.000 din.**

Temeljna banka Gorenjske

GORENJC IN **BANKA**
FORMULA **PRIHRANKA**

31. 10.

Temeljna banka Gorenjske

10 ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

31. 10.

NEBISTVENOST

GORENJSKI GLAS	OTOČJE V PO-LINEZIJ	USTVAR-JALNOST	ŽIDOVSKO ŽEN IME	ONDRÉJ NEPELA	ULJ	AVTOR KRIZANKE R. NOČ	NAUK O VZROKIH IN UČINKIH POJAVOV	DROG ZA DELANJE LUKENJ	IT. FILM IGRALKA MIRANDA
ZGORIJA PLOŠKEV V PROSTORU						IGRALEC RANER			
NEMŠKI FILOZOF (RICHARD)						AMER. MOŠ IME			
SODRGA, SVOJAT GEORGES BIZET				KONČEK SUKANCA					
				AVIZO, SPOROČILO					
									AFRIŠKA JEZIKOV-NA IN PLEM. SKUPINA
						SOBICA NA LADJI REKA V S. FRANCIJI			
OSVOBOD. FRONTA		IRANSKA DENARNA ENOTA	FRANCE PREŠEREN	SL. HUMO-RISTKA VELKAVRH	ZEL. NIČA V PUŠČAVI		LOŠČILO		
					SL. PESNIK (DRAGOTIN)		UM. VOĐNA POT, PREKOP		
CERKVENI PEVSKI ZBOR			VRSTA ANTILOPE			IZUMITELJ TESLA			
			JEČMEN-ČEK S FIŽOLOM			FR. PISA-TELJ, NAD-REALIST (LOUIS)			
ŠTEVNIK									
LJUBKOV IME ZA BABICO			GLEDAL V MOSKVI DELAVSKA ENOTNOST		LAIK, NE-PROFESI-ONALEC	SAMOJEDI SOVJET. KOZMONAVTI (GERMANI)		SLUKAR KLEMEN-ČIČ-MAJ	BOLGAR S-KI KRALJ
AVSTRU. SMUČARSKI SKAKALEC PREIML.				FR. FILM. KOMIK IN REŽISER (JACQUES)			VRSTA ŽITARICE		
ŠPANSKI SPOLNIK		PEROCI AMER. PLOŠČIN-SKA MERA		MOŠ IME AM. FILM. IGRALEC DOUGLAS			DRŽAVA V INDOKINI NEM. PISATELJ (THOMAS)		
VELIKA SKUPINA VIRUSOV			4 RIMSKI KRALJ PIANIST BERTONCELJ		DEL MO-LEKULE ORGAN VIDA		VZDEVEK GOETHE-JEVE MATERE	RENIJ IZRASTEK NA GLAVI	
ZMLETO ŽITNO ZRNJE			JAP. VE-LEMESTO VIKTOR KONJAR			MESTO V ZRN ANTON AŠKERC			
NADALJE-VANJE GESLA									
GORENJSKI GLAS	UKANA, PREVARA			USTANO-VITELJ PERZIJ DRŽAVE		INDUSKI DROBIŽ			

? TRNOVA
 81-2 SANSKI MUST.
 2 CAPLJE

STO POTOVANJS PUTNIKOM - IZBERITE ENO IZBERITE PUTNIK

POTOVANJA PO EVROPI

DRŽAVE ZAHODNE IN SREDNJE EVROPE — 10 dni; ✈, 🚗
AMSTERDAM-BRUXELLES-PARIZ - 7 dni; ✈, 🚗
DUNAJ — 3 dni; 🚗
MODRA DONAVA 5 dni; 🚗
LONDON — 6 dni; ✈
KORZIKA — 8 dni; ✈, 🚗
KLASIČNA ITALIJA — 7 dni; ✈, 🚗
RIM 3 dni; ✈
FIRENZE — RIM 4 dni; ✈, 🚗
RIM — FIRENZE — 5 dni; ✈, 🚗
ITALIJA, KI JE ŠE NE POZNATE — 6 dni; ✈, 🚗
ATENE — 7 dni; ✈
ANTIČNA IN BIZANTINSKA GRČIJA — 8 dni; 🚗
KRF — 5 dni; ✈, 🚗
GRČIJA, KI JE ŠE NE POZNATE — 10 dni; ✈, 🚗
ANTIČNA IN BIZANTINSKA GRČIJA IN KRF — 9 dni; ✈, 🚗
ISTAMBUL — 5 dni; ✈
ISTAMBUL IN MALA AZIJA — 8 dni; ✈, 🚗
ALŽIR IN MAROKO — 10 dni; ✈, 🚗
TUNIS IN ALŽIR — 7 dni; ✈, 🚗
TUNIS IN ALŽIR — 9 dni; ✈, 🚗

UGODNE CENE ZA POTOVANJA V BUDIMPEŠTO, PRAGO, VARŠAVO, KATOWICE...
POPUSTI ZA SKUPINE

MOSKVA — 5 dni; ✈
MOSKVA — LENINGRAD — 8 dni; ✈

POCENI POTOVANJA NA BLIŽNJI VZHOD

KAIRO — 6 dni; ✈
SVETA DEŽELA — EGIPT — IZRAEL — 14 dni; ✈
EGIPT — IZRAEL — 9 dni; ✈
POT V DEŽELO FARAONOV — 9 dni; ✈
KAIRO — JERUZALEM — SVETA KATERINA — 10 dni; ✈
VELIKA EGIPTOVSKA TURA — 11 dni; ✈

CIPER 8 dni letalo

Kot posebno ugodnost pri odpiranju naše poslovalnice na Bledu vam nudimo poceni počitnice ob koncu poletja na otoku sonca, peščenih plaž, čistega morja.

Odhodi: 19., 26. oktober
2., 9., 16., 23. november
7., 14., 21. december
11., 18., 25., januar
1., 8., 15., 22. februar
1., 8., 15., 22., 29. marec

CENA (odhodi iz Ljubljane) 175 USD (v dinarjih po tečaju 7 dni pred odhodom)
90 USD (v efektivni ali potovalnih čekih izključno na dolarski iznos)
Popusti za otroke!

Tudi Novo leto je vse bližje. Če bi radi preživeli najdaljšo noč na otoku zelenja in cvetja, nas pokličite.

POTOVANJA PO CELEM SVETU

INDIJA-SRI LANKA-TAJLAND — 14 dni
JODRANIJA — IZRAEL — 9 dni
PEKING IN DANTUNG — 10 dni
PEKING — LUJAND — HSIAN — 10 dni
STARA MESTA KITAJSKE — 10 dni
KITAJSKA — HONG KONG — SINGAPUR — TAJLAND — 20 dni
TAJLAND — INDONEZIJA — SINGAPUR — 13 dni
TAJLAND — FILIPINI — MALAEIJA — INDONEZIJA — SINGAPUR — 18 dni
INDIJA — TAJLAND — SINGAPUR — 15 dni
TAJLAND — SINGAPUR — 11 dni
TAJLAND — SINGAPUR — 13 dni
TAJLAND — MALEZIJA — SINGAPUR — 11 dni
TAJLAND — MALEZIJA — SINGAPUR — 18 dni
MALEZIJA — SINGAPUR — 10 dni
MALEZIJA — SINGAPUR — INDONEZIJA — 10 dni
SINGAPUR — INDONEZIJA — 10 dni
SINGAPUR — 10 dni
MALEZIJA — INDONEZIJA — SINGAPUR — 17 dni
KITAJSKA — HONG KONG — TAJLAND — 13 dni
VELIKA MEHIŠKA TURA IN FLORIDA — 18 dni
LOS ANGELES — LAS VEGAS — SAN FRANCISCO — 18 dni

NUDIMO
VSE STORITVE
RENT A CAR

Poleg tega organiziramo prevoze po domovini in tujini, šolske prevoze, sindikalne izlete po konkurenčnih cenah. Podrobnejše informacije lahko dobite po telefonu 064 77-591 ali v naši poslovalnici v hotelu GOLF, Cankarjeva 4 na Bledu

NOVO - NAJNOVEJŠE PUTNIK ZA NOVE GENERACIJE!

**MERKUR
KRANJ**

HIŠNA KOMUNIKACIJSKA NAPRAVA

Hišna komunikacijska naprava (domofon) služi za komuniciranje v stanovanjskih hišah med vhodom in stanovanjem in med posameznimi stanovanji.

AKCIJSKA PRODAJA

od 13. - 31. 10. 1989
v večini Merkurjevih
trgovin z elektriko
materialom.

30 % POPUSTA

PRENAPETOSTNA ZAŠČITA

prenapetostni filter

prenapetostni TV filter

prenapetostni filtri ščitijo vašo audio, video in računalniško opremo pred prenapetostnimi pojavi iz električnega omrežja in antenske napeljave.

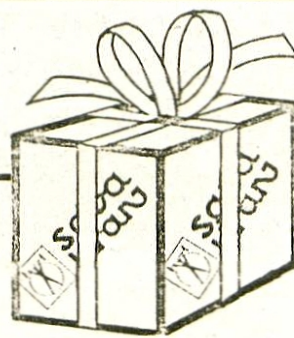
Diferencialna vtičnica in vtikač

služita kot dodatna zaščita pred dotikom delov pod napetostjo; avtomatski izklop stikala vas rešuje pred nesrečo.

PRIKAZ DELOVANJA V PRODAJALNI DOM NAKLO

*pravi ljudje na
pravih mestih*

PO KVALITETI NAS BOSTE SPOZNALI!

Sava Kranj bo dne 26. oktobra 1989 ob 12. uri odprla prenovljeno, sodobno opremljeno prodajalno v Kranju, Gregorčičeva 10.

Vabimo vas na ogled in k nakupu. Ponudili vam bomo vse, kar izdelujemo v Savi Kranj, pa tudi vrsto drugih izdelkov, ki sodijo zraven.

**Sava
Kranj**

64000 Kranj, Škofjeloška c. 6, Jugoslavija
tel.: 064-25-461, 25-561
telex: 34516 Sava yu, telefax: 38 64 21095

V PONEDELJEK, 23. OKTOBRA 1989,

POSLOVNI DAN MEBLA V KOKRI

V VELEBLAGOVNICI
GLOBUS KRANJ
NA ODDELKU
S POHIŠTVOM,
S PRIČETKOM
OB 12. URI

ARTELJE T 2

**INFORMACIJE, SVETOVANJE IN
ODGOVORI NA
VAŠA VPRAŠANJA**

Kokra

ALPETOUR

SOZD Alpetour Škofja Loka razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta ALPETOUR — PODJETJE ZA OBNAVLJANJE AVTOPLAŠČEV ŠKOFJA LOKA dela in naloge

DIREKTORJA PODJETJA

Poleg pogojev, predpisanih v 59. čl. zakona o podjetjih in pogojev iz družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima VII. st. (visoko) strokovne izobrazbe tehniške ali ekonomske smeri.
- da ima najmanj pet let delovnih izkušenj pri vodenju podjetja
- da ima potrebne organizacijske in vodstvene sposobnosti

Za opravljanje razpisanih del in nalog bo izbrani kandidat imenovan za 4 leta z možnostjo ponovnega kandidiranja.

Pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati dostavijo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: SOZD Alpetour Škofja Loka, Titov trg 4 b, kadrovskega sektorja, z oznako »za razpisno komisijo«.

Delavski svet bo o izbiri kandidata določil v 60 dneh po razpisnem roku. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po izbiri.

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja pa ALPETOUR — PODJETJE ZA OBNAVLJANJE AVTOPLAŠČEV ŠKOFJA LOKA objavlja prosta dela oz. naloge

ČISTILKE za nedoločen čas

Pogoji:

- zaključena osnovna šola in 6 mesecev delovnih izkušenj.

Poskusno delo je 1 mesec. Delo se opravlja v popoldanskem času.

SAMOSTOJNEGA KNJIGOVODJE za določen čas (nadmestje delavke na porodniškem dopustu)

Pogoji:

- V. st. ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj
- znanje strojepisja

Poskusno delo je 2 meseca. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovskega sektorja v Škofji Loki. Titov trg 4 b — 8 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obveščili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

murka

Trgovina na drobno in debelo p. o.
Lesce, Alpska c. 62

Po sklepu delavskega sveta DO z dne 5. 10. 1989 razpisujemo

JAVNO DRAŽBO

za prodajo treh poslovnih lokalov na Jesenicah. Površine:

- a) lokal I. — 62,30 m²
- b) lokal II. — 71,35 m²
- c) lokal III. — 60,75 m²

Cena lokala I. je 47.000.000 din za m², lokalov II. in III. pa 40.000.000 din za m².

Kavcijo za sodelovanje na dražbi v višini 10 % cene je treba plačati z ustreznim čekom, pologom gotovine ali potrdilom o nakazilu na žiro račun prodajalca, ki je 51540-601-16247. Kupec mora plačati celotno kupnino v 8 dneh po končani dražbi. Plačano kavcijo štejemo v kupnino. Rok za sklenitev pogodbe je 15 dni po javni dražbi.

Neuspelemu ponudniku bomo vrnili kavcijo. Prometni davek po odmeri plača kupec.

Dražba bo dne 25. 10. 1989 ob 9. uri v poslovni stavbi Murke, na Alpski 62.

Ogled lokalov in posredovanje potrebnih informacij bo 24. 10. 1988 med 9. in 12. uro.

Ob dnevu mrtvih vas vabimo v naše cvetličarne, kjer vam bomo prvič in edini ponudili samopostrežno trgovino aranžmajev za grobove. Od 15. 10. 1989 dalje bomo sprejemali prednaročila, od 28. 10. 1989 dalje pa si boste lahko naročene aranžmaje izbrali na razstavnem prostoru. Aranžmaje lahko naročite v cvetličarnah:

Zlato polje, Cesta JLA 11, (tel. 22-737)
Rožmarin, Maistrov trg, (tel. 21-224)
Maja, Planina, (tel. 35-787)
Pino, Stražišče, Križnarjeva pot 4, (tel. 21-600)

Priporočamo se za naročila!

**MERCATOR-KŽK GORENJSKE KRANJ
TOZD KMETIJSTVO**

TRGOVINA IN STORITVE
p. o., KRANJ, Koroška c. 1

TRGOVINA NA DROBNO

objavlja prosta dela in naloge

POMOČNIKA POSLOVODJE V PRODAJALNI ELEKTRO V RADOVLJICI

Pogoji:

- VK iz bobrazba (V. stopnja) poslovodske smeri
- 3-5 let delovnih izkušenj
- dvomesečno poskusno delo
- delovno razmerje za nedoločen čas

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh od objave na naslov: MERKUR - trgovina in storitve, p. o. Kranj, Koroška c. 1, za kadrovske-socialno službo.

Kandidate bomo o izboru obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa samoupravnega organa.

KMETIJSKA ZADRUGA p. o. ŠKOFJA LOKA

Kmetijska zadruga Škofja Loka oddaja v najem tri (3) medsebojno povezane prostore

v I. nadstropju v zadrugnem domu Gorenja vas v skupni izmeri cca 100 m².

Interesenti za najem naj se oglasijo osebno ali pismeno na upravi Kmetijske zadruge Škofja Loka, Jegorovo predmestje 21.

PETROL

TOE KRANJ

Cenjene stranke obveščamo, da bo bencinski servis VOKLO II (v vozni smeri LJ — KR) zaradi nujnih vzdrževalnih del ZAPRT od 23. oktobra predvidoma 10 dni.

Zahvaljujemo se za razumevanje!

DELOVNI
KOLEKTIV
TOVARNE OBUTVE
ALPINA ČESTITA
VSEM
DRUŽBENOPOLITI-
ČNIM
ORGANIZACIJAM,
POSLOVNIM
PRIJATELJEM IN
KRAJANOM ZA
KRAJEVNI
PRAZNIK ŽIROV.

alpina®
TOVARNA OBUTVE ŽIRI,
Strojarska 2 n. sol. o., 64226 ŽIRI

KRAJEVNA SKUPNOST ŽIRI
ČESTITA KRAJANOM IN DELOVNIM
KOLEKTIVOM ZA KRAJEVNI
PRAZNIK ŽIROV TER JIM ŽELI
VNAPREJ ŠE VEČ DELOVNIH
USPEHOV

zoliks
PODJETJE LAHKE OBUTVE
p. o. Strojarska 12, Žiri
Tel.: 064-69-332

OB KRAJEVNEM
PRAZNIKU DELAVCI
POLIKSA, PODJETJA
LAHKE OBUTVE,
ČESTITAJO ŽIROVCEM IN
JIM ŽELIJO ŠE VELIKO
DELOVNIH USPEHOV.

kmetijsko
gozdarska
zadruga
MERCATOR — SORA
P.O. 64226 ŽIRI

DELOVNIM LJUDEM, POSLOVNIM
PRIJATELJEM, ODJEMALCEM,
POTROŠNIKOM IN
KOOPERANTOM ČESTITAMO ZA
KRAJEVNI PRAZNIK ŽIROV TER
SE PRIPOROČAMO ZA
NADALJNJE SODELOVANJE.

SOZD Mercator
n. sud. o.

ČESTITKE OB KRAJEVNEM PRAZNIKU

etiketa žiri

POSTAJAMO NEPOGREŠLIVI !!
PRISOTNI SMO PRI VAS DOMA, V SOLI
NA DELOVNEM MESTU, PRI ŠPORTU,
NA ZABAVI, POTOVANJU...
STE NAS ŽE OPAZILI ?

PAPIRNE ETIKETE
ETITAPE
KARTONSKE ETIKETE

ETIPRES PROGRAM
TISKANE TEKSTILNE ETIKETE
SAMOLEPILNE ETIKETE
EMBLEMI IN ŠE...

40 LET

64226 ŽIRI, Industrijska cesta 2, p. p. 7
Telefon: (064) 69-300
Telex: 34505 YU KLADI
Telefax: 3864 69 664 KLADIVAR ŽIRI YU

KLADIVAR

TOVARNA ZA FLUIDNO TEHNIKO

S širokim proizvodnim programom na področju hidravličnih komponent in sistemov, pnevmatskih komponent, sistemov centralnega mazanja, elektromagnetov ter učnih pripomočkov za hidravliko

ČESTITA VSEM KRAJANOM IN POSLOVNIM
PARTNERJEM ZA KRAJEVNI PRAZNIK ŽIROV.

OŠ BRATOV ŽVAN GORJE p. o.
ZGORNJE GORJE

objavlja

JAVNO LICITACIJO

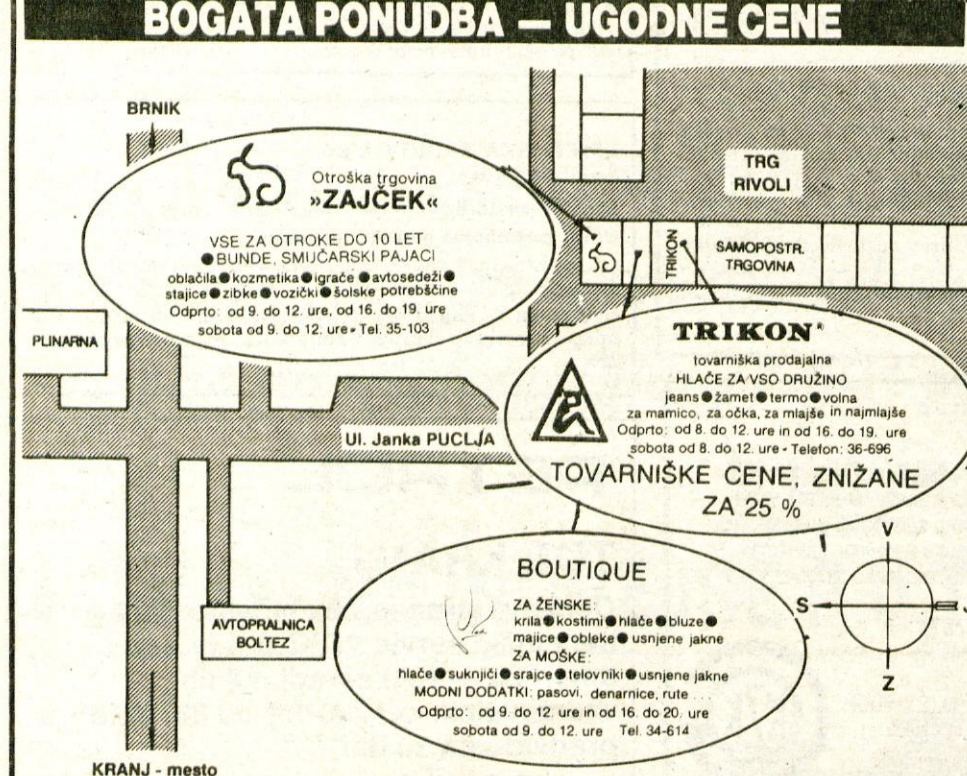
za prodajo osnovnega sredstva
POMIVALNI STROJ KOVINASTROJ GROSUPLJE HPS
70,
serija 2-9, leto izdelave 1982.
Izključna cena 25.000.000.— din
Prometni davek ni vključen v ceno.
Licitacija bo v petek, 27. oktobra od 10. do 12. ure v osnovni šoli. - učilnica za gospodinjstvo. Pomivalni stroj je na vpogled v osnovni šoli 23. do 27. oktobra od 7. do 14. ure. Interesenti morajo do pričetka licitacije oddati ponudbe v zaprti kuverti z oznako »za licitacijo«.
Kupec bo moral kupnino poravnati v 8 dneh po licitaciji in v istem času prevzeti izlicilirani stroj.
Informacije dobite v šoli - telefon 064-77-213.

SE PRIPOROČA
MLIN
V PREDOSLJAH
JOZE DOLHAR

aerodrom ljubljana p. o.
Na podlagi sklepa Delavskega sveta z dne 2. 10. 1989, objavljamo prodajo rentgenske naprave Heimann tip HI-SCAN 11080-40 TS. Izključna cena din 3.464.251.300.-. Informacije po tel. 25-761, Aerodrom Ljubljana.

BOGATA PONUDBA — UGODNE CENE

BRNIK

Otroška trgovina
»ZAJČEK«

VSE ZA OTROKE DO 10 LET
● BUNDE, SMUČARSKI PAJACI
● oblačila ● kozmetika ● igrače ● avtosedeži
● stajice ● zibke ● vozički ● šolske potrebščine
Odprto: od 9. do 12. ure, od 16. do 19. ure
sobota od 9. do 12. ure • Tel. 35-103

PLINARNA

TRG RIVOLI

TRIKON

SAMOPOSTR.
TRGOVINA

TRIKON®
tovarniška prodajalna
HLAČE ZA VSO DRUŽINO
jeans ● žamet ● termo ● volna
za mamico, za očka, za mlajše in najmlajše
Odprto: od 8. do 12. ure in od 16. do 19. ure
sobota od 8. do 12. ure • Telefon: 36-696

TOVARNIŠKE CENE, ZNIŽANE
ZA 25 %

Ul. Janka PUČLJA

BOUTIQUE
ZA ŽENSKO:
krila ● kostimi ● hlače ● bluze ●
majice ● obleke ● usnjene jakne
ZA MOŠKE:
hlače ● suknjiči ● srajce ● telovniki ● usnjene jakne
MODNI DODATKI: pasovi, denarnice, rute
Odprto: od 9. do 12. ure in od 16. do 20. ure
sobota od 9. do 12. ure • Tel. 34-614

AVTOPRALNICA
BOLTEZ

KRANJ - mesto

BOGATA PONUDBA — UGODNE CENE

KAR LAHKO STORIS DANES.
NE ODLASAJ NA JUTRI!

NORDMENDE

Na voljo vam je TV sprejemnik po občutno nižji ceni!

SPECTRA SL 72

barvni TV sprejemnik, stereo (2 x 40 W), Super Planar zaslon 72 cm, Black Matrix, daljinsko upravljanje, prilagojen za kabelski sprejem

prejšnja cena 1595 DEM, sedaj 1295 DEM in okoli 64 % dinarskih dajatev.

emona commerce

tozd globus ljubljana

konsignacijska prodaja:
Ljubljana, Trg revolucije 1, 061/219-107
Maribor, Lesnina, 62311 Hoče, 062/304-697
Novo mesto, Emona-Dolenjka, Kidričev trg 1, 068/22-395

MERKUR
KRANJ

POSODA
BELA TEHNIKA
MALI GOSPODINJSKI APARATI

TV APARATI GORENJE — ISKRA

MOTORJI TOMOS
KOLESA ROG

ROČNO ORODJE
UNIOR

MINIMALNA VREDNOST
NAKUPA 5.000.000.-DIN

VODOINSTALACIJSKI
MATERIAL
CENTRALNO OGREVANJE

30 % POPUSTA

PRI PLAČILU Z
GOTOVINO

OD 12. DO 31. OKTOBRA

ELEKTRIČNO
ROČNO ORODJE
ISKRA — BLACK & DECKER
VARILNI APARATI VARSTROJ

PROIZVODI
ELEKTROELEMENT
IZLAKE

TELEFONSKI
APARATI ISKRA
ANTENE

15 % POPUSTA
ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG
IN PRI PLAČILU S KREDITNO
KARTICO

*pravi ljudje na
pravih mestih*

WERHONIG

CELOVEC, STADELWEG 20 TEL.: 9943-463-33470

GLAVNA CESTA V CELOVEC, DRUGI SEMAFOR DESNO

NAJVEČJI KOROŠKI PROSTOR ZA
RABLJENE AVTOMOBILSKE DELE

IMAMO IZREDNO VELIKO POŠKODOVANIH VOZIL, TUDI
NAJNOVEJŠIH MODELOV, KAR VAM ZAGOTAVLJA, DA DOBITE
ZA VSAK AVTO PO NAJNIŽJI CENI VSAK NADOMESTNI DEL.

VW - AUDI - OPEL - FORD - MERCEDES - RENAULT - PEUGEOT
FIAT - CITROEN - JAPONSKI AVTOMOBILI, ITD...

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Stoječ BOJLER na drva ali elektri-
ko, prodam. ☎ 622-742 15341

Ugodno prodam PEČ za centralno
kurjavo, 25.000 ccal. ☎ 631-698

Prodaj PRALNI STROJ in HLA-
DILNIK, rabljeno. ☎ 061/612-4667

TV sony, ekran 55, prodam.
☎ 79-589 15449

Prodaj 40 odstotkov ceneje PEČ
za etažno centralno kurjavo,
12.000 ccal, PEČ na olje, ŠTEDIL-
NIK na olje, trajnožarečo PEČ in
STROJ za pomivanje posode.
☎ 37-563, popoldne 15454

Poceni prodam malo rabljen ŠTE-
DILNIK kiperbusch, trajnožarečo
PEČ ter PEČ za centralno kurjavo
feroterm, 35.000 ccal. Černilec, Ul.
26. julija 12, Naklo 15459

TRAKTOR torpedo 75 A, skoraj
nov, s prednjim pogonom, prodam
ali zamenjam za manjši traktor,
☎ 068/76-315 15462

Ugodno prodam HLADILNIK.
☎ 37-745 15490

Prodaj motorno NAHRBTNO KO-
SO alpina, ČB TV jasna in KASE-
TOFON sonayo. ☎ 21-194 15493

Ugodno prodam HLADILNIK, 120
litrov. ☎ 34-190 15500

Prodaj 2 termoakumulacijski PE-
ČI AEG, 2 in 4 kilovate in kombini-
rano PEČ za kopalnico. ☎ 22-592

ZAMRZOVALNO SKRINJO, 380 l,
poceni prodam. ☎ 622-165 13401

GOLDPFAND

NAKUP VSEH VRST
ZLATA
(KOSE ZLATA, PRSTANE,
VERIŽICE, OSTANKE
ZLATA, ITD...)

PLAČAMO VAM Z
GARANCIJO NAJBOLJŠO
CENO V AVSTRIJI!

PRODAJA VSEH VRST
ZLATIH IZDELKOV PO
NAJNIŽJIH CENAH,
TUDI PREDELAVA IZ
KOVANCEV JE MOŽNA
NA ŽELJO VAM
POVRNEMO TUDI
PROMETNI DAVEK.

BELJAK
NIKOLAIGASSE 25, Tel.:
9943-4242-26026, (NA
SEVERNI STRANI DRAVE)
ODPRTO: VSAK DAN od 9. -
13. ure, OB PETKIH od 9. - 18.
ure

Prodaj TRAKTOR pasguali, 18
konjskih sil, s plugom.Grilc, Zapu-
že 1/a, Begunje. ☎ 73-207 15507

ITT, ekran 37 cm, barvni, nov, pro-
dam. ☎ 81-325 15508

Prodaj termoakumulacijsko PEČ,
4 kilovate in ČB TV, star 4 leta.
☎ 23-696 15512

Rabljen kombiniran ŠTEDILNIK
gorenje, prodam. ☎ 35-896, po 18
uri 15523

Prodaj HLADILNIK, 200 litrski.
☎ 26-349 15526

Prodaj aparat CO-2, E 180, iskra.
Ivan Pečnik, Sp. Bitnje 27/a, Žabni-
ca 15545

Barvni TV itt, ekran 66 cm, z daljin-
skim upravljanjem, prodam.
☎ 22-463 15551

Nov gospodinjski ŠIVALNI STROJ
pfafl in VIDEOREKORDER toshi-
ba, nujno prodam. ☎ 25-650 15562

Malo rabljen barvni TV shaub lo-
renz, ekran 67 cm, ugodno pro-
dam. ☎ 47-763 15572

Ugodno prodam FOTOAPARAT
zenit, fleš, teleobjektiv in opremo
za temnico. ☎ 23-177 15576

Prodaj SILOKOMBAJN mengele
ali zamenjam za goved. Triplat, Ži-
rovnica 47, ☎ 80-539 15582

Ugodno prodaj kuhinjski ŠTEDIL-
NIK kiperbusch. ☎ 22-534 15594

NAJCENEJŠA IN NAJOPAZNEJŠA
SPREMEMBA SO NOVE

ZAVESE

SVETUJEMO, NABAVIMO,
SEŠIJEMO, MONTIRAMO

JULITA ROZMAN
GORENJSKEGA ODREDA 16
KRANJ
TEL. 064-34156

Prodaj STUDIO GRUNDIG. Parti-
zanska 52, Šenčur 15030

Prodaj trajnožarečo PEČ kiper-
busch. Sajovic, Partizanska 34/a,
Kranj 15599

ŠTEDILNIK gorenje (2 + 4) in traj-
nožarečo PEČ tobi, rabljeno, pro-
dam. ☎ 632-638 15608

Ugodno prodaj VIDEOREKOR-
DER sharp. ☎ 35-364 15611

Prodaj ŠTEDILNIK kiperbusch,
kombiniran BOJLER, PEČ za eta-
žno centralno kurjavo in termoa-
kumulacijsko PEČ, 5 kW. ☎ 21-412
15629

Prodaj PRALNI STROJ obodin,
generalno obnovljen motor, potre-
ben manjšega popravila.
☎ 35-443, popoldne 15633

Prodaj VIDEOREKORDER sharp,
model VC-T 310. ☎ 68-665 15634

Prodaj termoakumulacijsko PEČ,
4,5 kW, rabljena 2 sezoni.
☎ 73-430, v petek ves dan, v sobo-
to dopoldne 15655

Zelo ugodno prodam PEČ za cen-
tralno kurjavo. Informacije na
☎ 66-411 15658

Prodaj 380-litrsko zamrzovalno
SKRINJO. ☎ 28-477 15660

Ugodno prodaj rabljen barvni TV
telefon. ☎ 35-166 15663

Mizarsko KOMBINIRKO hobi 83 in
tračno ŽAGO, vse mio standard,
poceni prodam. Janhar, Hraše 46,
Smlednik 15679

Prodaj rabljen črno-bel TV gore-
nie. ☎ 23-244 15708

Prodaj električni ekspresni apa-
rat za kuhanje kave z mlinčkom
FERRARI-CREMOSA za 2 osebi,
MIKROVALOVNO PEČICO tip
ANITA, še z garancijo, KUHINJ-
SKO NAPO — stensko. Int.
☎ 34-078

Za BMW serijo 3 prodaj vzmeti
— fedra (vse 4), nova zavorna ko-
luta (diska), računalnik, armaturo,
volan, dinamo, glavo motorja za
202, dve zimsko-letni gumi BEST
185/13; eno novo gumo BEST
145/13 in novo UNIROYAL 185/13.
☎ 21-201

GRADBENI
MATERIAL

CISTERNO za olje, kovinska,
5.000-litrsko, prodam. ☎ 44-510
15447

Prodaj 15 vreč APNA. Marjan Do-
lenc, Pot na Jošta 63, Kranj 15450

Cementno OPEKO, rabljena, zelo
poceni prodam. ☎ 633-452 15468

Ugodno prodaj POLKNA, dim. 80
x 210 cm in 90 x 120 cm ter APNO.
☎ 46-670 15474

Prodaj: 14 aluminijastih RADIA-
TORJEV, dvojna balkonska VRA-
TA, večje število notranjih VRAT.
☎ 621-122 15539

Prodaj 15 kosov KLIN-GIPS
PLOŠČ, deb. 12 mm, 15 odstotkov
ceneje. Duplje, ☎ 36-807, ob de-
lavnikih od 20. do 22. ure 15555

Pregradno zastekljeno STENO,
kompletna z vrati, prodam.
☎ 38-675 15566

Prodaj suh smrekov OPAŽ.
☎ 42-069 15583

Prodaj 80 kvad. m. smrekovega
OPAŽA. Miran Oštir, Zasip - Rebri-
8, Bled 15614

Prodaj rabljene STREŠNIKE salo-
nit, dim. 40 x 60 cm. ☎ 33-063
15617

Prodaj dve OKNI ino, dim. 60 x 60
cm, desni. ☎ 58-084 15621

Poceni prodaj dva nova RADIA-
TORJA trika. ☎ 28-642 15636

Ugodno prodaj dvokrilna OKNA,
primerna za tople grede ali drvar-
nico. ☎ 38-498, popoldne 15666

Prodaj 10 kosov ŠPIROVCEV,
dolžina 7 m in 2 kub. m. DESK, li.
vrste. ☎ 40-585 15688

Prodaj 2.000 kosov rabljene stre-
šne OPEKE špičak. Cena ugodna.
☎ 57-544 15689

Prodaj večjo količino smrekove-
ga OPAŽA, I. kvaliteta. ☎ 25-107
15692

Prodaj 1 kub. m. suhih hrastovih
PLOHOV, 3 kose iveral PLOŠČ,
deb. 18 mm in 2 kosa lesomal
PLOŠČI. ☎ 58-231 ali 58-225 15695

Ugodno prodaj 500 kg POLIETI-
LENA, nizka gostota in večjo koli-
čino OG OBJEMK, dvojne.
☎ 74-084 15700

POSESTI

KMETIJSKO ZEMLJIŠČE na Bregu
pri Žirovnici in KMETIJSKO ZEM-
LJIŠČE v Sečovljah pri Portorožu,
prodaj. Informacije na ☎ 88-670
15451

Oddaj GARAZO na Planini v Kra-
nju. ☎ 34-892 15466

V Dupljah prodaj zazidljivo PAR-
CELO, 890 kvad. m., z lokacijsko
dokumentacijo. Šifra: GORENJ-
SKA 15467

Prodaj takoj vseljivo Hišo. Gore-
njesavska 55, Kranj 15482

Prodaj ali zamenjam GARAZO na
Zlatem polju za Planino. ☎ 35-876
15616

BIBO

TRGOVINA
Jaka Platiše 13, Kanj
Tel.: 36-995

OTROŠKE ZIMSKE JEANS
JAKNE UNIVERSALE OD
2.060.000.- DALJE. OTROŠKE
PIŽAME OD 195.000.- DALJE.
OTROŠKE POLO SRAJČKE 100
% BOMBAŽ OD 390.000.-
DALJE.

NA ZALOGI JE VELIKA IZBIRA
ŽENSKIH PULOVERJEV
TOVARNE SEŽANA PO
UGODNIH CENAH.

LOKALI

Oddaj v najem GOSTIŠČE na
Gorenjskem z obveznim odkupom
inventarja. Šifra: PRILOŽNOST
15533

V najem vzajem LOKAL ali sta-
rejšo hišo za trgovsko - živilsko
dejavnost na območju Radovljica,
Lesce, Bled Šifra: ŠPECERIJA
15535

STAN.OPREMA

Prodaj dobro ohranjeno SPANI-
CO in DNEVNO SOBO. Zaplotnik,
Trstenik 42, Golnik 15465

Prodaj SEDEŽNO GARNITURO
(dvosed, enosed, kotni element)
staro 2 leti. ☎ 43-040 15513

Prodaj SPALNICO, KAVČ in ku-
hinjski kuppersbusch. ☎ 24-204
15517

Prodaj novo, še zapakirano DNE-
VNO SOBO forma meblo, za polo-
vično ceno. ☎ 49-037, od 15 do 20
ure 15529

Tridelno KREDENCO, kotno KLOP,
delovno MIZO in SKLEDNIK, vse
masivni bor, ugodno prodam.
☎ 40-048 15534

Ugodno prodaj SEDEŽNO GAR-
NITURO (rjava - beige), ☎ 74-391
15541

Prodaj JOGI POSTELJO meblo,
dim. 180 x 200 cm in okroglo MI-
ZO, oboje staro 1 leto. Rehberger,
Kokrškega odr. 11, Kranj,
☎ 42-734 15573

Prodaj kuhinjske ELEMENTE z
dvojnim pomivalnim koritom.
☎ 66-739 15589

Prodaj KAVČ in dva FOTELJA.
Razgledna 30, Bled, ☎ 77-272
15618

Prodaj dobro ohranjeno SPALNI-
CO (ni iverka). ☎ 33-392 15632

POHIŠTVO za dnevno sobo - Bar-
bara, zelo poceni prodam.
☎ 28-055 15645

Prodaj blejski kmečki salon - glo-
boko rezljano starinsko POHI-
ŠTVO altdoitsch, s krajevnimi in
kulturnimi motivi (kredenca, miza
s stoli, omare, komoda).
☎ 061/579-947 15652

STANOVANJA

Študentka, nekadilka, nujno išče
SOBO v Kranju ali okolici. Karmen
Mikolič, Dobovec 40/a, 61423 Do-
bovec 15453

Nudim brezplačno SOBO za po-
moč starejši osebi. Ponudbe na
☎ 632-585 15458

Dve dekleti iščeta SOBO, s soupo-
rabo kopalnice. ☎ 25-024 15460

Prodaj enosobno STANOVANJE
v Škofji Loki, 38 kvad.m. Informa-
cije na ☎ 622-943, popoldan 15502

Zaradi novogradnje prodaj eno-
sobno STANOVANJE, 48 kvad.m.,
z vrtom. Vseljivo prihodnje leto.
Cena 45.000 DEM. Počič, Suška 17,
Škofja Loka 15538

**nismo popolni
gostilna sejem**
ampak se trudimo

Kranj, Stara c. 25,
tel.: 21-890

**Dnevno vam nudimo
morske jedi, divjačino in
ostale dobrote.**

**Pripravljamo poročna
kosila in večerje,
obletnice, svečana kosila,
ipd.**

**Gostilna je odprta med
tednom od 10. do 22. ure,
ob sobotah pa od 19. do
23. ure. Nedelja: zaprto.
SE PRIPOROČAMO!**

Centralno ogrevano 1-sobno STANOVANJE ali večjo GARSONJERO z balkonom v Kranju, vzamem za stalno v najem. Naslov v oglašnem oddelku. 15565

Opremljeno in ogrevano SOBO oddam dekletu. 25-575 15602

Zamenjam 1-sobno družbeno STANOVANJE v Kranju, v pritličju, s telefonom, centralna kurjava, topla voda za večje, v Kranju. Informacije na 26-486 15647

VOZILA

Prodajam SUZUKI RM 125, maj 1987. Perčič, Partizanska cesta 40, Kranj 15415

Prodajam LADO 1500 SL, letnik 1979. Cena 2.700 DEM. 81-947 15415

Prodajam ohranjen VW 1200 J, letnik 1976, registriran do oktobra 1990. Sajovic, Partizanska c. 34/a, Kranj 15416

Prodajam Z 750 LE, letnik 1981. Dunja Podpečan, Sv. Duh 165, Škofja Loka 15444

Prodajam JUGO 45, letnik 1986 ali JUGO 1.1 GX, letnik 1988. 78-782 15445

Prodajam JEEP uvaz. Cena po dogovoru. 79-862 15448

BUGY VW 1600, 85 km, zelo atraktiven, poceni prodajam ali zamenjam za cenejši avto. 45-481 15455

HONDO 125 cross in SUZUKI 125 cross, nevožena na dirkah, poceni prodajam. 45-481 15456

Ugodno prodajam Z 101, letnik 1987. 73-768 15469

Prodajam zelo dobro ohranjen GOLF, letnik 1982. Ogled možen v soboto dopoldne, do 12. ure. Marija Nikolov, Cankarjeva 46, Radovljica 15471

Prodajam VW hrošč, letnik 1974. Vojko Mali, 46-227 15472

Ugodno prodajam 4 GUME mische-lin, dim. 165 R 14 NX TL in otroško KOLO za 4 do 6 let. 621-995 15473

Prodajam R 4, letnik 1983. Cundrič, Poljšica 25, Zg. Gorje 15476

Prodajam GOLF caddy diesel, letnik 1984. 78-686 15477

GOLF JX, letnik 1986, prodajam. 51-606 15480

Ugodno prodajam GOLF diesel, letnik 1987, registriran do oktobra 1990 in OPEL kadet 1,2 D, letnik 1980. 69-719 15486

Z 101 GTL 55, prva registracija leta 1984, prevoženih 38.000 km, prodajam. 26-940 15487

Prodajam FIAT 126 P, letnik 1980, dobro ohranjen, za 1700 DEM. Informacije na 52-338 15491

Prodajam UNO 45 S, star 2 leti. 33-290 15492

Ugodno prodajam neregistrirano SKODO 120 LS, letnik 1980, z rezervnimi deli. 25-009, popoldan 15495

Ugodno prodajam karambolirano LADO 1500, staro 1 leto. Ponjavič, Tomšičeva 68, Jesenice 15495

Prodajam DIANO, letnik 1980. Knežević, Predvor 68/c (bloki) 15498

Prodajam GOLF JGL diesel, S paket, marec 1985, 50.000 km. 52-034 15501

Prodajam OPEL COMODORE, letnik 1982 ali menjam za manjši avto. 33-851 15503

Prodajam GOLF J, letnik 1977. Kodrič, Finžgarjeva 20, Lesce 15503

Prodajam Z 750, letnik 1979. Krumpetar, Cesta na Brdo 6, Kranj 15509

R 5 TL, letnik 1979, odlično ohranjen, prodajam. Fende, Pokopališča 3, Kranj, Kokrica 15509

Prodajam Z 101 GTL 55, letnik 1986, prevoženih 44.000 km. Informacije na 633-482, popoldne 15511

Prodajam JUGO 45 A, letnik 1987. 35-029 15515

Prodajam VW 1300, letnik 1971, registriran do 13.10.1990. Britof 359, Kranj 15516

Študent nujno prodajam AUDI, 80 LS, letnik 1977/6. Ogled vsak dan, razen ponedeljka do 10 ure. Bje-lorik, Študentski dom Kidričeva 53, Kranj 15520

Prodajam ZASTAVA 101, letnik 1976. Bubuljevski Ljubče, Janeza Puharja 2/I. 15520

Prodajam Z 750 LE, letnik 1981. Dunja Podpečan, Sv. Duh 165, Škofja Loka 15444

Prodajam JUGO 45, letnik 1986 ali JUGO 1.1 GX, letnik 1988. 78-782 15445

Prodajam JEEP uvaz. Cena po dogovoru. 79-862 15448

BUGY VW 1600, 85 km, zelo atraktiven, poceni prodajam ali zamenjam za cenejši avto. 45-481 15455

HONDO 125 cross in SUZUKI 125 cross, nevožena na dirkah, poceni prodajam. 45-481 15456

Ugodno prodajam Z 101, letnik 1987. 73-768 15469

Prodajam zelo dobro ohranjen GOLF, letnik 1982. Ogled možen v soboto dopoldne, do 12. ure. Marija Nikolov, Cankarjeva 46, Radovljica 15471

Prodajam VW hrošč, letnik 1974. Vojko Mali, 46-227 15472

Ugodno prodajam 4 GUME mische-lin, dim. 165 R 14 NX TL in otroško KOLO za 4 do 6 let. 621-995 15473

Prodajam R 4, letnik 1983. Cundrič, Poljšica 25, Zg. Gorje 15476

Ugodno prodajam Z 750, neregistrirana, v voznem stanju, lahko tudi po delih. Zgornje Duplje 9 15521

Prodajam Z 101, letnik 1984. 34-326 15522

Prodajam DIANO, letnik 1980, brezhibno. 51-839, popoldan 15524

Prodajam JUGO 45 koral, star 7 mesecev. 66-970 15525

Prodajam VISO super E, letnik 1983, zelo dobro ohranjen. 85-379 15526

GOLF, letnik 1979, 60.000 km, garaziran, dobro ohranjen, ugodno prodajam. Franko, Oprešnikova 37, Kranj, od 15 ure dalje 15528

Ugodno prodajam 126 K. 58-332 15529

Prodajam GOLF JGL, letnik november 1981. Ogled popoldne. Marčan, Ul. 1. avgusta 11, Kranj 15549

Prodajam R 4 GTL po delih. 51-264 15550

LADO 1300 S, letnik 1987, prodajam. 40-046 15552

Prodajam dobro ohranjen VW 1200, letnik 1975, prevoženih 80.000 km. Ogled popoldne. Cena po dogovoru. Janko Mezek, Hotavlje 82, Gorenja vas 15553

Prodajam KOMBI imv, letnik 1981, obnovljen. 39-809 15556

R 4 TLS, letnik 1979, 2. lastnik, motor po generalni, registriran do marca 1990, nujno prodajam. Marič, Golniška 29, Kranj - Kokrica 15559

Prodajam R 4 TL, letnik 1978, registriran do maja 1990. 622-984, popoldne 15560

Zelo lepo ohranjenega GOLFA JGL, letnik 1981, prevoženih 55.000 km, prodajam. 621-007 15561

Prodajam Z 101 konfort, letnik 1981. Informacije na 82-074, v petek, od 15. do 20. ure, v soboto cel dan. 15562

Prodajam VISO super E, letnik 1983, zelo dobro ohranjen. 85-379 15526

GOLF, letnik 1979, 60.000 km, garaziran, dobro ohranjen, ugodno prodajam. Franko, Oprešnikova 37, Kranj, od 15 ure dalje 15528

Ugodno prodajam 126 K. 58-332 15529

Prodajam GOLF JGL, letnik november 1981. Ogled popoldne. Marčan, Ul. 1. avgusta 11, Kranj 15549

Prodajam R 4 GTL po delih. 51-264 15550

LADO 1300 S, letnik 1987, prodajam. 40-046 15552

Prodajam dobro ohranjen VW 1200, letnik 1975, prevoženih 80.000 km. Ogled popoldne. Cena po dogovoru. Janko Mezek, Hotavlje 82, Gorenja vas 15553

Prodajam KOMBI imv, letnik 1981, obnovljen. 39-809 15556

R 4 TLS, letnik 1979, 2. lastnik, motor po generalni, registriran do marca 1990, nujno prodajam. Marič, Golniška 29, Kranj - Kokrica 15559

Prodajam R 4 TL, letnik 1978, registriran do maja 1990. 622-984, popoldne 15560

Zelo lepo ohranjenega GOLFA JGL, letnik 1981, prevoženih 55.000 km, prodajam. 621-007 15561

Prodajam Z 101 konfort, letnik 1981. Informacije na 82-074, v petek, od 15. do 20. ure, v soboto cel dan. 15562

Prodajam VISO super E, letnik 1983, zelo dobro ohranjen. 85-379 15526

GOLF, letnik 1979, 60.000 km, garaziran, dobro ohranjen, ugodno prodajam. Franko, Oprešnikova 37, Kranj, od 15 ure dalje 15528

Ugodno prodajam 126 K. 58-332 15529

Prodajam GOLF JGL, letnik november 1981. Ogled popoldne. Marčan, Ul. 1. avgusta 11, Kranj 15549

Prodajam R 4 GTL po delih. 51-264 15550

LADO 1300 S, letnik 1987, prodajam. 40-046 15552

Prodajam dobro ohranjen VW 1200, letnik 1975, prevoženih 80.000 km. Ogled popoldne. Cena po dogovoru. Janko Mezek, Hotavlje 82, Gorenja vas 15553

Prodajam KOMBI imv, letnik 1981, obnovljen. 39-809 15556

R 4 TLS, letnik 1979, 2. lastnik, motor po generalni, registriran do marca 1990, nujno prodajam. Marič, Golniška 29, Kranj - Kokrica 15559

Prodajam R 4 TL, letnik 1978, registriran do maja 1990. 622-984, popoldne 15560

Zelo lepo ohranjenega GOLFA JGL, letnik 1981, prevoženih 55.000 km, prodajam. 621-007 15561

Prodajam Z 101 konfort, letnik 1981. Informacije na 82-074, v petek, od 15. do 20. ure, v soboto cel dan. 15562

Prodajam VISO super E, letnik 1983, zelo dobro ohranjen. 85-379 15526

GOLF, letnik 1979, 60.000 km, garaziran, dobro ohranjen, ugodno prodajam. Franko, Oprešnikova 37, Kranj, od 15 ure dalje 15528

Ugodno prodajam 126 K. 58-332 15529

Prodajam GOLF JGL, letnik november 1981. Ogled popoldne. Marčan, Ul. 1. avgusta 11, Kranj 15549

Prodajam R 4 GTL po delih. 51-264 15550

LADO 1300 S, letnik 1987, prodajam. 40-046 15552

Prodajam dobro ohranjen VW 1200, letnik 1975, prevoženih 80.000 km. Ogled popoldne. Cena po dogovoru. Janko Mezek, Hotavlje 82, Gorenja vas 15553

Prodajam KOMBI imv, letnik 1981, obnovljen. 39-809 15556

R 4 TLS, letnik 1979, 2. lastnik, motor po generalni, registriran do marca 1990, nujno prodajam. Marič, Golniška 29, Kranj - Kokrica 15559

Prodajam R 4 TL, letnik 1978, registriran do maja 1990. 622-984, popoldne 15560

Zelo lepo ohranjenega GOLFA JGL, letnik 1981, prevoženih 55.000 km, prodajam. 621-007 15561

Prodajam Z 101 konfort, letnik 1981. Informacije na 82-074, v petek, od 15. do 20. ure, v soboto cel dan. 15562

Prodajam VISO super E, letnik 1983, zelo dobro ohranjen. 85-379 15526

GOLF, letnik 1979, 60.000 km, garaziran, dobro ohranjen, ugodno prodajam. Franko, Oprešnikova 37, Kranj, od 15 ure dalje 15528

Ugodno prodajam 126 K. 58-332 15529

Prodajam GOLF JGL, letnik november 1981. Ogled popoldne. Marčan, Ul. 1. avgusta 11, Kranj 15549

Prodajam R 4 GTL po delih. 51-264 15550

LADO 1300 S, letnik 1987, prodajam. 40-046 15552

Prodajam dobro ohranjen VW 1200, letnik 1975, prevoženih 80.000 km. Ogled popoldne. Cena po dogovoru. Janko Mezek, Hotavlje 82, Gorenja vas 15553

Prodajam KOMBI imv, letnik 1981, obnovljen. 39-809 15556

R 4 TLS, letnik 1979, 2. lastnik, motor po generalni, registriran do marca 1990, nujno prodajam. Marič, Golniška 29, Kranj - Kokrica 15559

Prodajam R 4 TL, letnik 1978, registriran do maja 1990. 622-984, popoldne 15560

Zelo lepo ohranjenega GOLFA JGL, letnik 1981, prevoženih 55.000 km, prodajam. 621-007 15561

Prodajam Z 101 konfort, letnik 1981. Informacije na 82-074, v petek, od 15. do 20. ure, v soboto cel dan. 15562

Prodajam VISO super E, letnik 1983, zelo dobro ohranjen. 85-379 15526

GOLF, letnik 1979, 60.000 km, garaziran, dobro ohranjen, ugodno prodajam. Franko, Oprešnikova 37, Kranj, od 15 ure dalje 15528

Ugodno prodajam 126 K. 58-332 15529

Prodajam GOLF JGL, letnik november 1981. Ogled popoldne. Marčan, Ul. 1. avgusta 11, Kranj 15549

Prodajam R 4 GTL po delih. 51-264 15550

LADO 1300 S, letnik 1987, prodajam. 40-046 15552

Prodajam dobro ohranjen VW 1200, letnik 1975, prevoženih 80.000 km. Ogled popoldne. Cena po dogovoru. Janko Mezek, Hotavlje 82, Gorenja vas 15553

Prodajam KOMBI imv, letnik 1981, obnovljen. 39-809 15556

R 4 TLS, letnik 1979, 2. lastnik, motor po generalni, registriran do marca 1990, nujno prodajam. Marič, Golniška 29, Kranj - Kokrica 15559

Prodajam R 4 TL, letnik 1978, registriran do maja 1990. 622-984, popoldne 15560

Zelo lepo ohranjenega GOLFA JGL, letnik 1981, prevoženih 55.000 km, prodajam. 621-007 15561

Prodajam Z 101 konfort, letnik 1981. Informacije na 82-074, v petek, od 15. do 20. ure, v soboto cel dan. 15562

Prodajam VISO super E, letnik 1983, zelo dobro ohranjen. 85-379 15526

GOLF, letnik 1979, 60.000 km, garaziran, dobro ohranjen, ugodno prodajam. Franko, Oprešnikova 37, Kranj, od 15 ure dalje 15528

Ugodno prodajam 126 K. 58-332 15529

Prodajam GOLF JGL, letnik november 1981. Ogled popoldne. Marčan, Ul. 1. avgusta 11, Kranj 15549

Prodajam R 4 GTL po delih. 51-264 15550

LADO 1300 S, letnik 1987, prodajam. 40-046 15552

Prodajam dobro ohranjen VW 1200, letnik 1975, prevoženih 80.000 km. Ogled popoldne. Cena po dogovoru. Janko Mezek, Hotavlje 82, Gorenja vas 15553

Prodajam KOMBI imv, letnik 1981, obnovljen. 39-809 15556

R 4 TLS, letnik 1979, 2. lastnik, motor po generalni, registriran do marca 1990, nujno prodajam. Marič, Golniška 29, Kranj - Kokrica 15559

Prodajam R 4 TL, letnik 1978, registriran do maja 1990. 622-984, popoldne 15560

Zelo lepo ohranjenega GOLFA JGL, letnik 1981, prevoženih 55.000 km, prodajam. 621-007 15561

Prodajam Z 101 konfort, letnik 1981. Informacije na 82-074, v petek, od 15. do 20. ure, v soboto cel dan. 15562

Prodajam VISO super E, letnik 1983, zelo dobro ohranjen. 85-379 15526

GOLF, letnik 1979, 60.000 km, garaziran, dobro ohranjen, ugodno prodajam. Franko, Oprešnikova 37, Kranj, od 15 ure dalje 15528

Ugodno prodajam 126 K. 58-332 15529

Prodajam GOLF JGL, letnik november 1981. Ogled popoldne. Marčan, Ul. 1. avgusta 11, Kranj 15549

Prodajam R 4 GTL po delih. 51-264 15550

LADO 1300 S, letnik 1987, prodajam. 40-046 15552

Prodajam dobro ohranjen VW 1200, letnik 1975, prevoženih 80.000 km. Ogled popoldne. Cena po dogovoru. Janko Mezek, Hotavlje 82, Gorenja vas 15553

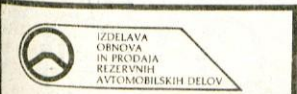
Prodajam KOMBI imv, letnik 1981, obnovljen. 39-809 15556

R 4 TLS, letnik 1979, 2. lastnik, motor po generalni, registriran do marca 1990, nujno prodajam. Marič, Golniška 29, Kranj - Kokrica 15559

Prodajam R 4 TL, letnik 1978, registriran do maja 1990. 622-984, popoldne 15560

Zelo lepo ohranjenega GOLFA JGL, letnik 1981, prevoženih 55.000 km, prodajam. 621-007 15561

Prodajam Z 101 konfort, letnik 1981. Informacije na 82-074, v petek, od

STANE PLESTENJAK
JAKA PLATIŠE 13
64000 KRANJ
TEL.: 064/36-238

CENJENE KUPCE
OBVEŠČAMO, DA 21. OKTOBRA OB 8. URI ODPIRAMO TRGOVINO Z NOVI MI IN OBNOVLJENIMI AVTO DELI.

DELOVNI ČAS:
OB DELOVNIH OD 14. DO 19. URE,
OB SOBOTAH OD 8. DO 12. URE.

Prodaj REGAL una, ŠIVALNI STROJ singer, termoakumulacijsko PEČ, 3,5 kW in francosko POSTELJO. Derviš Nuhanović, Proletarska 3, Tržič 15609

Poceni prodaj barvni TV koerting, star 8 let in približno 140 kvad. m. rabljene strešne KRITINE salonit. Informacije na 21-586 15630

Prodaj AVTOPRIKOLICO, kombinirano PEČ na olje in drva in 3-delni PRTLJAŽNIK za kombi. 632-158 15646

Ugodno prodaj dobro ohranjen AVTOSEDEŽ chicco, okroglo STAJICO, kombiniran otroški VOZIČEK s toplim vložkom, SEDEŽ za kolo, otroškega PAJACA za 2 leti in litoželezno PEČ za centralno kurjavo, 25.000 ccal. Mlakarjeva 4, Kranj 15653

Prodaj klubsko MIZO, dva FOTELJA - florida in MAGNETOFON philips. 38-482 15673

Prodaj MOTORNO KOLO 15 SL, eno zastekljeno in dve nezastekljene OKNI, dim. 120 x 140 cm. Kern, I. Hribarja 6, Cerklje 15686

Prodaj ZIBKO z vložkom, otroško POSTELJO z jogijem in ANTENO za K 10. Rihar, Tekstilna 2, Kranj

KUPIM

Kupim ali vzamem v najem GARAZO v okolici Zlatega polja. 23-130 15518

Kupim suhe smrekove PLOHE, deb. od 50 do 100 mm. Babič, Bistrica 7, Duplje, 70-007 15597

Kupim zazidljivo PARCELO, staro HIŠO ali novo HIŠO v gradnji, 15 km v krogu Kranja. Šifra: GOTOVINA 15680

Kupim rabljeno MREŽO za ograjo. Ahačič, Podljudelj 18, Tržič 15683

Kupim 1 do 2 kub. m. lepih suhih smrekovih COLARIC in 4 do 5 kub. m. svežih smrekovih PLOHOV, deb. 4 cm. 26-466 15698

IZGUBLJENO

15. 10. sem izgubila PRSTAN na kranjskem pokopališču. Poštenega najditelja prosim, da proti nagradi pokliče na 47-279 15592

Na Likozarjevi ulici sem izgubila žensko uro. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi. 26-664

PRIREDTIV

GLASBO za ohceti in silvestrovanje, nudita harmonikar in klarinetist - bobnar. 42-827, Prosenc

Danes, 20. oktobra, ob 20. uri, v Vogljah nastopa DON MENTONI BLUES BAND - "Dobra mrha"

Odbor KUD Poljane vabi na VESE-LICO, v nedeljo, 22. 10. 1989, ob 19. uri v Poljanah nad Škofjo Loko. Igra ansambel STRMINA. Vabljeni!

POZNANSTVA

35-letni moški želi spoznati žensko do 38 let, za skupno življenje. Šifra: RESNO

OBVESTILA

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE v vseh barvah in izvedbah naročite pri: ROLETARSTVO NOGRAŠEK, Milje 13, 64208 Senčur, 061/50-720 14686

Ugodno in kvalitetno IZDELAVA novo ali obnovim obstoječo ELEKTROINSTALACIJO. Jože Benedičič, Prezrenje 22, Podnart. 70-482

ELEKTRO SERVIS - Andrej Čape-lja, Huje 19, Kranj! POPRAVLJAM gospodinjske aparate, pralne stroje, sesalce, mikserje, ročna orodja. Za aparate Elma in Rowenta upoštevam tudi garancijo. Informacije dajem na 37-427, zvečer 15318

VODOVODNE INSTALACIJE (novo na hiši), kot tudi razna popravila, predelave, vam naredim solidno in hitro. 28-427 15378

So vaši nohti poškodovani ali po-grizeni in si želite lepši videz lepih negovanih rok? Oblikujemo in po-daljšujemo vam nohte po najso-dobnejši metodi. Za obisk se pri-poroča: BLANKA KOSELIJ, Zg. Du-plje 41, 48-510 15419

Strokovno in kvalitetno opravljam ELEKTROINSTALATERSKA DELA, popravilo in priključitev električnih naprav, konstruiram in izdelujem elektronska vezja. 36-807, vsak delavnik od 20. do 22. ure 15554

Gasilsko društvo Zg. Brnik, Cerklje, prodaja GASILSKI KOMBI Z 1300, letnik 1975. Ogled vozila je v nedeljo, 22. 10. 1989, od 9. do 13. ure. Kupec - najboljši ponudnik - plača prometni davek! 15604

Za hitro in solidno popravilo vašega pralnega stroja in drugih go-spodinjskih aparatov kličite: SER-VIS GOSPODINJSKIH APARA-TOV - Andrej Žepič, 57-695 ali 57-727 15635

AVTO - NEGA! Hitro, temeljito in po ugodnih cenah vam ročno opremo ZLOŠČIMO in OČISTIMO vaše vozilo. Vrhovnik, Štefeta 15, Kranj - Mlaka 15650

ROLETE, ŽALUZIJE izdeluje, mon-tira in popravlja obrtnik. 26-919 15678

Svarim pred NAKUPOM PREMI-ČNIN, ki jih prodaja moj mož Ja-nez Rozman, iz Hlebc št. 12/9, Les-ce, ker so skupna last in jih sam ne more prodajati. 15684

FOTOGRAF
Janez Žumer

Izdelava fotografij za vse vrste osebnih dokumentov
V DVEH URAH

KRANJ, Partizanska 4.
23-893
(pri Prešernovem gaju)

OSTALO

Prodaj dobro ohranjeno ETAŽNO PEČ za centralno ogrevanje. Vele-sovska c. 24, Senčur

Prodaj drobnji KROMPIR. Vele-sovska c. 17, Senčur

INŠTRUIRAM matematiko in fizi-ko za osnovno in srednjo šolo. An-dreja Pristov, Langusova 7, Rado-vljica, 75-904 15461

Prodaj drobnji KROMPIR za kr-mo. C. 26. julija 48, Naklo 15464

RAZPRODAJA ženske garderobe, št. 38 do 42. Izredna prilagodnost! Moša Pijade 17, stan. 9, Kranj 15470

Prodaj ZELJE v glavah in rdeč KORENJČEK. Škofjeloška 33, Kranj 15475

Prodaj suhe bukova in hrastova DRVA. Bašelj 6, Predvdvor, 45-372 15479

Prodaj bukova DRVA. 622-715 15481

Prodaj ZELJE v glavah. Skokova 8, Kranj, Stražišče 15484

Nov kombiniran VOZIČEK za dvojčke, prodaj. 47-673 15488

INFO-STAN

Računalniško posredovanje informacij o zamenjavi, naku-pu, prodaji, oddaji (brezpla-čno) in najemu stanovanj, hiš, parcel, vikendov, lokalov. Tel. (061) 443-242, od 8. do 14. ure, v soboto od 10. do 12. ure.

Prodaj semensko PŠENICO "no-vosadska rana". 70-055 15657

Poceni prodaj 5 moških OBLEK, št. 104/7. 21-294 15662

INŠTRUIRAM angleščino do III. letnika srednjih šol. Slavec, 38-642 15697

Prodaj krmilno PESO. Pivka 3, Naklo 15702

Prodaj semenski KROMPIR igor in desire ter KROMPIR za krmo. Ivan Zavrl, Pšenična polica 12, Cerklje, 42-639 15713

Pozabljena nikoli in nikdar ne boš, ljuba naša

BARBI

Cvetek drobcen, nežen, čisto bel, pred tremi leti je ovenel. Ljubeče solze so ga orosile, za vedno v naša srca položile.

Družina Bošnjakovič
Sp. Bitnje, oktober 1989

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka

VINKA PREVCA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izreče-no sožalje, podarjeno cvetje ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Habjanu in zdravstvenemu osebju inštituta Golnik za dolgo-letno zdravljenje. Zahvala velja tudi DO Alples, Tehnica, OŠ Ivana Groharja Škofja Loka ter lovcem, gasilcem, Zvezi borcev, kmetom in gozdarjem. Najlepša hvala g. župniku za lep pogrebni obred, obema govornikoma za besede slovesa in registrom za zadnji pozdrav.

ŽALUJOČI: žena, otroci z družinami ter ostalo sorodstvo
Selca, 7. oktobra 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragih in skrbnih staršev

NEŽKE IN FRANCA URBANČEK

p. d. Jurčkove mame in ata

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem, sosedom za izreče-no sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njuni zadnji poti. Iskrena hvala Franciju in Milki Skodlar, Cilki in Cirilu Lukanc ter Mariji Jelar za vso skrb in dobroto. Enako se za-hvaljujemo sodelavcem Oljariče Kranj, Servisnemu podjetju Kranj, Planiki - Montaža I Kranj, govniku ob odprtem grobu, praporščakom in pevcem za prelepo odpete žalostin-ke. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen poslovlilni obred. Prav tako tudi oseb-ju Kliničnega centra, posebej dr. Skariču za pomoč in razumevanje. Še enkrat vsem in vsa-kemu posebej iskrena hvala, vsem, ki ste nam ob tako težki izgubi stali ob strani in izrekli besede tolažbe ter ju v tako velikem številu spremili na njuni zadnji poti.

ŽALUJOČI: sin Franc, hčerke Pavla, Nežka in Tončka z družinami
Britof, 8. oktobra 1989

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, stare mame, prababice in tete

IVANE ZEVRNIK

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in dobrim sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njuni zadnji poti. Posebno se zahva-ljujemo dr. Koselju za zdravljenje, g. župniku za le-pe poslovlilne besede in lepo opravljen pogrebni obred, pevcem na pokopališču in cerkvenemu zbo-ru. Vsem še enkrat najlepša hvala.

ŽALUJOČI: Vsi njeni
Breg, 9. oktobra 1989

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega očeta, starega očeta, brata in strica

MATEVŽA JUGOVICA

iz Kokrice

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, OOS Exotermu, društvu paraplegikov Gorenjske, Iskri-TOZD Terminali za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje, pevce za za-pete žalostinke ter g. župniku za lepo opravljen obred. Prav posebna zahvala dr. Muzloviču in nje-govi ekipi na infekcijskem oddelku Poliklinike za lajšanje zadnjih dni življenja.

VSI NJEGOVI

V SPOMIN

23. oktobra mineva pet let, odkar nas je za vedno zapustil naš dobri mož in očka

FRANC KERT

iz Čirč

Misli, da čas celi rane so zaman, vsak dan je težji, ko te ni, tu so le spomini na naše srečne dni. Vsem, ki se ga še spo-minjate, obiskujete njegov prerani grob in prižigate sveče, iskrena hvala.

Žena z otrokoma
Kranj, 23. oktobra 1989

Glasov jesenski izlet

Vsi sedeži razprodani!

Jutri, v soboto, 21. oktobra, bo točno ob 7. uri izpred hotela Creina krenila jesenska Glasova karavana. Sponzor izleta je Murka iz Lesc.

Trije veliki avtobusi bodo na enodnevni izlet v neznano popeljali kar 150 udeležencev letošnjega jesenskega Glasovega izleta. Ker smo vam praktično vse bistveno povedali že v preteklih obvestilih, tokrat samo v strnjeni obliki: prosimo za točnost; ko boste prišli pred Creino, je vseeno, v kateri avtobus se usedete, ker bodo izžrebanci in samoplačniki med seboj pomešani; hoje na izletu ne bo veliko; priporočamo, da kljub malici na izletu (okrog 11. ure) in kosila (okrog 16. ure) pred odhodom od doma zajtrkujete; v Kranj se vrnemo nazaj pred hotel Creina predvidoma med 21. in 22. uro oziroma en avtobus po potrebi zaradi nadaljnjih zvez lahko že okrog 20. ure; če se izleta nemore udeležiti ravno izžrebana oseba, gre lahko namesto nje mož, sin, hčerka, vnuk... velja pa seveda samo za eno mesto; na izlet ste vključeni tudi vsi tisti, ki ste v preteklosti dobili za nagrado Glasov izlet in ste se nam v preteklem tednu tudi javili; prosimo, da glede na razprodane sedeže resnično pridete pred Creino samo tisti, ki ste na seznamih, kajti drugih ne bomo mogli vzeti s seboj.

O dobri volji, veselju, lepem vremenu in vsem tistem, po čemer so Glasovi izleti postali znani, ne bomo pisali, se boste raje kar sami prepričali, skratka, nasvidenje jutri zjutraj malo pred 7. uro!

Naj prevlada gospodarski interes

Kragujevac, oktobra - Kranjčani so že dolga leta pobrateni z Zemunom, vendar pa z vlakom bratstva že vrsto let obiskujejo tudi Kragujevac. Tokrat je občinska delegacija v sestavi Ferdo Rauter, Brane Mervić, Nace Pavlin in Anton Bajuk obiskala tovarno avtomobilov Zastava. Med celodnevnimi razgovori v tovarni so lahko spoznali, da v Zastavi podpirajo Markovičeve predloge gospodarjenja, kajti vse bolj ugotavljajo, da brez boljše kvalitete, boljšega dela tudi za Zastavo ne bo perspektive. Za v prihodnje si tako Kranjčani kot Kragujevčani želijo več sodelovanja ne le na gospodarskem, temveč tudi na kulturnem in športnem področju. Ugotovili pa so lahko, da je gospodarskega sodelovanja med slovenskimi delovnimi organizacijami in z zasebniki z Zastavo več, kot je znanega politiki.

D. D.

Bifejev je dovolj

Tržič, oktobra - Vrsta novih lokalov se je pojavila na tržiškem Trgu svobode, na tako imenovanem "placu", pa tudi drugod po Tržiču. Tako so Tržičani silno zadovoljni z novo optiko, kamor prihaja tudi očesni zdravnik in nič več jim ni treba zaradi tega v Kranj, Radovljico ali kam drugam. Tudi odlični butik, ki se lahko meri z marsikaterim v Ljubljani, imajo v prehodu pod občinsko hišo. Vrsta je pizzerij, bifejev, gostiln, dovolj, če ne preveč živiliških trgovin. Žal jim je, da je "Skrnicelj", trgovinica z bio-hrano tako hitro izgubil vse upanje. Malo potrpeti bi bilo treba, da bi se Tržičani navadili, pa bi prihajali kupovat črn kruh, domačo ajdovo moko in podobne stvari. Je pa še nekaj lokalov, ki bi se jih dalo preurediti, obnoviti, nameniti čemu drugemu. Tržičani imajo tehtne predloge.

Stane Mešič, upokojenec s Pristave: "Tržič bi nujno potreboval trgovinico za drobno obrt, kjer bi človek lahko dobil orodje, ki ga potrebuje za to ali ono popravilo v hiši, deske, žblje, kakšne barve. Ni treba, da bi to imel na skrbi kakšen Zlit ali podobna delovna organizacija, takšne trgovinice bi se lahko lotil samouk, ki ve, kaj se pri hiši rabi vsak dan. Danes v lesni trgovini ne moreš dobiti manjše deske od 4 metrov, ne dobiš kljukice za sliko obesiti na steno. In namesto kakšnega bifeja, ki jih je v Tržiču že tako ali tako preveč, bi si lahko omislili dobro trgovino z usnjeno galanterijo, posebno trgovino za diabetike, kjer bi se za sladkorne bolnike dobilo vse na enem mestu. Ne samo za nas, tudi za ljudi od drugod bi bila zanimiva."

Janez Čarman, upokojenec iz Tržiča: "Gostiln je preveč, saj je ena pri drugi, servisa za popravilo radioaparata ali televizorja pa ni nikjer. Za vse moramo v Kranj ali kam drugam. In če nimaš svojega prevoznega sredstva, ga še odpeljati ne moreš. Tak obrtnik bi imel v Tržiču dela čez glavo."

ali na Jesenice moraš za njimi."

D. Dolenc

Marjan Valjavec, delavec iz Tržiča: "Tržič je mesto z dolgo čevljarstvo tradicijo, a v vsem mestu nimamo čevljarja za popravilo čevljev. En sam upokojeni čevljar pri cerkvi popravlja čevlje, pa še ta le za najbližje sode. Tržič bi moral imeti ekspresno popravilnico čevljev. Ne bi bila zanimiva le za Tržičane, temveč tudi za ljudi od drugod. Brez dvoma popravilnica sodi k čevljarstvu tradiciji v mestu. Pri Peku bi lahko o tem razmišljali."

Metka Verč, upokojenka iz Tržiča: "Tržič bo v kratkem dobil svoj prvi diskont. Doslej smo morali v Križe za večjimi nakupi. Servis za popravilo radioaparata in televizorjev bi bil v Tržiču res najbolj potreben. Gostiln je preveč, premalo pa prenočišč za tujce. In premalo je označeno, kje vodi cesta proti Avstriji. Ničlikokrat tujci zaidejo, pa tule na Cankarjevi cesti sprašujejo, kje se pride do Ljubljane. Vsaj tamle doli pri BPT bi morala stati oznaka za smer proti Avstriji."

Joža Kogoj, kovač s Slapa: "Mislim, da se v Tržiču dobi vse, kar rabiš, le delov za motorje ni. Nekaj imajo v športni trgovini tamle na »placu«, toda zelo malo. Ko sprašuješ za kakšen del, ti vselej za petek obljubi, toda delov ni od nikoder. V Kranj, Radovljico ali na Jesenice moraš za njimi."

DUTY FREE

Mednarodno podjetje SLOVENIJALES TRGOVINA

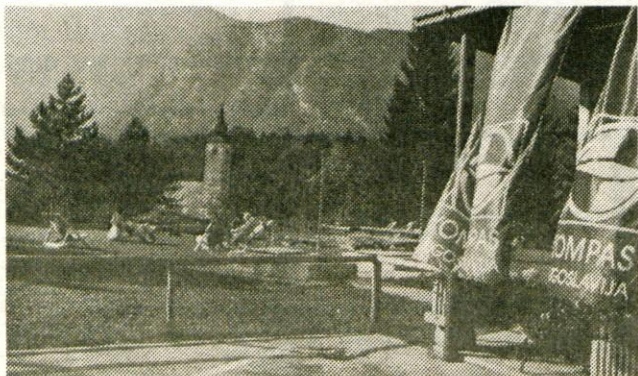
na Gorenjskem sejmu v Kranju

BOGATA PONUDBA NAJBOLJ ZNANIH SVETOVNIH PROIZVAJALCEV

Odprto: pon. — pet. 12-19
sob. 8-12

tel. 28-284

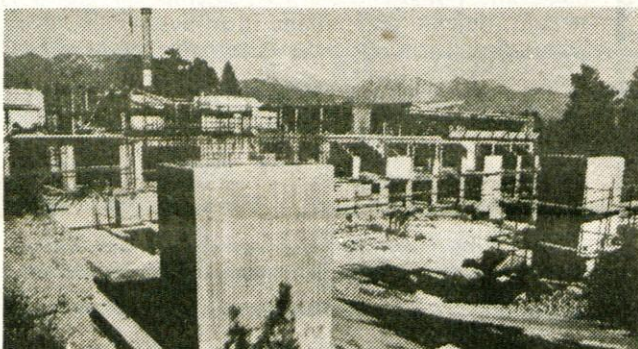
KONKURENČNE CENE

Zadnji lepi sončni dnevi v Bohinju. — Foto: D. Dolenc

Prijeten planinski dan

Sekcija za planinske izlete in pohode pri Društvu upokojencev Kranj prireja svoj zadnji letošnji izlet v planine. Uspešno planinsko sezono bodo zaključili z izletom v neznano. V soboto, 11. novembra, se bodo ob 9. uri vsi zainteresirani zbrali na kranjski avtobusni postaji in se odpeljali v neznano. Del poti jih bo vodil po gozdu, zmerne hoje bo za okoli dve uri. Ker bo izlet ob vsakem vremenu, naj imajo s seboj primerno planinsko opremo. Prijave sprejema Društvo upokojencev Kranj, Tomšičeva 4, vsak ponedeljek, sredo in petek dopoldne, do vključno 6. novembra. Izlet bosta vodila Metka Šparovec in Srečo Mesarič.

Kranjski zimski bazen — Na športnem stadionu Stanka Mlakarja v Kranju gradijo zimsko-športni bazen. Zgrajen naj bi bil do konca novembra 1991, naložba pa je vredna skoraj 14 milijonov zahodnonemških mark. Glavni izvajalec del je kranjski Gradbinec. — Foto: F. Perdan

NESREČE

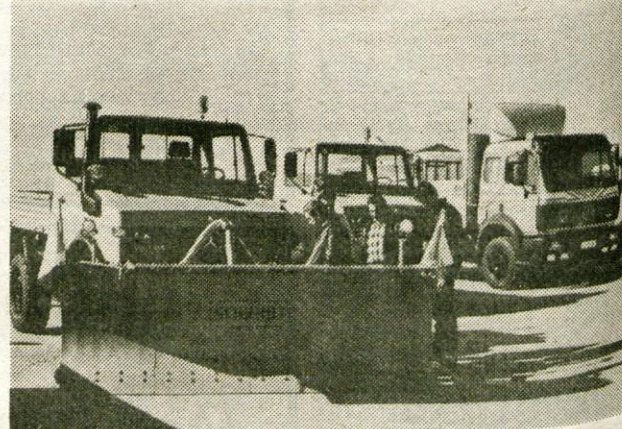
Kaj je povzročilo ogenj?

Mojstrana, 18. oktobra - Na gospodarskem poslopiju, last Milana Kosmača iz Mojstrane, je proti večeru izbruhnil požar. Ogenj, ki se je pokazal pod streho hleva, so opazili sosede. Domači prostovoljci in jesenjski poklicni gasilci so pogasili požar, ki je napravil za okoli 150 milijonov škodo. Pogorelo je ostrešje z vso kritino in osem ton sena, ki so ga hranili pod streho. Medtem ko to poročamo, komisija UNZ Kranj še raziskuje vzrok požara.

Pretesno prehiteval

Kranj, 18. oktobra - 70-letna kolesarka Marija Pokorn s Svetega Duha je bila hudo ranjena v nesreči, ki se ji je primerila na regionalni cesti med Kranjem in Škofjo Loko. Kak kilometer pred odcepom za Stražišče jo je z osebnim avtom dohitel 41-letni Branko Kovač, doma iz Kranja, in jo tesno prehiteval, tako da jo je zadel. Kolesarka je padla in se hudo ranila. Sumijo, da je bil voznik pod vplivom alkohola.

D.Ž.

Predstavitve mehanizacije za letališča - Trenutno opremljenost naših mednarodnih in vojaških letališč z mehanizacijo za vzdrževanje pristajalnih stez, ploščadi in drugih naprav ni ravno slaba, vendar pa je mehanizacija ponekod tudi že precej zastarela. Sred tedna pa je uvoznik Autocommerce Ljubljana skupaj s predstavnikom firm Mercedes-Benz in Alfred Schmidt pripravil v hotelu Kokra na Brdu za odgovorne za vzdrževanje na vseh jugoslovanskih letališčih posvetovanje s predstavitvijo najnovejših mehanizacij za letališča. Okrog 60 predstavnikov domačih letališč so na letališču Brnik pokazali tudi delovanje posameznih strojev. Pozornost in zanimanje sta še posebej vzbujala Mercedesov avtomobil z odpihovalnimi storbami, s katerim je moč po pluzenju s ploščadi ali pristajalne steze "odpihniti" sneg in Mercedesov kamion s Schmidtovim posipalnikom za odmrzovanje s posipnimi materiali ali tekočinami. Iztok Vrčon, vodja ekonomske propagande in informiranja pri Autocomercu je tudi povedal, da imajo vsako leto podobno predstavitev in prikaz strojev tudi za vzdrževalce cest. Znano je namreč njihovo vsakoletno odpiranje ceste čez Vršič - A. Ž. - Foto: F. Perdan

V četrtek, 9. novembra, ob 19. uri tretja letošnja GLASOVA PREJA

V hotelu Ribno pri Bledu se bosta na temo

Slovenska Cerkev v prenovitvenem času pogovarjala

podpredsednik republiške konference SZDL

in

ljubljski nadškof in metropolit

Viktor Žakelj in dr. Alojzij Šuštar

Pridružite se nam in obogatite večer s svojimi mislimi ali vprašanji. Obljublamo lep in zanimiv zaključek dneva. Uredništvo

Elita za vas

Elita za vas

Elita za vas

Elita za vas

Elita za vas

Elita

PRODAJA Z ODLOŽENIM PLAČILOM

v vseh prodajalnah Elita Kranj

Elita

UGODNO

UGODNO

UGODNO

UGODNO

UGODNO

UGODNO